

Bulletin advokacie

Exekutorská komora ČR upozorňuje na novinky v exekučním řízení • Informace o povinných platbách advokátů na rok 2010 • Nový antidiskriminační zákon • Komentář k článku „Ústavní limity správy daní“ • Pár poznámek k novému režimu koncentrace civilního sporu • K vývoji v mezinárodním soukromém právu • Listopadové zamyšlení •

V Y D Á V Á Č E S K Á A D V O K Á T N Í K O M O R A

**GALAVEČER
PŘÁVNÍKA
ROKU 2009**

(VÍCE INFORMACÍ
NA STR. 16-19)

5. sněm ČAK

*Fotoreportáž a další
informace na str. 4 – 11.*

Bulletin advokacie®

Bulletin advokacie vydává
Česká advokátní komora v Praze
(IČO 66 000 777)
v agentuře **IMPAX**, spol. s r. o.
www.impax.cz

Vychází 10x ročně, z toho 2 dvojčísla
(1-2, 7-8). Přetisk povolen jen se souhlasem
redakce.

Adresa redakce:
Česká advokátní komora
Národní třída 16
110 00 Praha 1
telefon: 221 729 011
fax: 224 932 989
e-mail: bulletin@cak.cz
www.cak.cz

Redakce:
Předseda redakční rady: JUDr. Petr Toman
Šéfredaktor: JUDr. Pavel Blanický
Výkonná redaktorka: PhDr. Ivana Cihlářová
Tajemnice redakce: Eva Dvořáková

Redakční rada:
JUDr. PhDr. Stanislav Balík,
prof. JUDr. Alexander Bělohlávek, Dr.h.c.,
JUDr. Jiří Císař,
prof. JUDr. Jan Dědič,
prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.,
JUDr. Pavel Holec,
JUDr. Ladislav Krym,
prof. JUDr. Zdeněk Kučera, DrSc.,
doc. JUDr. Karel Marek, CSc.,
JUDr. Michal Mazanec,
doc. JUDr. Vladimír Mikule,
JUDr. Tomáš Pohl,
prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc.,
prof. JUDr. Pavel Šámal, PhD.,
prof. JUDr. František Zoulik, CSc.

Objednávky předplatného zasílejte na adresu:
ČAK, Národní třída 16, 110 00 Praha 1,
e-mail: dvorakova@cak.cz
Cena výtisku včetně dvojčísel je 90 Kč,
zvýhodněné roční předplatné 850 Kč
kromě poštovného a balného. Advokátům
a advokátním koncipientům se rozesílá zdarma.
S reklamací při problémech s distribucí
se obraťte na pí Dvořákovou, e-mail
dvorakova@cak.cz, tel. 221 729 045.

Inzertní služby zajišťuje agentura
IMPAX, spol. s r. o. Objednávky inzerce
zasílejte na adresu agency@impax.cz,
případně volejte na tel. 606 404 953 nebo
na 241 483 141. Media kit a další informace
naleznete na internetových stránkách
www.impax.cz.
Celé znění každého čísla vychází též
na internetu (www.cak.cz). Předáním rukopisu
redakci vyjadřuje autor souhlas se zveřejněním
také na internetu a v právních informačních
systémech spolupracujících s ČAK.

Toto číslo vyšlo 18. 11. 2009 v nákladu
13 300 výtisků.

Obálka a grafická úprava:
Impax, spol. s r. o.

Fotografie na obálce:
Jakub Stadler

Tisk: PBtisk s. r. o.

MK ČR E 6469
ISSN 1210-6348

Úvodník

Vladimír Jirousek: **Odchodník** 3

Aktuality

Zpráva o 5. sněmu ČAK Ivana Cihlářová.....	4
Usnesení 5. sněmu ČAK	9
Nově zvolení členové orgánů ČAK	10
Nově zvolení funkcionáři ČAK	12
Rozhovor s novým předsedou ČAK JUDr. Martinem Vychopněm Ivana Cihlářová	14
Informace o galavečeru Právnicka roku 2009	16
Jak se křtily Dějiny advokacie Ivana Cihlářová.....	21
Exekutorská komora ČR upozorňuje na novinky v exekučním řízení	22
Informace o povinných platbách advokátů na rok 2010	24
Pět tisíc hesel. Rozhovor s profesorem Dušanem Hendrychem, vedoucím autorského kolektivu třetího vydání Beckova právníckého slovníku Red.	28

z právní teorie a praxe

Články

Shrnutí	32
Nový antidiskriminační zákon Ladislav Jouza.....	33
Komentář k článku „Ústavní limity správy daní“ Václav Pátek	35
Pár poznámek k novému režimu koncentrace civilního sporu Karel Svoboda.....	38
Několik poznámek a jedna úvaha nad 109. pokusem o opravu o. s. ř. Václav Vlk.....	39
Zjednodušení pravidel stanovení a úhrady nákladů na právní zastoupení při mimosoudním vyřízení nároků poškozeného Jiří Gregůrek	44

Z judikatury

Odměna ustanoveného obhájce, počátek běhu prekluzivní lhůty	45
Právo na obhajobu	46
Z judikatury ESD	51

Z odborné literatury

Marian Kokeš, Ivo Pospíšil (ed.): In dubio pro libertate – de libertate non dubitare. Pocta Elišce Wagnerové (Vojtěch Lažanský)	55
Radovan Suchánek, Věra Jirásková a kol.: Ústava České republiky v praxi. 15 let platnosti základního zákona (Marek Ivičič)	56
Pavel Šturma, Michal Tomášek et al.: Nové jevy v právu na počátku 21. století, III. svazek: Proměny veřejného práva (Jan Sváček)	57
Miroslav Bázlik, Patrik Ambrus: Legal English and its Grammatical Structure (Stanislav J. Kavka).....	58

z advokacie

Sloupek Karla Čermáka

Komunismus a konzumismus 62

Z české advokacie

Listopadové zamyšlení Stanislav Balík 63

Z kárné praxe Jan Syka 64

Z jednání představenstva ČAK icha 66

Fotbalový turnaj v Březolupech o putovní pohár ČAK
se stává tradicí Aloisie Jurkovičová 67

Z Evropy

K vývoji v mezinárodním soukromém právu (Řím I – právo
rozhodné pro smluvní závazkové vztahy, Řím II – právo rozhodné
pro mimosmluvní závazkové vztahy) Martin Gebauer 68

Světové fórum mediálních center ve Florencii Martina Doležalová 72

informace a zajímavosti

Měli byste vědět

Přednášky a semináře pro advokáty a advokátní koncipienty
ve vzdělávacích a školicích střediscích ČAK 74

12. ročník golfového turnaje české advokacie Jan Myška 75

Pozvánka na seminář „První zkušenosti se souhrnnou novelou
o. s. ř.“ v Hradci Králové 76

Mezinárodní konference „Mimosoudní řešení sporů“ v Brně
Zbyšek Kordač 77

Diskuse s novináři potřetí: tentokrát o alimentech a tzv.
mezinárodních únosech dětí Ivana Cihlářová 79

CODEXIS GOLF CUP 2009 80

Pozvánka na XIV. turnaj ve squashi a VIII. turnaj v bowlingu 81

Pozvánka na 26. ročník Krakonošova poháru 82

Z právnické společnosti

Gratulace k 80. narozeninám JUDr. Dagmar Burešové
Václav Král, Martin Vychopeň 83

Předněmní setkání členů volených orgánů ČAK Ivana Cihlářová 84

Nakonec

Z právníkova zápisníku Petr Hajn 86

Kresba Lubomíra Lichého 87

Víte, že... Stanislav Balík 87

Inhaltsverzeichnis 88

Zusammenfassung/Summary 89

Table of Contents 90

Instrukce autorům

Vážení autoři časopisu
Bulletin advokacie,

žádáme vás, abyste své příspěvky redakci posílali pokud možno ve formátu programu Microsoft Word (RTF nebo DOC), a to nejlépe elektronickou poštou na adresu bulletin@cak.cz.

Texty:

Formát zasilaných příspěvků by měl odpovídat řádkování 1, písmo Times New Roman, velikost 12. V žádném případě nepoužívejte funkci Automatické číslování, Automatické odřádky ani další speciální formátování textu. Odstavce oddělujte jenom enterem. Vyznačování v textu provádějte pouze tučně nebo kurzívou, v žádném případě nepište proloženě, nepoužívejte podtrhávání textů ani verzálky!

Tabulky:

Tabulkové údaje formátujte pomocí tabulátorů.

Fotografie a obrázky:

Pokud k článku chcete připojit obrazové podklady, zašlete je zvlášť ve formátu JPG, TIF nebo eps. Barevné fotografie by měly mít rozlišení nejméně 300 dpi při velikosti, v jaké se budou reprodukovat, zasilané portrétní fotografie by měly mít nejméně 400 x 500 pixelů. Obrázky v žádném případě nevkládejte přímo do dokumentů!

Redakce uvítá zejména články kratšího až středního rozsahu.

K příspěvku připojte vždy stručné shrnutí v rozsahu nejvýše deseti řádků. Citace a odkazy provádějte dle platných bibliografických norem. Případně vyžádané autorské korektury se provádí elektronicky, e-mailem.

Ke každému příspěvku dále připojte

- svoji barevnou portrétní fotografii
- telefonické spojení
- korespondenční adresu
- rodné číslo
- bankovní spojení pro vyplacení honoráře
- informaci o svém profesním působení, případně akademické, pedagogické či vědecké tituly
- sdělení, zda jste plátcem DPH

Redakce si vyhrazuje právo stylistických, jazykových a technických úprav textů.

Odchodník

Za dobu svého předsedování jsem, myslím, napsal docela pěknou řádku úvodníků. A musím neskromně říct, že mi jejich „tvorba“ nečinila žádné zvláštní potíže. Věděl jsem, co je z pohledu činnosti Komory aktuální, které kroky při realizaci toho kterého projektu jsou na programu dne, měsíce a roku. To se pak píše, když je o čem! To se píše, když ruku vede niterná potřeba informovat a přesvědčovat, obhajovat přijatá rozhodnutí či řešení konkrétního problému. Ale teď jsem v úzkých! O čem psát na odchodnou? Rekapitulace toho minulého by nebyla ničím jiným, než opakováním již řečeného. Vsaďte na přání „zdaru a mnoha úspěchů“ novému vedení ČAK (jistě kvalitnímu), resp. novému předsedovi, mi připadá nejen fádni, ale hlavně připomínající ducha minulé doby „světých zítřků“. Navíc by ono přání nemuselo vyznít tak upřímně, jak jej cítím (raději jsem volil osobnější formu).

Takže co s tím? Mám snad spolu s verši Shakespeareových Sonetů brečet nad tím, že čas je „všežravý ... rychlonohý, nenasytný“ a stěžovat si na to „co všechno odnes“? Nepochybuji sice, že se mi po nějaké době zasteskne: po

hektickém období „dvojiho povolání“, po příjemných prostorách Kaňkova paláce, po spolupracovnících, kteří mi od samého počátku, kdy mnozí považovali mé plány za iluzorní (a projev toliko počátečního nadšení), byli oporou a věřili mi. Na druhé straně štafetu jsem předal jednak s uspokojením, že většina předsevzetí byla naplněna, jednak (a hlavně) s pocitem úlevy. Takže – jaképak stížnosti na čas!

Jakže to končí jeden z již vzpomenutých Sonetů Williama Shakespeara (?): „... pod kosou času jednou padne každý, jen ten, kdo plodí, může přežít navždy.“ Nebojte se, nestihla mne nemoc velikášství. Faktem ale je, že cosi jsme „zplodili“ a věřím, že to něco bude dobrým základem plodů přístích.

JUDr. VLADIMÍR JIROUSEK, advokát

Zpráva o 5. sněmu ČAK

Dne 16. října 2009 se v pražském hotelu Clarion uskutečnil již 5. sněm České advokátní komory. Celodenní nabitý program začal za zvuku advokátské hymny až dvacet minut po deváté, protože řadě advokátů i hostů sněmu zabránila ve včasném příjezdu, některým dokonce i v příjezdu vůbec, na tuto roční dobu neuvěřitelná spousta sněhu, která pokryla hory i jen trochu větší kopce v celé zemi.

Přesto účastníky sněmu nakonec pozdravila řada vzácných domácích hostů, jmenovitě ministryně spravedlnosti Daniela Kovářová, ombudsman Otakar Motejl, viceprezident Soudcovské unie Tomáš Mottl, prezidentka Exekutorské komory JUDr. Jana Tvrdková, prezident pražské Notářské komory Ivan Houdek a viceprezident Unie státních zástupců Pavel Prygl, ale i řada hostů zahraničních – z Německa, Rakouska, Slovenska, Francie, Chorvatska, Makedonie a Srbska.

Po nezbytném zhodnocení vykonané práce z úst představitelů vedoucích orgánů komory – předsedy JUDr. Vladimí-

ra Jirouska, předsedy kontrolní rady JUDr. Jana Mikše, předsedy kárné komise JUDr. Bohuslava Sedlatého a předsedy zkušební komise JUDr. Milana Skalníka, sněm dále na svém jednání schválil nový sněmovní volební řád, novou jednacího řádu sněmu, novou organizačního řádu ČAK, novou usnesení sněmu, kterým se schvaluje výše náhrad za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech ČAK a upravuje poskytování náhrad hotových výdajů, a novou usnesení sněmu o sociálním fondu ČAK (viz usnesení sněmu na str. 9).

Voleb nových členů do orgánů Komory se letos zúčastnilo 1424 advokátek a advokátů, 65 hlasovacích lístků bylo neplatných (na 4. sněmu ČAK v říjnu 2005 volilo necelých 1200 advokátů). Přehled nově zvolených členů představenstva, kontrolní rady, kárné komise a odvolací kárné komise naleznete na stranách 10–11 BA.

Na vlastní oči můžete alespoň něco z toho nabitého dne (i večera) vidět v následující fotoreportáži...

Nejdříve bylo samozřejmě nutné se na sněm zaregistrovat. Zpočátku to vypadalo tak...

... později, když konečně dorazili zasněžení mimopražští, i stálým nedostatkem času štvani Pražáci, asi tak...

Volební kampaň „zuřila“ v předsálí do posledního okamžiku.

Historicky poprvé měli účastníci sněmu možnost se začíst do „sněmovních novin“, které pro ně připravil dlouhodobý partner Komory, společnost EPRAVO.CZ. Místo novinových kachen ale EPRAVO nabízelo s velkým ohlasem u svého stánku kachny pečené či marcipánové.

Nejen poslední volební období, ale celých šest let, kdy stál v čele Komory, hodnotil ve svém vystoupení odcházející předseda ČAK Vladimír Jirousek. Svým nástupcům zanechává, jak řekl, dva problémy, vnitřní a vnější. Vnitřní problém – výchovu koncipientů – navrhl řešit prodloužením koncipientské doby na pět let, přísnými postupovými testy, jež by zahrnovaly i češtinu, písemný projev a rétoriku, a stanovením pětileté advokátní praxe pro školitele. Vnější úkol Komory je podle něj dán tím, že advokátní stav jako součást justice nese spoluzodpovědnost za její stav a musí udělat vše pro jeho zlepšení. Jirousek proto vyzval k dialogu ze soudní moci a k podpoře soudcovské samosprávy. Jeho vystoupení odměnil sál aklamací ve stoje.

Jako první host sněmu vystoupila ministryně spravedlnosti Daniela Kovařová. Ta především své dlouholeté kolegy ujistila, že nehrozí, že by se z jejího popudu „mělo advokacii něco dít“. Jak dále uvedla, ráda by otevřela debatu kolem trestní odpovědnosti právnických osob a především kolem rekodifikace občanského práva, jež by vyjasnila, které části návrhu nového občanského zákoníku jsou nesporné a měly by šanci získat podporu.

Při projednávání návrhů sněmovních materiálů byl nejagilnější jeden z členů odstupujícího představenstva, doktor Milan Kyjovský. Za své návrhy se bil jako lev, nakonec prošel jen jeden, který prodloužil lhůtu pro navržení kandidátů na dva měsíce přede dnem konání sněmu. Hned vzápětí se ale zjistilo, že díky této novince dochází k neřešitelné kolizi mezi lhůtou pro navrhování kandidátů a lhůtou pro uveřejnění kandidátní listiny, a o věci se hlasovalo znovu. Nově upravený, schválený návrh však paradoxně lhůtu pro navrhování kandidátů de facto proti původnímu stavu ještě zkrátil...

V obecné rozpravě vystoupila řada advokátů, mimo jiné Jaroslav Brož, Jan Libavský, Ivo Palkoska či Karel Hrádela (na snímku), jehož návrh, aby se nové vedení Komory obrátilo s požadavky na parlament a vládu, ale sněm neschválil.

Ombudsman Otakar Motejl ve svém projevu požádal advokáty i Komoru o spolupráci při realizaci antidiskriminačního zákona, jehož „nedobrovolným správcem“ se podle svých slov od 1. prosince letošního roku stává.

Pro řadu z těch, kteří dorazili na sněm, ale bylo jistě tím hlavním jít hodit svůj hlas pečlivě vybraným kandidátům do orgánů Komory...

... ale skoro stejně důležité bylo potkat se se známými a přáteli...

...nakoupit si výhodně odbornou literaturu u Becka, Lindeho nebo Aleše Čeňka...

...či ve speciálním stánku získat za bezkonkurenční „sněmovní“ cenu čerstvě vydané Dějiny advokacie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, a pak si je nechat podepsat šéfem autorského kolektivu, doktorem Balíkem...

...nebo navštívit další stánky dlouhodobých partnerů a spolupracovníků ČAK – Atlas Consulting, EPRAVO.CZ, firmy Zádruha, Wolters Kluwer, ČSOB, UniCredit Bank či společnosti Impax (na snímku), která mimo jiné vydává pro Komoru Bulletin advokacie.

Pracovní část sněmu ukončilo před pátou hodinou odpolední oznámení výsledků voleb. Řadu gratulací přijímal hned v jednacím sále i doktor Martin Vychopeň, který ve volbách do představenstva získal nejvíce hlasů.

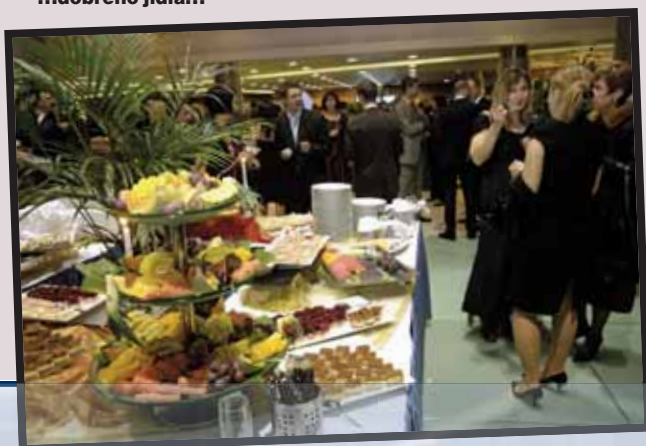

... zpěvu, ať již v podání cimbálové kapely Ponava, nebo jazzové skupiny Rhythm Desperados

Večerní, společenská část sněmu pak byla plná družné zábavy...

...dobrého jídla...

...i tance v rytmu Rock and Rollu Marcela Woodmana.

✿ Ivana Cihlářová
✿ Foto Jakub Stadler

Ano, byl to krásný, dlouhý a náročný večer...

Usnesení 5. sněmu České advokátní komory

ze dne 16. října 2009

5. sněm České advokátní komory

I. bere na vědomí

1. zprávu o činnosti představenstva České advokátní komory ve funkčním období 2005 – 2009,
2. zprávu o hospodaření České advokátní komory,
3. zprávu o hospodaření se sociálním fondem České advokátní komory,
4. zprávu předsedy kontrolní rady České advokátní komory,
5. zprávu předsedy kárné komise České advokátní komory,
6. zprávu předsedy zkušební komise České advokátní komory;

II. zvolil

1. představenstvo České advokátní komory ve složení podle přílohy tohoto usnesení,¹
2. kontrolní radu České advokátní komory ve složení podle přílohy tohoto usnesení,²
3. kárnou komisi České advokátní komory ve složení podle přílohy tohoto usnesení,³
4. odvolací kárnou komisi České advokátní komory ve složení podle přílohy tohoto usnesení;⁴

III. schvaluje

1. změnu prozatímního volebního řádu sněmu České advokátní komory, podle návrhu představenstva,⁵
2. jednací řád sněmu České advokátní komory, podle návrhu představenstva⁶ s těmito změnami:
 - a) čl. 3 se zrušuje
 - b) návěti v čl. 4 odst. 1 zní: „Sněm zvolí z advokátů přítomných na sněmu veřejným hlasováním tyto orgány sněmu:“
 - c) čl. 19 se zrušuje
3. stálý volební řád sněmu České advokátní komory, podle návrhu představenstva⁷ s těmito změnami:
 - a) v čl. 3 odst. 4 se slova „je zasílána“ nahrazují slovy „jsou zasílány“ a slovo „opatřená“ slovem „opatřeny“.
 - b) v čl. 4 věta druhá zní: „Tato lhůta nesmí být kratší než 3 měsíce ode dne jejího uveřejnění na webových stránkách Komory, avšak neskončí dříve než 100 dní ode dne, kdy byl svolán sněm způsobem uvedeným v § 42 odst. 6 zákona.“
 - c) čl. 14 zní:

„Čl. 14 Doplnovací volba

- (1) V případě, že při volbě nebyl zvolen stanovený počet členů nebo náhradníků voleného orgánu Komory, koná se doplňovací volba. Při doplňovací volbě se volí tolik členů příslušného orgánu, o kolik méně, oproti počtu členů, popř. náhradníků, tohoto orgánu uvedenému v čl. 10 odst. 2, jich bylo zvoleno v řádné volbě.
- (2) Kandidátní listinu pro doplňovací volby schvaluje volební komise na základě návrhů podaných jí na sněmu oprávněnými advokáty.
- (3) Pro doplňovací volbu se použijí přiměřeně ustanovení tohoto volebního řádu s tím, že informace o kandidátovi sdělí sněmu předseda nebo jiný člen volební komise.“
4. usnesení sněmu, kterým se mění usnesení sněmu č. 3/1999 Věstníku, kterým se schvaluje organizační řád České advokátní komory, ve znění pozdějších předpisů, podle návrhu představenstva⁸ s těmito změnami:
 - a) v čl. 6 odst. 2 zní: „(2) Sněm nejprve schválí na základě návrhu svolavatele sněmu pořad svého jednání.“
 - b) novelizační body č. 31 a 32 v čl. I. návrhu představenstva se zrušují.
5. usnesení sněmu, kterým se mění usnesení sněmu č. 5/1999 Věstníku, o sociálním fondu České advokátní komory, ve znění pozdějších stavovských předpisů, podle návrhu představenstva,⁹
6. usnesení sněmu, kterým se mění usnesení sněmu č. 7/1999 Věstníku, kterým se schvaluje výše náhrad za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech České advokátní komory a upravuje poskytování náhrady hotových výdajů, podle návrhu představenstva.¹⁰

IV. ukládá

představenstvu České advokátní komory posoudit návrh na novelizaci usnesení představenstva ČAK č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (Etický kodex), který podal JUDr. Milan Kyjovský a který byl uveřejněn na str. 90 pod bodem I. Bulletinu advokacie č. 9/2009, a popřípadě v tomto smyslu tento stavovský předpis novelizovat.

V. prohlašuje,

že se Česká advokátní komora bude podílet všemi dostupnými prostředky na ochraně práv a oprávněných zájmů fyzických osob ve smyslu antidiskriminačního zákona. Za tím účelem bude Komora v součinnosti s Kanceláří Veřejného ochránce práv zejména pořádat školení advokátních koncipientů, pořádat vzdělávací akce pro advokáty a podporovat poskytování právní pomoci podle antidiskriminačního zákona advokáty.

¹ Viz str. 10.

³ Viz str. 11.

⁵ Viz BA č. 9/2009, str. 47.

⁷ Viz BA č. 9/2009, str. 50-53.

⁹ Viz BA č. 9/2009, str. 68-69.

² Viz str. 10.

⁴ Viz str. 11.

⁶ Viz BA č. 9/2009, str. 41-43.

⁸ Viz BA č. 9/2009, str. 53-55.

¹⁰ Viz BA č. 9/2009, str. 74.

Nově zvolení členové orgánů ČAK

Představenstvo

Členové

Vychopeň Martin, JUDr., 43 let, Benešov
 Brož Jan, JUDr., 62 let, Praha
 Poledník Petr, JUDr., 57 let, Brno
 Smejkal František, JUDr., 57 let, České Budějovice
 Mokřý Antonín, JUDr., 52 let, Praha
 Papež Vladimír, JUDr., 59 let, České Budějovice
 Vidovičová Lenka, JUDr., 46 let, Olomouc
 Uhlíř David, JUDr., 55 let, Praha
 Miketa Radim, JUDr., 42 let, Ostrava
 Žižlavský Michal, JUDr., 48 let, Praha
 Pejchal Aleš, JUDr., 57 let, Praha

Náhradníci

Glatzová Vladimíra, JUDr., 47 let, Praha
 Račok Michal, JUDr., 56 let, Praha
 Mrázek Petr, JUDr., 45 let, Praha
 Fiala Karel, JUDr., 51 let, Praha
 Všečetka Jiří, JUDr., 46 let, Hradec Králové

Kontrolní rada

Balcar Petr, JUDr., 59 let, Praha
 Bělina Tomáš, JUDr., 31 let, Praha
 Dočekalová Hana, Mgr., 62 let, Pardubice
 Doubek Josef, JUDr., 55 let, Pelhřimov
 Filip Oldřich, JUDr., 50 let, Česká Lípa
 Fürst Antonín, JUDr., 60 let, Praha
 Grubner Martin, JUDr., 42 let, Praha
 Holec Pavel, JUDr., 49 let, Praha
 Holec Petr, JUDr., 52 let, Praha
 Holomek Milan, JUDr., 51 let, Zlín
 Holub Josef, JUDr., 62 let, Kladno
 Hrádela Karol, JUDr., 50 let, Praha
 Hrudka František, JUDr., 63 let, Praha
 Chomča Fedor, JUDr., 55 let, Jablonec nad Nisou
 Kaiser Tomáš, JUDr., 53 let, Praha
 Kolářek David, Mgr., LL.M., 39 let, Praha
 Korběl Alan, JUDr., 53 let, Praha
 Kratochvílová Naděžda, JUDr., 48 let, Brno
 Krčmová Věra, JUDr., 55 let, Třebíč
 Kubánek Martin, JUDr., 47 let, Praha
 Liška Jaroslav, JUDr., 62 let, Klatovy
 Marešová Marcela, JUDr., 61 let, Praha
 Matějka Jan, JUDr., 62 let, Praha
 Miketa Jiří, JUDr., 47 let, Ostrava
 Mikš Jan, JUDr., 59 let, Praha
 Monsport Josef, JUDr., 51 let, Praha
 Mrázek Jan, JUDr., 57 let, Blatná
 Nahodil Tomáš, JUDr., 30 let, Praha

Nemanský Jan, JUDr., 31 let, Praha
 Němec Jiří, Dr. Iur., LL.M., 40 let, Praha
 Němec Robert, Mgr., LL.M., 37 let, Praha
 Nespala Marek, JUDr., 38 let, Praha
 Nípl Petr, JUDr., 57 let, Praha
 Novotný František, JUDr., 64 let, Praha
 Orlet Erik, JUDr., 45 let, Olomouc
 Pánik Lubomír, JUDr., 60 let, Ústí nad Labem
 Poledne Petr, JUDr., Ph.D., 37 let, Praha
 Prokopec Tomáš, JUDr., 59 let, Praha
 Przyhoda Patrik, Mgr., Ing., 32 let, Praha
 Řemínek Stanislav, JUDr., 58 let, Benešov
 Sabová Jana, JUDr., 59 let, Litomyšl
 Semrádová Zvolánková, Světlana, JUDr., 47 let, Praha
 Schejbalová Irena, JUDr., 46 let, Brno
 Smejkal Petr, Mgr., 34 let, České Budějovice
 Suk Jan, JUDr., 56 let, Praha
 Svejkovský Jaroslav, JUDr., 47 let, Plzeň
 Šebek Martin, JUDr., 49 let, Praha
 Taraba Jan, JUDr., 50 let, Písek
 Ubr Pavel, Mgr., 30 let, Praha
 Vitejšková Eva, JUDr., 44 let, Brandýs nad Labem/
 Stará Boleslav
 Vostárek Ladislav, JUDr., 63 let, Praha
 Vovsíček Jaroslav, JUDr., 62 let, Plzeň
 Zejda Daniel, Mgr., Ing., 34 let, Praha
 Židek Norbert, JUDr., 70 let, Praha

Kárná komise

Attl Karel, JUDr., 58 let, České Budějovice
 Bajarová Jarmila, JUDr., 55 let, Ostrava
 Bartlová Jitka, JUDr., 67 let, Praha
 Bělina Martin, Mgr., 33 let, Praha
 Bendová Šárka, JUDr., 48 let, Karviná-Fryštát
 Beránek Jaromír, JUDr., 60 let, Praha
 Brož Jaroslav, JUDr., 59 let, Brno
 Burian Martin, JUDr., 41 let, Brno
 Buršík Vladimír, Mgr., 61 let, Rumburk
 Cembis Petr, JUDr., 42 let, Brno
 Císař Vladimír, JUDr., 56 let, České Budějovice
 Čáp Petr, JUDr., 47 let, Dobříš
 Čupr Pavel, JUDr., Ph.D., 42 let, Brno
 Dobývalová Renáta, JUDr., 56 let, Náchod
 Dubecká Dagmar, JUDr., Ph.D., 43 let, Praha
 Fryšák Pavel, Mgr., 32 let, Přerov
 Grossová Marie Emilie, JUDr., Ph.D., 60 let, Prostějov
 Grumlová Jarmila, Mgr., 34 let, Kolín
 Grus Zdeněk, JUDr., 32 let, Ústí nad Labem
 Hanke Radim, Mgr., Bc., 35 let, Lysá nad Labem
 Hansalanderová Jana, Mgr., 40 let, Rakovník
 Herblich Tomáš, Mgr., 36 let, Praha
 Holub Štěpán, Mgr., 31 let, Praha
 Honsa František, JUDr., Ph.D., 41 let, Praha
 Honus Igor, JUDr., 48 let, Ostrava
 Horáková Ivana, JUDr., 48 let, Prostějov
 Hrachy Petra, Mgr., 43 let, Brno
 Hrbatová Martina, JUDr., 46 let, Prostějov
 Hruška Karel, JUDr., 68 let, Praha
 Hruža Petr, JUDr., 57 let, Tachov
 Chum Václav, JUDr., 34 let, Praha
 Jahelka Ivo, JUDr., 55 let, Jindřichův Hradec
 Janda Ivo, JUDr., Ph.D., 38 let, Praha
 Janeček Martin, Mgr., 38 let, Praha
 Kačerová Milada, JUDr., 47 let, Kladno
 Kalina Václav, JUDr., 64 let, Písek
 Konstantinová Karin, Mgr., 35 let, Praha
 Korecký Václav, JUDr., 63 let, Plzeň
 Kotáb Petr, JUDr., 46 let, Praha
 Kotek Petr, JUDr., 63 let, Praha
 Kozelka Vladimír, JUDr., 57 let, Praha
 Krátký Jan, Mgr., 42 let, Mladá Boleslav

Kraus Přemysl, JUDr., 42 let, Praha
 Krofta David, Mgr., 34 let, Praha
 Kříž Marek, JUDr., Ph.D., 40 let, Karviná
 Lang Richard, Mgr., 34 let, Brno
 Macků Miloš, JUDr., 58 let, Blansko
 Meduna Petr, JUDr., 44 let, Praha
 Mikeš Petr, Mgr., 31 let, Hradec Králové
 Navrátil Dušan, JUDr., 44 let, Olomouc
 Navrátilová Kateřina, JUDr., 37 let, Brno
 Nejedlíková Gabriela, Mgr., 41 let, Ostrava
 Novák Zdeněk, JUDr., 57 let, Domažlice
 Novotný Ladislav, JUDr., 46 let, Tábor
 Nuckollsová Jaroslava, JUDr., 56 let, Ústí nad Orlicí
 Outlá Anna, JUDr., 57 let, Plzeň
 Pavlů Ivo, JUDr., 59 let, Prostějov
 Pokorná Magda, Mgr., 32 let, Praha
 Poláčková Eva, JUDr., 58 let, Brno
 Polanský Jiří, JUDr., 59 let, Praha
 Prošek Ladislav, Mgr., 36 let, Praha
 Romanová Anna, JUDr., 50 let, Hradec Králové
 Rychtalíková Sylva, JUDr., 49 let, Praha
 Sagál Ivan, JUDr., 36 let, Praha
 Skácel Josef, JUDr., 44 let, Praha
 Skalický Vladimír, JUDr., 54 let, Příbram
 Skoupý Jaroslav, JUDr., 56 let, Rakovník
 Skřípský Jan, JUDr., Ph.D., 38 let, Ostrava
 Syka Jan, JUDr. 62 let, Praha
 Syrůčková Ivana, JUDr., 47 let, Praha
 Šimáček Radomír, JUDr., 43 let, Klatovy
 Šindlerová Kateřina, Mgr., 28 let, Praha
 Štancl Jiří, JUDr., 57 let, Klatovy
 Štětina Milan, JUDr., 44 let, Česká Lípa
 Tajbr Jaroslav, Mgr., 36 let, Praha
 Třeštík Richard, JUDr., 49 let, Ústí nad Labem
 Uličný Daniel, Mgr., 33 let, Praha
 Urbíš Vilém, JUDr., 55 let, Bruntál
 Vágner Jiří, Mgr., 50 let, Praha
 Vélazquez Luis, Mgr., 39 let, Praha
 Volná Renata, JUDr., 57 let, Brno
 Zahnáš Michal, Mgr., 40 let, Olomouc
 Zeman Václav, JUDr., 45 let, Plzeň

Odvolací kárná komise

Camrda Jan, JUDr., 59 let, Benešov
 Demut Jiří, JUDr., 58 let, Praha
 Hartmann Jiří, JUDr., 44 let, Hradec Králové
 Ježek Vladimír, JUDr., 60 let, Ostrava
 Krejčí Zora, JUDr., 68 let, Olomouc
 Machourek Jiří, JUDr., 65 let, Brno

Matějčík Jan, JUDr., 60 let, Kolín
 Sedlatý Bohuslav, JUDr., 59 let, Nymburk
 Sokol Tomáš, JUDr., 58 let, Praha
 Vachoušek Richard, Mgr., 42 let, Benešov
 Vavroch František, JUDr., 57 let, České Budějovice

JUDr. Martin Vychopeň
předseda

JUDr. Jan Brož
místopředseda

JUDr. Petr Poledník
místopředseda

JUDr. Antonín Mokrý
místopředseda

JUDr. Aleš Pejchal
místopředseda

JUDr. Radim Miketa
člen představenstva

JUDr. Vladimír Papež
člen představenstva

JUDr. František Smejkal
člen představenstva

JUDr. David Uhlíř
člen představenstva

Nově zvolení funkcionáři ČAK

Na prvním jednání nového představenstva ČAK dne 20. 10. 2009 byl zvolen novým předsedou ČAK JUDr. Martin Vychopeň, místopředsedy pak JUDr. Jan Brož, JUDr. Petr Poledník, JUDr. Antonín Mokrý a JUDr. Aleš Pejchal. Na druhé schůzi představenstva dne 10. 11. 2009 si pak členové představenstva i náhradníci rozdělili odpovědnost za jednotlivé úseky činnosti ČAK, a to následujícím způsobem:

Předseda ČAK:

JUDr. Martin Vychopeň – stálý výkon předsednické funkce s dohledem na veškeré činnosti ČAK, ve spolupráci s tajemníkem a tiskovou mluvčí ČAK řízení mediální politiky, organizace činnosti představenstva i aparátu ČAK, výkon kontrolních funkcí, problematika e-advokacie, spolupráce s justičními subjekty a finančními institucemi.

Místopředsedové ČAK:

JUDr. Jan Brož – regionální politika ČAK pro Prahu, komunikace s dalšími justičními subjekty, ekonomika ČAK, organizace a kontrola prací nutných k údržbě sídla ČAK a k zajištění úprav interiéru sídla ČAK, dokončení agendy odvolacího kárného řízení dle dřívějších předpisů;

JUDr. Petr Poledník – organizace a řízení pobočky ČAK v Brně, spolupráce s odborem mezinárodních vztahů ČAK při zajišťování bilaterálních vztahů s advokaciemi Slovinska, Chorvatska, Makedonie, eventuálně dalšími členy PECO v rámci CCBE, zajištění komunikace mezi představenstvem a výborem pro dějiny advokacie, problematika smířčího řízení, mediace a rozhodčího řízení;

JUDr. Antonín Mokrý – organizace a kontrola chodu odboru mezinárodních vztahů ČAK, zastupování ČAK v mezinárodní oblasti, zejména pak v CCBE;

JUDr. Aleš Pejchal – problematika legislativy, organizace legislativního lobbingu, spolupráce s Radou Evropy a ESLP; spolupráce při organizaci mezinárodních konferencí a seminářů pořádaných ČAK; bilaterální vztahy s mimoevropskými advokaciemi (např. Indie, Hongkong apod.).

Členové představenstva:

JUDr. Radim Miketa – organizace a koordinace sportovních a společenských advokátních a justičních akcí, informační a související administrativní činnosti, dohled nad činností matriky;

JUDr. Vladimír Papež – tarifní problematika, průběžné zpracovávání související vnitřní i vnější judikatury, ve spolupráci s JUDr. Františkem Smejkalem regionální politika pro Jihočeský kraj;

JUDr. František Smejkal – ekonomika ČAK, problematika výchovy a vzdělávání koncipientů, zajištění komunikace se zkušební komisí ČAK, regionální politika pro Jihočeský kraj;

JUDr. David Uhlíř – zastupování ČAK v procesu tvorby návrhu nového občanského zákoníku, spolupráce při tvorbě vnitřní legislativy s místopředsedou ČAK JUDr. Alešem Pejchalem, spolupráce s UIA; na úseku mezinárodních vztahů problematika deontologie;

JUDr. Lenka Vidovičová – regionální politika pro Moravu a Slezsko, spolupráce s JUDr. Michalem Žižlavským v oblasti insolvenční problematiky;

JUDr. Michal Žižlavský – insolvenční agenda – vzdělávání, zkoušky, mediální komunikace ve spolupráci s tiskovou mluvčí, spolupráce s Asociací insolvenčních správců, na úseku mezinárodních vztahů otázky insolvenčního práva, komunikace s justičními subjekty a finančními institucemi ve spolupráci s předsedou ČAK JUDr. Martinem Vychopněm a místopředsedou ČAK JUDr. Janem Brožem.

Náhradníci představenstva

JUDr. Vladimíra Glatzová – agenda spolupráce a komunikace ČAK s velkými a nadnárodními advokátními kancelářemi, zajišťování koordinování společného postupu, spolupráce s IBA;

JUDr. Michal Račok – po dohodě spolupráce v legislativní oblasti;

JUDr. Petr Mrázek – řízení regionální politiky ČAK;

JUDr. Karel Fiala – spolupráce s předsedou ČAK JUDr. Martinem Vychopněm na problematice e-advokacie a ve spolupráci s JUDr. Radimem Miketou dohled nad činností matriky;

JUDr. Jiří Všeťečka – na základě schválení představenstva vedení sekce pro právo veřejné, průběžná informovanost o činnosti LRV, spolupráce při tvorbě vnitřní legislativy s místopředsedou ČAK JUDr. Alešem Pejchalem.

K volbě svých představitelů přistoupily v prvním listopadovém týdnu samozřejmě i další orgány ČAK zvolené 5. sněmem, tedy kontrolní rada, kárná komise a nově konstituovaná odvolací kárná komise. V jejich čelech stanuli tito advokáti:

Předseda kontrolní rady: JUDr. Jan Mikš

Předseda kárné komise: JUDr. Petr Čáp

Předseda odvolací kárné komise: JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Lenka Vidovičová
člen představenstva

JUDr. Michal Žižlavský
člen představenstva

JUDr. Vladimíra Glatzová
náhradník představenstva

JUDr. Michal Račok
náhradník představenstva

JUDr. Petr Mrázek
náhradník představenstva

JUDr. Karel Fiala
náhradník představenstva

JUDr. Jiří Všeťečka
náhradník představenstva

JUDr. Jan Mikš
předseda kontrolní rady

JUDr. Petr Čáp
předseda kárné komise

JUDr. Bohuslav Sedlatý
předseda odvolací kárné komise

Největší prioritou jsou teď datové schránky

Rozhovor s novým předsedou České advokátní komory **JUDr. Martinem Vychopněm**

Když se dlouholetý předseda České advokátní komory, JUDr. Vladimír Jirousek, vyčerpaný šestiletým dojížděním z Ostravy do Prahy, rozhodl znovu již nekandidovat, bylo jasné, že představenstvo Komory, vzešlé z voleb na 5. sněmu ČAK, bude vybírat do svého čela novou osobnost.

Dne 20. října 2009 byl na jeho prvním jednání jednomyslně zvolen novým předsedou České advokátní komory JUDr. Martin Vychopeň (43) z benešovské advokátní kanceláře Camrda, Premus, Peter, Vychopeň, Vachoušek a partneři. Jeden z nejmladších funkcionářů Komory je již od roku 2004 v jejím vedení jako místopředseda pověřený řízením mezinárodních vztahů; je také členem delegace ČAK v Evropské radě advokátních komor (CCBE), kde působí v IT-LAW komisi.

Devět dní po svém zvolení poskytl nový předseda ČAK krátký rozhovor Bulletinu advokacie.

Co v tuto chvíli, pár dní po zvolení do funkce předsedy ČAK, vidíte jako největší problémy k řešení?

Největší prioritou jsou práce na zprovoznění datových schránek a spolupráce se státními a správními orgány na tom, aby datové schránky byly buď zprovozněny, nebo aby byla odložena účinnost předpisů, které se datových schránek týkají. Podle mého názoru ani soudy, ani jiné státní orgány nejsou připraveny na provoz datových schránek. Považuji to za velký problém. A dále je zapotřebí dokončit práce na advokátním taláru a identifikačních kartách.

Co přesně myslíte těmi „dokončujícími pracemi“?

Je zapotřebí rozhodnout o podobě talárů a umožnit advokátům taláry začít objednávat. A samozřejmě vydat stavovský předpis, kterým vzhled talárů upravíme, což je naše povinnost podle zákona o advokacii. Pokud jde o identifikační karty, musíme v nejbližší době předložit ministerstvu spravedlnosti návrh prováděcího předpisu.

Kdy se tedy začnou taláry skutečně používat?

Předpokládám, že v průběhu příštího roku.

Jak budou vypadat nové identifikační karty?

Nové identifikační karty mají splňovat požadavky na moderní identifikační průkaz a mají sloužit i k tomu, aby se jimi advokáti mohli prokazovat i v Evropě při výkonu právní pomoci. Měly by být vybaveny dotykovým i bezdotykovým čipem a jejich podoba je v souladu s doporučením Evropské rady advokátních komor. První vzorky už jsou hotovy, předpokládáme, že jejich distribuce začne taktéž v příštím roce, kdy bude vydán i příslušný stavovský předpis.

Dočkáme se zjednodušení stále nepřehlednější džungle stavovských předpisů?

V prvním kole bude zapotřebí udělat jejich důkladnou revizi, zjistit, zda je možné některé úplně zrušit, případně sloučit, upravit, zjednodušit. Současně s tím by mělo

být rozhodnuto, zda nebude vhodné vydat i komentovaný zákon o advokacii včetně souvisejících předpisů. To jsou práce, které by měly být prováděny průběžně a systematicky.

Měla by se podle vašeho názoru prodloužit koncipientská doba a stanovit nějaké podmínky pro advokáty, kteří koncipienty přijímají do své kanceláře?

Ano, osobně považuji za vhodné koncipientskou dobu prodloužit a přihlédnout k délce jejího trvání alespoň v okolních zemích. S ohledem na to, čeho jsme svědky v poslední době v advokátní praxi, bude nepochybně navrhováno, aby se prodloužila koncipientská doba alespoň o jeden rok, a budeme zvažovat i kvalifikační předpoklady pro školitele.

Pokládáte za možné, že by se koncipientská doba prodloužila již během vašeho volebního období, i vzhledem k tomu, že bude třeba znovu novelizovat zákon o advokacii?

Tak bych to chtěl.

Jaký je váš osobní názor na skandál kolem plzeňských práv?

Každý takový skandál samozřejmě významným způsobem poškodí dobré jméno školství a právníků vůbec. Osobně mi však vadí, že jsem neslyšel i druhou stranu, protože mám informace jenom z médií a ty informace jsou, mírně řečeno, jednostranné. Není mi známa argumentace aktérů údajné aféry plzeňské právnické fakulty, takže s konečným úsudkem ještě vyčkám.

Myslíte si, že tam opravdu masově docházelo k tomu, že se dávaly zadarmo tituly a zadarmo se nechávali vystudovat „vhodní“ lidé?

To si nemyslím.

✦ PhDr. IVANA CIHLÁŘOVÁ
✦ Foto JAKUB STADLER

Advokacie nezapomíná...

Před pěti lety zemřel renomovaný
pražský advokát a dlouholetý tajemník
České advokátní komory
JUDr. Jiří Klouza.
Čest jeho památce!

Práci JUDr. Klouzy pro českou advokacii
si připomeneme více v BA č. 12/2009.
Vzpomínat bude JUDr. Karel Čermák.

Galavečer Právníka roku 2009:

Půlkulaté výročí

právníkroku 2009

NECHCE SE TOMU ANI VĚŘIT, ALE JE TO TAK. UŽ ČTYŘIKRÁT SE ČESKÁ JUSTICE SEŠLA, ABY OTEVŘELA DVEŘE PRÁVNICKÉ SÍNĚ SLÁVY JEDNOMU ZE SVÝCH, KTERÝ SI TO ZA SVÉ CELOŽIVOTNÍ ÚSILÍ ZASLOUŽÍ. UŽ ČTYŘIKRÁT SE UDĚLOVALY CENY SV. YVA V JEDNOTLIVÝCH KATEGORIÍCH. A 22. LEDNA 2010 SE SEJDEME POPÁTĚ...

Lednové setkání více než dvou tisíc právníků ze všech právnických profesí, jež se stalo nejvýznamnější společenskou akcí justice, proběhne opět – pro velký úspěch předloňského ročníku – v BOBYCENTRU v Brně. Tady čeká na všechny hned několik určitě příjemných novinek – např. zrekonstruovaný diskotékový prostor La Grotta, kde i letos uspořádáme tolik oblíbenou videodiskotéku, zrekonstruovaný prostor Boulevardu, kde se smí kouřit, vybavení Laser Show Hall novou audiovizuální technikou a veškerých prostor hotelu elektronickým informačním systémem, který účastníkům večera vždy aktuálně sdělí, co se ve kterém sále zrovna odehrává...

Když k tomu přidáte opět skvělého moderátora společenské části večera Marka Ebena a následující bohatý hudební program s občerstvením ve všech sálech BOBYCENTRA, máme dojem, že pátý půlkulatý galavečer má našlápnuto k úspěchu...

V lednu justice nejezdí lyžovat, v lednu jezdí na galavečer Právníka roku!

Program galavečera

- 19.00 Zahájení oficiální části galavečera v Laser Show Hall hotelu Bobycentrum v Brně.
- 19.05 Slavnostní vyhlášení výsledků v jednotlivých kategoriích, moderuje Marek Eben.
- 20.30 Konec oficiální části večera, pozvání na společenský raut a doprovodný kulturní program v prostorech BOBYCENTRA:

- La Grotta – videodiskotéka pro mladší, starší i pokročilé
- Chateau Restaurant – vyhlášená cimbálová muzika Ponava
- Café De Paris – Luboš Andršt Band, hrající jazz, funk a soul
- Laser Show Hall – po úpravě sálu na taneční parket bude k tanci a poslechu hrát Ostravský rozhlasový orchestr pod vedením Borise Urbánka, během večera s orchestrem vystoupí sólisté Petr Němec, Petr Bende, Heidi Janků a Janek Ledecký
- 1.30 Předpokládaný konec společenské části večera.

Organizační štáb udělá maximum pro další úspěch tradice, kterou ČAK před pěti lety společně s firmou EPRAVO.CZ založila. Česká justice je svět, jenž společně utváříme. Mít čas a prostor potkávat se, znamená budovat lepší justici.

Využijme k tomu i galavečer Právníka roku 2009!

Jak získat vstupenky na galavečer?

KAŽDÝ ADVOKÁT MÁ NÁROK NA VSTUPENKY PRO SEBE A SVŮJ DOPROVOD ZDARMA.

Kapacita Laser Show Hall v hotelovém komplexu BOBYCENTRUM v Brně je však přece jen omezena. Máte-li tedy chuť setkat se s kolegy z právnické branže, strávit příjemný společensko-kulturní večer v Brně, přijďte či přijedte a zůstaňte v Brně třeba i celý víkend za velmi výhodnou ubytovací cenu buď přímo ve 4* BOBYCENTRU, či jen naproti přes ulici v 3*, avšak zcela nově zrekonstruovaném hotelu AVANTI (oba hotely jsou pro účastníky zarezervovány, při předloňském galavečeru kapacita BOBYCENTRA totiž vůbec nestačila).

Vstupenky si rezervujte jednoduchým způsobem – viz níže. Ale neváhejte a ozvěte se včas. Vloni jsme museli kvůli obrovskému zájmu o galavečer ty, kteří se ozvali pozdě, dokonce z kapacitních důvodů odmítnout. Sice nás to netěší, ale každý sál má své maximální množství diváků... Věřte nám, že už nyní pořádáme galavečery jen v těch největších pražských a brněnských sálech!

K rezervaci vstupenek využijte níže zveřejněný formulář, který vystřihněte a zašlete:

- a) faxem na: +420 224 932 989
- b) poštou na: Česká advokátní komora
sekretariát předsedy
Národní třída 16
110 00 Praha 1
- c) elektronicky (formulář v elektronické podobě je k dispozici na [www.cak.cz/rubrika Aktuality](http://www.cak.cz/rubrikaAktuality) pod názvem Formuláře ke galavečeru Právníka roku 2009) na: sekr@cak.cz

Vstupenky budou zasílány na Vámi uvedenou adresu poštou ZDARMA v průběhu ledna 2010.

Rezervace vstupenek

právník roku 2009

Galavečer Právníka roku 2009 – 22. 1. 2010, 19 hodin, BOBYCENTRUM Brno

Příjmení a jméno advokáta

Adresa AK

Telefon/Fax

E-mail

Žádám o zaslání vstupenek na galavečer Právník roku 2009
(zvolený počet zaškrtněte)

1 ks

Datum

2 ks

Podpis advokáta

Nabízíme prodej luxusních bytů

v posledních patrech
projektu Obytný park
– Kbely centrum.

Byty kategorie 2+kk až
4+kk velkých rozměrů
s prostornými terasami
s výhledem do zeleně.

- plná občanská vybavenost
- nejvyšší standard vybavení koupelen, podlah a dveří

www.luxusnibytykbely.cz

tel: 777 847 651

nebo 286 581 200

www.luxusnibytykbely.cz

NOVAvoice®

Produkt získal na veletrhu
INVEX Brno 2008
ocenění „Křišťálový disk“
v kategorii profesionální software

Vy mluvíte, My zapisujeme

Profesionální software NovaVoice® na převod řeči do textu

- šetří váš čas i peníze
- zrychluje pořizování dokumentů a zvyšuje jejich kvalitu
- zvláštní slovníky pro každou profesní oblast (např. soudnictví, zdravotnictví, advokacie, státní správa a samospráva...)

 novasoft

Consulting Company Novasoft a.s.
Oldřichova 49, 128 00 Praha 2

tel.: 261 220 064, e-mail: novavoice@ccnovasoft.cz
web: www.ccnovasoft.cz, web: www.novavoice.cz

Jak se výhodně a pohodlně ubytovat v Brně?

Česká advokátní komora sjednala pro mimobrněnské účastníky galavečera Právníka roku 2009 exkluzivní podmínky ubytování přímo v BOBYCENTRU nebo v jen přes ulici situovaném hotelu AVANTI, či v dalších brněnských hotelech. Ubytovací kapacita samotného BOBYCENTRA se už předloni ukázala nedostatečná. Letos by tedy žádný ze zájemců o zajištění ubytování neměl mít problém. Náš partner – HOTEL.CZ, a. s., provozovatel rezervačního systému www.hotel.cz Vám totiž ubytování v Brně v každém případě najde. **Ubytování si zařizuje každý individuálně. Jak?**

1. Přes internetovou adresu: <http://pravnikroku.hotel.cz/>, kde naleznete ubytovací formulář, který stačí elektronicky vyplnit a odkliknout tlačítkem odeslat. Rezervační systém funguje on-line a neprodleně se jeho pracovníci s Vámi v dalších záležitostech spojí.
2. Nižší zveřejněný vyplněný formulář můžete též odfaxovat na: +420 483 515 291.
3. Nižší zveřejněný vyplněný formulář můžete též zaslat poštou s heslem **Právník roku 2009** na obálce na: **HOTEL.CZ, a. s., Řeznická 7, 460 01 Liberec**
4. Máte možnost rezervovat si ubytování i za pomoci operátorky na speciální telefonní infolince, která je v provozu v pracovní dny od 9 do 17 hodin. **Telefon: +420 222 532 543.**
5. Formulář ke stažení naleznete i na www.cak.cz/ **Aktuality** pod názvem **Formuláře ke galavečeru Právníka roku 2009**. Jako přílohu ho můžete zaslat na: pravnikroku@hotel.cz.

★★★★
BOBYCENTRUM
HOTEL BRNO

Špičkový 4*hotelový komplex se 145 klimatizovanými pokoji a 14 apartmá. Pokoje jsou vybaveny TV, SAT, minibarem, trezorem, telefonem, vysoušečem vlasů a připojením k internetu. Můžete si vybrat mezi nekuřáckými a kuřáckými pokoji. Ceny jsou včetně bufetové snídaně, vstupu do fitness centra s relaxačním bazénem, místních poplatků a DPH. K dispozici ubytovaným bude i cca 500 parkovacích míst se zajištěnou ostrahou od organizátorů galavečera. V hotelovém komplexu se nacházejí kosmetické a kadeřnické služby – na objednání.

★★★
AVANTI
Hotel

Komfortní nedávno zrekonstruovaný 3*hotel situovaný jen přes ulici od místa konání galavečera. Disponuje 90 dvoulůžkovými pokoji a 8 apartmá. Nově vybavené pokoje jsou klimatizovány, mají TV, SAT, trezor, minibar a vysoušeče vlasů v koupelně. Jsou připojeny na internet. Ceny jsou včetně bufetové snídaně, místních poplatků a DPH. K dispozici je venkovní hlídané hotelové parkoviště.

Závazná rezervace ubytování

Ceník ubytování

Jednolůžkový pokoj se snídaní/noc:

BOBYCENTRUM ****
2550 Kč 1990 Kč

AVANTI ***
1690 Kč 1590 Kč

Dvoulůžkový pokoj se snídaní/noc:

3150 Kč 2350 Kč

1840 Kč 1740 Kč

Třilůžkový pokoj se snídaní/noc:

—

2190 Kč 2090 Kč

Apartment pro jednu osobu se snídaní/noc:

3650 Kč 2990 Kč

—

Přistýlka:

700 Kč

—

Objednat ubytování

BOBYCENTRUM ****

AVANTI ***

Typ pokoje

Firma

Jméno

Jména dalších osob

Telefon

E-mail

VŽDY EXISTUJE ŘEŠENÍ

Oceňování podniku ■

Transferové ceny ■

*Posouzení nákladů
na výzkum a vývoj* ■

Převod majetku ■

Přeměny společností ■

Nabídky převzetí ■

Výkup akcií ■

Oceňování nemovitostí ■

*Posuzování splnění podmínek
čerpání investičních pobídek* ■

Squeeze-out ■

ZKUSTE TO

WE EVALUATE
YOUR VALUES

Appraisal services - Znalecký ústav s.r.o.,
Těšnov 1, 110 00 Praha
tel.: 226 253 900, fax: 222 542 014
e-mail: info@appraisals.cz, www.appraisals.cz

**APPRAISAL
SERVICES**
znalecký ústav s.r.o.

Jak se křtily Dějiny advokacie

Dějiny advokacie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, nádherná publikace, přinášející první zpracování dějin advokátního stavu v českých zemích, měla to štěstí, že její křest probíhal v neméně krásných prostorách rekonstruovaného Schwarzenberského paláce v nové, českému baroku věnované expozici Národní galerie, jen pár kroků od Pražského hradu.

Večer **14. října 2009** se zde sešla řada osobností práva i historických věd – z těch „justičních“ uvedme ministryni spravedlnosti Danielu Kovářovou, ústavní soudkyni Vlastu Formánkovou, poslance Stanislava Křečka, Jiřího Polanského a Jeronýma Tejce, prezidenta Notářské komory Martina Foukala či prezidentku Unie státních zástupců Lenku Bradáčovou, nemluvě o řadě představitelů České advokátní komory.

Moderátorka večera, mluvčí ČAK Iva Chaloupková, na úvod připomněla zásadní úlohu dlouholetého předsedy Komory Vladimíra Jirouska při vzniku tohoto díla, stejně jako doktora Aleše Pejchala, který byl koordinátorem celého projektu.

Editor a hlavní autor knihy, „advokátní historik“, expředseda ČAK a ústavní soudce Stanislav Balík ve své řeči poděkoval především všem přítomným kolegům, kteří se spolu s ním na práci podíleli – profesorce Marii Bláhové, která jako historička se specializací na český středověk výstižně popsal dějiny advokacie v českých zemích před rokem 1615, brněnskému advokátovi docentu Karlu Schellemu, který se podílel na kapitole o advokacii za 2. světové války a na kapitolce o advokátu jako konkurzním správci, místopředsedovi ČAK a zarytému Moravanovi Petru Poledníkovi, jež se podílel na kapitole o prezidentech Moravské advokátní komory, Vendulce Valentové z katedry právních dějin na Právnické fakultě ZČU v Plzni, jež přispěla kapitolou o ženách-advokátkách, koncipientu Vojtěchu Lažanskému, autorovi kapitoly o advokátech-spisovatelích, i redaktorovi knihy Ivo Hartmannovi a grafikovi Tomáši Coufalovi.

Dílo, které společně vydala Česká advokátní komora a Národní galerie, poté právem pokřtil inspirátor knihy Vladimír Jirousek spolu s ředite-

lem Sbirky starého umění prof. Vitem Vlnasem, který zastoupil onemocnělého ředitele Národní galerie Milana Knížáka.

Úryvky z knihy četl herec Vinohradského divadla Viktor Preiss. Svým nezaměnitelným hlasem a podáním vyvolal jak smích vyličením průběhu advokátních zkoušek v 19. století podle Paměti Emanuela Chalupného, tak mrazení v zádech připomenutím tragického osudu obhájce K. H. Franka Kamilla Reslera.

Zároveň s křestem knihy byla slavnostně otevřena i malá výstava v grafickém kabinetě v 2. patře Schwarzenberského paláce, nazvaná „**Advokáti a advokacie ve výtvarném umění**“, která ale bohužel trvala jen krátce, do 1. listopadu. Její kurátor, profesor Vlnas, do ní vybral grafické listy se třemi tematickými okruhy: advokáti jako světci; advokáti vidění v karikaturách jako šejdiři a podvodníci; civilní portréty osobností 19. století.

✦ IVANA CIHLÁŘOVÁ
✦ Foto JAKUB STADLER

Na křest Dějin advokacie „dohlíželi“ barokní světci.

Vyprávění Aleše Pejchala o tom, jak byl do projektu „angažován“, s úsměvem naslouchají (zprava) „pomlouvavý“ doktor Jirousek, vedoucí autorského kolektivu Dějin Stanislav Balík a ředitel Sbirky starého umění Vít Vlnas.

Zájemci si mohli Dějiny advokacie rovnou zakoupit. Neodolal ani prezident Notářské komory Martin Foukal, někteří, jako známý pražský advokát Tomáš Sokol, „ulovili“ i více kusů.

Viktor Preiss měl pozorné posluchače.

Exekutorská komora ČR

upozorňuje na novinky v exekučním řízení

Vážené advokátky, vážení advokáti,

dovolujeme si vás tímto upozornit na novelu exekučního řádu přijatou zákonem č. 286/2009 Sb., která s účinností **od 1. listopadu 2009** přináší nemalé změny v úpravě exekučního řízení, včetně přenesení některých rozhodovacích pravomocí ze soudu na exekutora.

Při zahájení exekučního řízení je třeba **návrh na nařízení exekuce podat přímo u exekutora**, jehož pověřením provedením exekuce navrhuje, náležitosti návrhu se nemění, povinnost přiložit originál nebo ověřenou kopii exekučního titulu opatřeného potvrzením o jeho vykonatelnosti rovněž trvá. Exekutor dříve, než předloží návrh soudu se žádostí o pověření k provedení exekuce, přezkoumává formální náležitosti návrhu a případně zajistí odstranění vad.

Dovolujeme si vás v této souvislosti požádat, abyste návrhy na nařízení exekuce adresované exekutorským úřadům zpracovali nad rámec zákonných náležitostí ve dvou směrech:

1. Do návrhu uvádějte rodná čísla povinných, pokud jsou vám známa, datum narození uvádějte vždy, neznáte-li rodné číslo povinného. Vyloučí se tak možná záměna osob, pokud informace o trvalém bydlišti, kterou obvykle čerpáte z exekučního titulu, již není aktuální. Urychlí to úkony exekutora při identifikaci povinného a vyloučí možná pochybení při ztotožnění účastníků řízení. Pokud bude datum narození povinného uvedené v návrhu svědčit dle centrální evidence obyvatel více subjektům, které nebude možné rozlišit ani podle Vámi uvedené adresy, nezbude exekutorovi než vás vyzvat postupem dle § 38 odst. 2 exekučního řádu k odstranění vady návrhu spočívající v nedostatečné identifikaci povinného.

2. Přiložte kopii exekučního titulu i v případě, že jej vydal exekuční soud. Předložení exekučního titulu je nezbytné k přezkoumání náležitostí návrhu, a zároveň takto přispějete k včasnému odstranění eventuálních nesrovnalostí a nepochybně i k rychlejšímu nařízení exekuce.

U exekutora se rovněž nově podává **návrh na zastavení exekuce**. Exekutor návrhu vyhoví a exekuci zastaví, pokud s tím souhlasí všichni účastníci řízení, jinak návrh postoupí soudu. Lze-li exekuci zastavit i bez návrhu, postačí souhlas oprávněného. Podávají-li tedy účastníci návrh na zastavení exekuce ve shodě, je v zájmu urychlení řízení vhodné, aby souhlas druhého účastníka byl k návrhu přiložen.

V neposlední řadě se u exekutora podává **návrh na odklad exekuce**. Exekutor buď návrh odmítne, nebo návrhu do 7 dnů vyhoví, nebo jej postoupí k rozhodnutí exekučnímu soudu. Exekutor odmítne návrh, který neobsahuje všechny náležitosti, je neurčitý nebo nesrozumitelný, nebo k němu nejsou přiloženy listiny k prokázání tvrzených skutečností; exekutor nevyzývá k opravě ani doplnění podání.

Děkujeme vám za dosavadní spolupráci a věříme, že při respektování novelizovaných ustanovení zákona č. 120/2001 Sb. bude rozhodování o nesporných záležitostech mnohem pružnější než dosud.

JUDr. Jana Tvrdková,
prezidentka Exekutorské komory ČR

WE UNDERSTAND YOUR BUSINESS

TACOMA

Znalecký ústav TACOMA

Oceňování v České republice a na Slovensku

Se skvělými právníky nás spojuje naše každodenní práce!

Váš kontakt: **Jan Chromý**, Manager | E-mail: jan.chromy@tacoma.eu

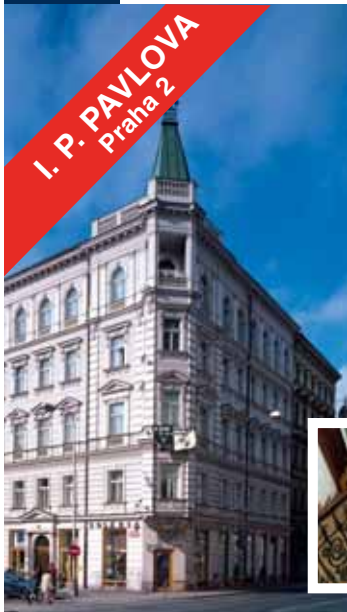
Právní služby jsou zajišťovány ve spolupráci s advokátními kancelářemi.

www.tacoma.eu

» Kanceláře k pronájmu

I. P. PAVLOVA
Praha 2

- 45 - 400 m² reprezentativních kanceláří
- Cena: 260,- Kč/m²
- možné i virtuální kanceláře
- přímo u metra

OPUS
WE DEVELOP PROPERTIES

I. P. Pavlova 3, 120 00 Praha 2,
tel.: +420-224 94 31 05
office@opus-praha.cz
www.opus-praha.cz

scan force

profesionální digitalizace vašich dokumentů

Moderní a rychlé řešení **digitalizace dokumentů** pro advokátní kanceláře včetně kurýrní služby.

Dokumenty jsou vyzvednuty proškoleným kurýrem TNT přímo u vás, uloženy do zabezpečeného přepravního boxu, v certifikovaném digitálním centru Handicap převedeny do digitální podoby a společně s nosičem DVD vráceny do 7 dnů zpět na váš stůl.

Sjednejte si nezávaznou schůzku s naším teamem, který vám připraví řešení na míru!

TNT | express
sure we can

infolinka tel.: 241 483 141

IMPAX

Infolinka produktu scan force
tel.: 241 483 141
www.impax.cz, scanforce@impax.cz

Sdělení ČAK o povinných platbách

- o výši a splatnosti příspěvku na činnost České advokátní komory (dále jen „Komora“) za rok 2010,
- o výši a splatnosti odvodu do sociálního fondu Komory za rok 2010,
- o výši a splatnosti odvodu do fondu Komory pro vzdělávání advokátních koncipientů za rok 2009
- o výši a splatnosti pojistného pro rok 2010

I. Příspěvek na činnost Komory za rok 2010

Výše příspěvku advokáta na činnost Komory za rok 2010 činí

- a) 8000 Kč,
- b) 3000 Kč, byl-li advokátovi pozastaven výkon advokacie,
- c) 4000 Kč, byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po 30. červnu 2010.

Příspěvek je splatný do 20. ledna 2010.

Byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po 20. lednu 2010, je příspěvek splatný do jednoho týdne ode dne zápisu. **Totéž platí při změnách v průběhu roku a u všech plateb.**

II. Odvod do sociálního fondu Komory za rok 2010

Výše odvodu advokáta do sociálního fondu Komory za rok 2010 činí

- a) 500 Kč,
- b) 250 Kč, byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po 30. červnu 2010,
- c) odvod neplatí advokáti, kterým byl pozastaven výkon advokacie.

Odvod je splatný do 20. ledna 2010.

Byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů po 20. lednu 2010, je odvod splatný do jednoho týdne ode dne zápisu. Výše a splatnost příspěvku na činnost Komory a odvodu do sociálního fondu Komory se vztahuje rovněž na usazené evropské advokáty a advokáty zapsané do seznamu advokátů podle § 5a zákona o advokacii.

Příspěvek na činnost Komory a odvod do sociálního fondu Komory se platí **převodem na účet Komory č. 12432011/0100**. Při platbě převodním příkazem je třeba uvést variabilní symbol, kterým je číslo nerozdělené pomlčkou nebo lomítkem, sestávající ze čtyřmístného čísla roku, na který je příspěvek nebo odvod placen, a pětímístného registračního čísla advokáta (vzor: 201004876).

Příspěvek a odvod lze platit též v hotovosti v pokladně kanceláře Komory, Praha 1, Národní tř. 16 (pondělí – čtvrtek 8.00 – 15.30 hod., pátek 8.00 – 13.30 hod.).

III. Odvod do fondu Komory pro vzdělávání advokátních koncipientů za rok 2009

Odvod do fondu Komory pro vzdělávání advokátních koncipientů jsou povinni platit advokáti, usazení evropští advokáti a obchodní společnosti zřízené k výkonu advokacie, kteří zaměstnávají advokátní koncipienty.

Výše odvodu za jednoho advokátního koncipienta za rok 2009 činí

- a) 3000 Kč,
- b) pokud pracovní poměr advokátního koncipienta netrval celý kalendářní rok, činí výše odvodu 1/12 z částky uvedené ad a) za každý započatý měsíc trvání pracovního poměru;
- c) pokud byl advokátnímu koncipientovi pozastaven výkon právní praxe, ale jeho pracovní poměr k povinnému advokátovi nadále trvá, snižuje se výše odvodu uvedená ad a) o 1/12 za každý kalendářní měsíc, po který pozastavení právní praxe advokátního koncipienta trvá, a to počínaje kalendářním měsícem následujícím po měsíci, ve kterém k pozastavení výkonu právní praxe advokátního koncipienta došlo;
- d) pokud advokátní koncipient přerušil výkon právní praxe z důležitých osobních překážek v práci na dobu delší než 60 po sobě následujících pracovních dnů, snižuje se výše odvodu uvedená ad a) o 1/12 za každý kalendář-

ni měsíc, po který přerušení výkonu právní praxe advokátního koncipienta z tohoto důvodu trvá, a to počínaje kalendářním měsícem následujícím po měsíci, ve kterém k přerušení výkonu právní praxe advokátního koncipienta z tohoto důvodu došlo. Povinný advokát je na výzvu Komory povinen důvod a dobu trvání přerušení výkonu právní praxe advokátního koncipienta hodnověrně doložit; pokud tak neučiní, nárok na snížení výše odvodu mu zanikne.

Odvod je splatný do 20. ledna 2010.

Poměrná částka příspěvku do fondu ČAK pro vzdělávání advokátních koncipientů je splatná posledním dnem měsíce následujícího po měsíci, v němž pracovní poměr advokátního koncipienta skončil.

Odvod do fondu Komory pro vzdělávání advokátních koncipientů se platí **převodem na účet Komory č. 6724361087/2700**. Při platbě převodním příkazem je třeba uvést variabilní symbol, kterým je číslo nerozdělené pomlčkou nebo lomítkem, sestávající z poslední číslice roku, za který je odvod placen (9) a pětimístného registračního čísla advokátního koncipienta (**vzor: 914876**).

Odvod lze platit též v hotovosti v pokladně kanceláře Komory, Praha 1, Národní tř. 16 (pondělí - čtvrtek 8.00 - 15.30 hod., pátek 8.00 - 13.30 hod.).

IV. Pojistné pro rok 2010

Komora na základě rámcové pojistné smlouvy č. 2904309313, o profesním pojištění advokátů (dále jen „hromadné pojištění advokátů“), uzavřené mezi Generali Pojišťovnou, a. s. a Komorou, sjednala do konce r. 2009 pojištění pro advokáty vykonávající advokacii

- **samostatně**, pro případ vlastní odpovědnosti za škodu, popřípadě též odpovědnosti za škodu způsobenou klientovi v souvislosti s výkonem advokacie jím zaměstnávaným advokátem,
- **jako účastníci sdružení**, pro případ vlastní odpovědnosti za škodu, popřípadě též odpovědnosti za škodu způsobenou klientovi v souvislosti s výkonem advokacie jimi zaměstnávaným advokátem, jakož i pro případ vzniku závazku k náhradě škody, k jehož splnění je advokát jako účastník sdružení povinen z důvodu solidární odpovědnosti podle občanského zákoníku,
- **jako společníci veřejných obchodních společností nebo jako komplementáři komanditních společností**, pro případ závazku k náhradě škody, za kterou odpovídá společnost, a advokát je podle obchodního zákoníku povinen ke splnění tohoto závazku z důvodu ručení jako společník veřejné obchodní společnosti nebo jako komplementář komanditní společnosti, popřípadě též pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou klientovi společností v souvislosti s výkonem advokacie zaměstnávaným advokátem.

Podle poslední novely zákona o advokacii, která byla vyhlášena pod č. 219/2009 Sb., s účinností od 1. září t. r., na kterou navazuje usnesení představenstva ČAK ze dne 15. září 2009, které nabude účinnosti 1. 1. 2010, se bude hromadné pojištění advokátů od 1. 1. 2010 vztahovat pouze na odpovědnost advokáta za škodu, kterou způsobí v souvislosti s poskytováním právních služeb on sám, tzn., že hromadné pojištění advokátů se u advokátů vykonávajících advokacii samostatně nebo ve sdružení bude vztahovat na odpovědnost za škodu, za kterou advokát sám odpovídá klientovi podle § 24 odst. 1 zákona o advokacii.

Výše ročního pojistného advokáta prostřednictvím hromadného pojištění i nadále činí 3200 Kč a je splatné do 31. 12. 2009.

Toto pojistné se vztahuje na minimální limit pojistného plnění z pojištění advokátů podle § 24a odst. 1 zákona o advokacii ve výši 1 000 000 Kč.

Pojistné se platí **převodem na účet Komory č. 12432011/0100**. Při platbě převodním příkazem je třeba uvést variabilní symbol, kterým je číslo nerozdělené pomlčkou nebo lomítkem, sestávající ze čtyřmístného čísla roku, na který se pojistné vztahuje a pětimístného registračního čísla advokáta (**vzor 201004876**).

Pojistné lze platit též v hotovosti v pokladně kanceláře Komory, Praha 1, Národní tř. 16 (pondělí - čtvrtek 8.00 - 15.30 hod., pátek 8.00 - 13.30 hod.).

Advokáti vykonávající advokacii ve sdružení, kteří jsou účastníky hromadného pojištění advokátů, jsou počínaje dnem 1. ledna 2010 povinni být pojištěni samostatně pro případ vzniku závazku, k jehož splnění je advokát podle zvláštních právních předpisů povinen z důvodu solidární odpovědnosti.

Minimální limit pojistného plnění advokáta vykonávajícího advokacii jako účastník sdružení (§ 14 zákona) za škodu, za kterou advokát odpovídá podle zvláštních právních předpisů z důvodu solidární odpovědnosti, **se stanoví částkou 1 000 000 Kč, násobenou počtem ostatních účastníků sdružení**, a to u každého účastníka sdružení.

Povinnost být pojištěn pro případ vzniku závazku k náhradě škody, k jehož splnění je advokát povinen jako účastník sdružení z důvodu solidární odpovědnosti, **se vztahuje i na ty advokáty, kteří zůstávají po dobu pozastavení výkonu advokacie účastníky sdružení.**

Advokáti vykonávající advokacii jako společníci veřejné obchodní společnosti nebo jako komplementáři komanditní společnosti jsou počínaje dnem 1. ledna 2010 povinni být pojištěni samostatně, včetně pojištění pro případ vzniku závazku k náhradě škody, za kterou odpovídá podle § 24 odst. 2 zákona společnost, a advokát je podle zvláštních předpisů povinen k jeho splnění z důvodu ručení jako její společník.

Minimální limit pojistného plnění advokáta vykonávajícího advokacii ve veřejné společnosti (§ 15 odst. 1 zákona) za škodu, za kterou odpovídá podle § 24 odst. 2 zákona společnost, a za kterou advokát odpovídá podle zvláštních právních předpisů z důvodu ručení jako její společník, **se stanoví částkou 1 000 000 Kč, násobenou počtem společníků veřejné obchodní společnosti**, a to u každého ze společníků společnosti.

Minimální limit pojistného plnění advokáta vykonávajícího advokacii jako komplementář komanditní společnosti (§ 15 odst. 1 zákona) za škodu, za kterou odpovídá podle § 24 odst. 2 zákona společnost, a za kterou advokát odpovídá podle zvláštních právních předpisů z důvodu ručení jako její společník, **se stanoví částkou 1 000 000 Kč, násobenou počtem komplementářů této společnosti**, a to u každého z komplementářů.

Povinnost být pojištěn pro případ vzniku závazku k náhradě škody, k jehož splnění je advokát povinen jako společník veřejné obchodní společnosti nebo jako komplementář komanditní společnosti z důvodu ručení se vztahuje také **i na ty advokáty, kteří zůstávají po dobu pozastavení výkonu advokacie společníky příslušné obchodní společnosti.**

Hromadné pojištění advokátů se nevztahuje na advokáty zapsané do seznamu advokátů podle § 5a zákona o advokacii (tzv. zahraniční advokáti) a na usazené evropské advokáty. Ti jsou povinni pojistit se individuálně.

Na advokáty s pozastaveným výkonem advokacie se hromadné pojištění advokátů nevztahuje, neboť v době pozastavení výkonu advokacie advokacii nevykonávají.

Účastníkem hromadného pojištění advokátů není ani advokát, který advokacii vykonává v pracovním poměru k jinému advokátovi nebo ke společnosti, jejímž předmětem podnikání je výkon advokacie (dále jen „zaměstnaný advokát“). Za škodu způsobenou klientovi v souvislosti s výkonem advokacie zaměstnaným advokátem odpovídá jeho zaměstnavatel. Zaměstnaný advokát odpovídá svému zaměstnavateli za škodu takto způsobenou při plnění pracovních úkolů podle zákoníku práce. **Odpovědnost za škodu způsobenou zaměstnaným advokátem Komora s účinností od 1. 1. 2010 prostřednictvím hromadného pojištění advokátů nepojišťuje.**

Pro hromadné pojištění advokátů je rozhodný seznam advokátů s účinností k 1. 1. a 1. 7. kalendářního roku.

Podle pojistné smlouvy jsou hromadným pojištěním advokátů pojištěni advokáti zapsaní do seznamu advokátů v půlročním období od 1. 1. do 30. 6. a od 1. 7. do 31. 12. příslušného kalendářního roku bez ohledu na to, zda v průběhu těchto období byli do tohoto seznamu zapsáni další advokáti nebo z něj byli někteří advokáti vyškrtnutí. Tzn., že účastníky hromadného pojištění advokátů do 30. 6. 2010 budou i advokáti zapsaní do seznamu advokátů v období po 1. 1. do 30. 6. 2010, aniž budou platit za toto období pojistné a budou povinni zaplatit pojistné až na II. polovinu roku 2010, a advokáti zapsaní do seznamu advokátů v období po 1. 7. do 31. 12. 2010 budou účastníky hromadného pojištění advokátů do 31. 12. 2010, aniž budou na toto období platit pojistné a budou povinni zaplatit pojistné až na rok 2011.

Pokud advokát nechce být hromadného pojištění advokátů účasten, předloží nejpozději do 31. 12. 2009 Komoře stejnopis nebo úředně ověřenou kopii pojistné smlouvy dosvědčující, že je pro příslušný kalendářní rok individuálně pojištěn. Rozsah takového pojištění ani minimální limit pojistného plnění však nesmí být nikdy nižší, než kolik by činil v případě hromadného pojištění advokátů. Stejnopis nebo úředně ověřenou kopii pojistné smlouvy může nahradit „Certifikát“, v němž pojišťovna potvrzuje základní údaje uzavřené pojistné smlouvy.

Individuální pojistné smlouvy jsou advokáti povinni předložit Komoře vždy nejpozději do konce kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, na nějž se hromadné pojištění advokátů vztahuje (v tomto roce do 31. 12. 2009), bez ohledu na to, že již v předchozím roce či v předchozích letech doklad o individuálním pojištění Komoře předložili.

- Jedinečný evropský právní informační systém
- Vyvíjen ve spolupráci s Českou advokátní komorou pro Vás
- Využijte řadu výkonných funkcí vyhovujících Vaší náročnosti

www.codexisadvokacie.cz

klientske.centrum@atlasconsulting.cz

CODEXIS[®] ADVOKACIE

PŘÁVNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM

Rádi bychom vás pozvali na seminář CODEXIS ADVOKACIE[®] pro advokáty a advokátní koncipienty, který se uskuteční ve **čtvrtek 21. ledna 2010** v Paláci Dunaj v Praze 1, Národní 10 (vchod z Voršilské ul. č. 14) od 9:30 do 13:00 hodin.

Obsah semináře:

seznámení s aktualizacemi a novinkami v právním informačním systému CODEXIS ADVOKACIE[®], možnosti práce s jednotlivými datovými zdroji: legislativa Evropské unie, Judikatura Evropského soudního dvora, Legislativa České republiky, Judikatura České republiky, Advokátní předpisy. Diskuze, dotazy, připomínky.

Podrobnosti o programu a možnost přihlášení najdete na www.cak.cz

Pět tisíc hesel

ROZHOVOR S PROFESOREM DUŠANEM HENDRYCHEM, VEDOUČÍM AUTORSKÉHO KOLEKTIVU TŘETÍHO VYDÁNÍ BECKOVA PRÁVNICKÉHO SLOVNÍKU

Je to skutečně pět tisíc hesel, které tvoří obsah třetího vydání Beckova Právníckého slovníku – přepočítal jste si je pečlivě, pane profesore?

Dobrá otázka, nepřepočítal, protože to je záležitost technické přípravy slovníku. V každém případě je třetí vydání slovníku širší oproti prvnímu vydání o cca 500 hesel, a to první vydání mělo 4500 hesel.

Prozradte nám, proč jste se vůbec uvolil – a to dokonce již potřetí – převzít náročnou a nezáviděníhodnou roli vedoucího týmu špičkových expertů, kteří jsou permanentně časově zaneprázdnění, a proto logicky i termínově nespolehliví, aby garantovali věcnou úroveň hesel v rámci příslušných právních oborů? Výše honoráře to jistě nebyla, že...

Když jsem byl požádán poprvé, abych editoval právnícký slovník, byla to pro mě výzva, která se neodmítá. Tehdy to bylo dobrodružství, zda vybereme vhodná hesla, zda najdu schopné a ochotné spolupracovníky a je-li představa o moderním flexibilním právníckém slovníku střední velikosti vůbec uskutečnitelná. Myslím, že se to v zásadě podařilo už v prvním vydání. Nezasťírám obtíže. Vždyť jsme teprve postupně vytvářeli pracovní kolektiv lidí s různými odbornými zájmy, představami a schopnostmi kolektivně pracovat, vzájemně se respektovat s cílem vytvořit dobré společné dílo. I ta termínová nespolehlivost některých autorů se překonala a první vydání nevyšlo proti původním záměrům příliš opožděně. Druhé a třetí vydání slovníku už vycházelo z práce osvědčeného pracovního kolektivu, který vyžadoval jen malé změny nebo rozšíření vzhledem k potřebě slovník rozšířit o hesla, na která se v prvním vydání nedostalo. K honoráři jako motivaci k práci na slovníku. Práce na jednotlivých heslech není a nemůže být motivována především finančně. Tak výnosná práce to není, aby to byl „leitmotiv“ pro účast v autorském kolektivu. Myslím, že tou motivací byl především vědecký nebo odborný zájem formulovat a vytvářet smysluplná hesla a dát své zkušenosti a znalosti spolu s dalšími autory k dispozici veřejnosti v koncentrované formě slovníku.

Seznamte nás laskavě blíže s Vašimi garanty pro jednotlivé právní obory a můžete-li, řekněte nám, zda jste byl v průběhu prací s nimi všemi stejně spokojen?

Nejdříve několik poznámek k organizaci práce na slovníku. Na jednotlivých heslech pracovalo celkem 54 autorů, kteří byli rozděleni do šesti autorských týmů. Vedoucími těchto týmů a nejbližšími spolupracovníky byli: prof. JUDr. Miroslav Bělina, CSc., pro oblast pracovního práva a práva sociálního zabezpečení, prof. JUDr. Josef Fiala, CSc., pro oblast občanského a rodinného práva, prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D., pro oblast trestního práva, prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc., pro oblast mezinárodního práva a evropského práva,

JUDr. Ivana Štenglová pro oblast obchodního práva. Vedoucím autorského kolektivu pro oblast správního práva, ústavního práva, finančního a daňového práva, teorie práva, práva životního prostředí, římského práva a právních dějin spolu s vedením celého autorského kolektivu jsem byl já. Se všemi uvedenými vedoucími byla dobrá spolupráce. Pravda, mohlo to být někdy lepší, ale při tak náročné práci šlo především o to, aby předmětem práce byla vhodná hesla, byla zajištěna jejich realizace a dobrá koordinace práce tak, aby výsledkem byl systémově akceptovatelný výběr vzájemně propojených hesel z příslušné oblasti. A to se podařilo.

Co bylo pro Vás při přípravě třetího vydání Právníckého slovníku nejobtížnější?

Každý úspěšný právnícký slovník musí nutně počítat s legislativními změnami, které mají podstatný vliv na instituty v slovníku obsažené. Takové změny jsou v dnešní době mimořádně frekventované. Slovník však nemůže být komentářem k jednotlivým zákonům, musí si vždy zachovat jistý odstup a vykládat spíše pojmy a zásady v právu, než být komentářem jednotlivých paragrafů. Proto ani při přípravě třetího vydání právníckého slovníku jsme tuto myšlenku neopustili. Na druhé straně jsme se musili vyrovnávat s takovými legislativními změnami, které na koncepci slovníku měly podstatný vliv. Připomínám nový trestní zákoník, změny občanského soudního řádu, zákoník práce, nový správní řád, stavební předpisy a mnoho dal-

ších. Nejobtížnější pro třetí vydání však byly novely, které na poslední chvíli měnily dříve schválené předpisy (např. novela trestního zákoníku z července 2009).

Čím jste se při zpracování Právnického slovníku inspirovali?

To, na co jsme se při práci na slovníku nejvíce soustředili, totiž maximálně propojit jednotlivá hesla a tím poskytnout čtenářům co nejspolehlivější informace o propojenosti právních institutů, byl úkol nadmíru obtížný, a proto jsme hledali poučení v obdobných pracích zahraničních. Zvláště nám pomohly právnické slovníky z Nakladatelství C. H. Beck. Dílo, které odevzdáváme veřejnosti, se pokouší čtenáři nabídnout základní přehled o právu jako významném kulturním fenoménu s obrovskou tradicí v rámci slovníku střední velikosti. Právě tím naplňujeme osvědčenou metodiku beckovských odborných slovníků.

Jak dlouho se vůbec třetí vydání, které vyšlo nyní v říjnu, připravovalo?

Více než rok, neboť některá hesla vyžadovala nejen revizi stávajícího textu, ale nové zpracování příslušných hesel, zejména v oblasti trestního práva, občanského soudního řádu, nového správního řádu a některých dalších zákonných úprav.

Myslíte si, že advokát z praxe může najít ve vašem Právnickém slovníku klíč k řešení problému svého klienta, nebo existuje jiný důvod, pro by si jej měl opatřit?

Advokáti patří tradičně do skupiny právníků, jejichž přehled o právním řádu by měl být co nejširší. Jako

v každém jiném povolání tuto univerzálnost sice dnes narušuje specializace, přesto se však domnívám, že Právnický slovník je také dobrou profesní pomůckou pro základní informace o systému práva a jeho jednotlivých institucích, o nových jevech v právu, i připomenutím starých „dobrých pravd“, které nám někdy z paměti vypadly. Vždy patřilo k dobrému jménu každého dobrého právníka mít odbornou knihovnu nikoli pro okrasu, ale aby z ní mohl čerpat potřebné informace. Dobré slovníky do těchto knihoven patřily a tvořily jakousi jejich páteř.

Doporučil byste studentům práv nebo příbuzných oborů, aby si Právnický slovník přáli od rodičů pod stromeček? Pokud ano, proč?

Jistě by to byl hezký a užitečný dárek pro každého, kdo se zajímá o právo a hledá v něm poučení i souvislosti. Právě absolventi práv by měli mít univerzální znalosti z oboru práva a právní teorie a k tomu jim v přípravě ke studiu tento slovník dává základní orientaci. Mnohá hesla zpracovali renomovaní univerzitní učitelé, i to je důvod k tomu, aby tento slovník byl při studiu využíván.

Co byste v souvislosti s novým vydáním Právnického slovníku řekl čtenářům našeho časopisu rád na závěr?

Ať je tento slovník k užtku všem, kdo jsou advokáty, soudci, učiteli nebo vykonávají jiné právnické profese, studentům práv a příbuzných oborů, i všem těm, kteří hledají ve složitém systému práva poučení, radu či názor.

✿ Red.

C. H. BECK

**NYNÍ OBJEDNÁVEJTE
S VÁNOČNÍ SLEVOU 15 %**

D. Hendrych a kol. Právnický slovník

3. podstatně rozšířené vydání

Dlouho očekávané třetí vydání Právnického slovníku, které podstatně aktualizuje a rozšiřuje dvě předcházející úspěšná vydání. Autorský kolektiv posoudil obsah každého z **více než 5000 odborných hesel a pojmů**, opravil je a aktualizoval tak, aby byly **zohledněny všechny legislativní změny**, ke kterým od předešlých edic došlo – např. nový trestní zákoník, zákoník práce, nový správní řád, stavební předpisy a mnoho dalších.

Obdobně jako u předcházejících vydání jsou hesla i pojmy mezi sebou provázány graficky znázorněnými odkazy, což dává uživatelům jedinečnou možnost **rychle získat ucelený přehled o hledané problematice**.

Vázané s přebalem, 1488 stran, cena 3490 Kč, obj. číslo OS15

Objednávejte s vánoční slevou 15% v eShopu na www.beck.cz

Nakladatelství C. H. Beck, Řeznická 17, 110 00 Praha 1
tel.: 225 993 959, 225 993 930, 225 993 969, fax: 225 993 920, 225 993 931, 225 993 950

**Lidský mozek je schopen zapamatovat si okolo 5 000 tváří.
Pro vyřízení všech vašich finančních záležitostí vám stačí pamatovat si jedinou.**

Možná je nyní ten správný čas dozvědět se více o *službách Citigold*. Jako klient exkluzivního programu bankovních služeb pro profesní skupiny - CitiProfession Advokáti máte rychlý a jednotný přístup ke všem účtům - vaše osobní i profesní finance vám pomáhá spravovat jeden bankéř. Pro více informací o nadstandardních bankovních službách programu CitiProfession kontaktujte vyhrazenou telefonní linku Citigold ☎ 233 062 323.

Information. Insight.

Citigold®

Citi never sleeps

 citibank®

z právní teorie a praxe

ČLÁNKY

Nový antidiskriminační zákon	33
Komentář k článku „Ústavní limity správy daní“	35
Pár poznámek k novému režimu koncentrace civilního sporu	38
Několik poznámek a jedna úvaha nad 109. pokusem o opravu o. s. ř.	39
Zjednodušení pravidel stanovení a úhrady nákladů na právní zastoupení při mimosoudním vyřízení nároků poškozeného	44
Z JUDIKATURY	45 – 54
Z ODBORNÉ LITERATURY	55 – 59

SHRNUTÍ

Ladislav Jouza: **Nový antidiskriminační zákon**

Dne 1. září 2009 nabyl účinnosti zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany proti diskriminaci – tzv. antidiskriminační zákon, přijatý přes veto prezidenta republiky. Článek se zabývá výkladem základních pojmů zákona, jako je diskriminace a její formy, navádění nebo pokyny k diskriminaci, obtěžování, pronásledování, sexuální obtěžování, pozitivní diskriminace apod. Dále se autor zabývá otázkou přesunu důkazního břemena na zaměstnavatele a jeho praktickými důsledky a aplikací.

Václav Pátek: **Komentář k článku „Ústavní limity správy daní“**

Příspěvek je reakcí na článek „Ústavní limity správy daní“ autorů Jana Jíraska a Tomáše Kocourka, asistentů soudců Nejvyššího

správního soudu, publikovaný v č. 7-8/2009 Bulletinu advokacie. Autor polemizuje se stanoviskem zastávaným v předchozím článku a uvádí argumenty na podporu správnosti rozhodnutí Ústavního soudu ČR, autory kritizovaném.

Karel Svoboda: **Pár poznámek k novému režimu koncentrace civilního sporu**

Souhrnná novela o. s. ř., zák. č. 7/2009 Sb., zavedla od 1. července 2009 nový režim koncentrace civilních sporů, který provázejí interpretační nejasnosti. Autor z pozice soudce rozebírá možnosti řešení situace, kdy si soud při přípravě nebo prvním jednání nestihne ujasnit a probrat s účastníky rozhodující hmotněprávní fakta.

Václav Vlček: **Několik poznámek a jedna úvaha nad 109. pokusem o opravu o. s. ř.**

Příspěvek je částečně reakcí na článek JUDr. Jaromíra Jirsy „Proč bychom se souhrnné novely báli?“, uveřejněný v Bulletinu advokacie č. 6/2009, částečně pak kritickým pohledem advokáta na zásady koncentrace řízení nově upravené zák. č. 7/2009. Pro-

blém spatřuje autor mj. v nepředvídatelnosti rozhodnutí soudu ve spojení s nepřehledností právního řádu. Autor se zabývá dalšími aspekty a problematickými otázkami nové koncentrace, jako otázkou nenavržených důkazů, změnami režimu opravných prostředků, datovými schránkami apod. Autor vyjadřuje pochybnost o tom, že nová koncentrace přispěje ke spravedlivému rozhodování soudů.

Jiří Gregůrek: **Zjednodušení pravidel stanovení a úhrady nákladů na právní zastoupení při mimosoudním vyřízení nároků poškozeného**

Dnem 1. 7. 2009 nabyla účinnosti dohoda mezi Českou advokátní komorou a Českou kanceláří pojistitelů o úhradě nákladů právního zastoupení při mimosoudním vypořádání nároků poškozeného uplatněných z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Dohoda zjednodušuje pravidla pro stanovení výše nákladů právního zastoupení, aniž by docházelo k jakékoli změně rozsahu pojistného krytí, vyplývajícího ze zákona č. 168/1999 Sb. Dohoda byla publikována ve Věstníku České advokátní komory, ročník 2009, částka 2.

Nový antidiskriminační zákon

JUDr. LADISLAV JOUZA

Zákaz diskriminace a dodržování rovnosti upravuje v pracovněprávních vztazích zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále „ZP“) a zákon o zaměstnanosti

č. 435/2004 Sb. Nový zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací č. 198/2009 Sb., tzv. **antidiskriminační zákon** (dále „zákon“) na tyto předpisy navazuje a současně má obecnou platnost pro ostatní právní odvětví. Byl přijat dne 17. června 2009, kdy sněmovna „přehlasovala“ veto prezidenta. Nabyl účinnosti první den třetího měsíce po jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů, tedy **od 1. září 2009**.

Co je diskriminace

Podle nového zákona je nutno rozeznávat přímou a nepřímou diskriminaci i pozitivní diskriminaci.

Přímou diskriminaci se rozumí případy, kdy s jednou osobou je zacházeno méně příznivým způsobem než je, bylo, nebo by bylo zacházeno s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, víry nebo světového názoru, pohlaví, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. **Nepřímou diskriminaci** se rozumí případy, kdy by zjevně neutrální ustanovení, kritérium nebo praxe uvedlo osoby na základě např. jejich víry nebo světového názoru, zdravotního stavu, věku nebo sexuální orientace do určité nevýhody v porovnání s jinými osobami. Je to jednání, kdy subjekt (např. zaměstnavatel) jedná v mezích práva, ale ve svých důsledcích je zaměstnanec diskriminován.

Je to například situace, kdy zaměstnavatel vyšle na dlouhodobé prohlubování kvalifikace zaměstnance s odůvodněním, že u něj pracuje po dlouhou dobu, přestože mohla být na toto prohloubení vyslána zaměstnankyně, která pracuje u zaměstnavatele sice kratší dobu, ale dosahuje lepší pracovní výsledky. Jako další příklad je možné uvést jednání zaměstnavatele, kdy zaměstnanci dlouhodobě přiděluje práci v rámci sjednaného druhu práce v pracovní smlouvě, ale zaměstnanec si při ní málo vydělává.

Za nepřímou diskriminaci z důvodu zdravotního stavu je nezbytné považovat i odmítnutí nebo opomenutí přijmout přiměřená opatření pro zajištění přístupu zdravotně postižených osob k výkonu pracovní činnosti a funkčnímu nebo jinému postupu. O diskriminaci zdravotně

postižených osob by nešlo, kdyby opatření zajišťující jim přístup k zaměstnání, k poradenství, odbornému vzdělávání a k podobným aktivitám představovalo nepřiměřené zatížení pro subjekty, např. zaměstnavatele, kteří je mají realizovat. Jedná se zejména o finanční náklady v poměru k jejich výsledkům a užítku, který z nich pro osoby zdravotně postižené plyne.

Větší ochrana pro zaměstnance

Zákon zvyšuje ochranu zaměstnanců před diskriminací a porušováním rovnosti. Byla rozšířena působnost veřejného ochránce práv (ombudsmana) ve věcech práva na rovné zacházení a ochrany před diskriminací (tato část zákona je účinná až od 1. 12. 2009). Ombudsman bude poskytovat pomoc poškozeným diskriminací při podávání návrhů na zahájení řízení z důvodů diskriminace, bude provádět výzkum, zveřejňovat zprávy a vydávat doporučení k otázkám souvisejícím s diskriminací a zajišťovat výměnu dostupných informací s příslušnými evropskými subjekty.

Dojde-li k porušení práv a povinností v otázkách diskriminace a rovnosti, má poškozený právo se u soudu domáhat, aby bylo upuštěno od diskriminace, odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. V určitých případech vznikne poškozené osobě právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Jde o případy, kdy ve značné míře byla snížena její dobrá pověst nebo důstojnost či vážnost ve společnosti. Vyšší peněžité náhrady určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

Porušení zákazu diskriminace může být rovněž považováno za zásah do ochrany osobnosti občana (ohrožení lidské důstojnosti). Občan – zaměstnanec může postupovat při volbě své ochrany podle příslušných ustanovení občanského zákoníku (např. § 13 odst. 2). Může požadovat i případnou náhradu nemajetkové újmy v penězích, která však vylučuje uplatnění náhrady podle antidiskriminačního zákona.

Nové pojmy

Navádění nebo pokyny k diskriminaci jsou v otázkách diskriminace novými pojmy. Nelze předvídat, kdo se takového protiprávního jednání dopustí. Zpravidla to budou osoby v zaměstnaneckém vztahu, ale mohou to být i statutární zástupci, kteří vykonávají pracovní činnost mimo pracovněprávní vztah.

Dalšími formami diskriminace jsou **obtěžování a pronásledování**. Jsou to jednání zaměřená proti lidské důstojnosti, cti, sebevědomí, sebeúctě dotčené osoby. Obtěžování může mít mnoho různých podob, od verbálního po

psaný projev, gesta nebo chování, ale musí být dostatečně závažné a vytvářet zastrašující, ponižující nebo urážlivou atmosféru.

Za určitý druh diskriminace se považuje i **sexuální obtěžování**. Je to tehdy, kdy zaměstnanec (může se jednat o vedoucího zaměstnance, ale i o „řadového“ spolupracovníka) jakoukoliv formou (verbální, neverbální nebo fyzicky) obtěžuje zaměstnance. Toto nežádoucí jednání musí mít sexuální povahu. Zpravidla to je jednání nevídané, nežádoucí a nevhodné a diskriminuje zaměstnance při přístupu k zaměstnání, výkonu povolání nebo odborné přípravě, nebo k němu dochází v místě, kde je práce konána. Záměr nebo důsledek takového jednání vede k porušení důstojnosti osoby nebo vytváří zastrašující, nepřátelské, zahanbující, ponižující, urážející nebo zneklidňující prostředí.

V personálních vztazích jsou časté případy, kdy zaměstnanec uplatňuje své právo na sdělení připomínek vůči zaměstnavateli nebo si stěžuje na porušování práv u inspektorátu práce. Mnohdy pak následuje reakce zaměstnavatele: začne zaměstnance různým způsobem „pronáledovat“. Projeví se to v podobě nepříznivého zacházení nebo v následcích, které jsou reakcí na uplatnění práva podle zákona. Není přitom rozhodující, zda se jedná o iniciativu ve vlastním zájmu nebo v zájmu jiného. Zahrnuje jak případ, kdy pronásledovaná osoba není totožná s obětí diskriminace, tak i případ, kdy se jedná o stejnou osobu. Jinými osobami mohou být např. svědek, spolupracovník, nebo osoba, která poškozenému pomohla podat žalobu, pokud je tato osoba vystavena uvedenému nepříznivému zacházení.

Pozitivní diskriminace

Jsou však formy „diskriminace“, které nový zákon připojí. Jedná se o přípustnou formu rozdílného zacházení, tzv. **pozitivní diskriminaci**. Nejčastěji jsou to opatření zaměstnavatele k vyrovnání kvalifikace mezi zaměstnanci nebo k rovnoměrnému zastoupení v zaměstnávání mužů a žen.

Základní pravidla pro přijímání pozitivních opatření ve prospěch méně zastoupeného pohlaví stanoví v § 16 odst. 3 ZP. Zaměstnavatel může přijmout dočasné opatření poskytující zvláštní výhody pro usnadnění pracovního zapojení méně zastoupeného pohlaví nebo pro předcházení či kompenzaci nevýhod v jeho funkčním nebo jiném postupu. Toto dočasné opatření zaměstnavatele nelze považovat za diskriminaci.

Kdy nejde o diskriminaci

Zákaz diskriminace neplatí ve všech případech absolutně. Pro pracovněprávní oblast jsou výjimky v § 16 odstavec 3 ZP. V personální činnosti se nejčastěji uplatní tzv. **věcný důvod**. Ten může spočívat v povaze vykonávané práce, kterou má zaměstnanec vykonávat a který je pro výkon této práce nezbytný. Pouze tímto vymezením může

zaměstnavatel zdůvodnit rozdílné zacházení s jednotlivými zaměstnanci nebo skupinami zaměstnanců, pokud jde o jejich pracovní podmínky, včetně odměňování za práci a jiných peněžitých plnění a plnění peněžité hodnoty, odbornou přípravu a příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu v zaměstnání.

Výjimka spočívající v tomto věcném důvodu se může uplatnit především při výkonu prací, které jsou určeny výhradně jednomu pohlaví a kdy věcný důvod spočívá v povaze práce nebo ve zvláštních požadavcích (např. specifické profese v nočních podnicích), nebo který určitým skupinám občanů (např. ženám nebo mladistvým) zakazuje právní předpis. Nemůže se tedy považovat za diskriminační postup zaměstnavatele, když nepřijme ženu na pracovní místo, které nesmí podle právního předpisu vykonávat (např. práce s těžkými břemeny, práce ve výškách).

Rovněž nemůže jít o diskriminační jednání zaměstnavatele, jestliže nepřijme osobu, která nemůže pracovat v určité profesi, kterou jí zakazuje lékařský posudek nebo jde-li o druh práce, kde se vyžaduje zvláštní zdravotní způsobilost (např. řidič z povolání, pokrývač).

Důkazní břemeno na zaměstnavateli

Současně s přijetím nového zákona o zákazu diskriminace a dodržování rovnosti byl novelizován občanský soudní řád (zákon č. 99/1963 Sb.). Ten v novém § 133a řeší jednu ze stěžejních otázek nové právní úpravy, kdo prokazuje diskriminaci nebo porušení rovnosti. Pro pracovní oblast to znamená: **Pokud žalobce uvede před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství, víry, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v oblasti pracovní nebo jiné závislé činnosti, včetně přístupu k nim, povolání, podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, je žalovaný povinen prokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.**

Přenesení důkazního břemene ve věcech pracovních na zaměstnavatele však neznamená, že by poškozený (diskriminovaný) zaměstnanec (žalobce) nebyl bez důkazních povinností. **Znevýhodněná osoba musí v soudním řízení nejen tvrdit, ale i prokázat, že s ní nebylo zacházeno obvyklým, tedy neznevýhodňujícím způsobem.** Dále musí znevýhodněná osoba tvrdit, že znevýhodňující zacházení bylo motivováno diskriminačním znakem. Tuto motivaci ovšem prokazovat nemusí, ta se v případě důkazu odlišného zacházení předpokládá. Je však vyvratitelná, prokáže-li se dokazováním opak. Opak vyjde najevo tehdy, jestliže druhý účastník (např. zaměstnavatel) prokáže, že nedošlo k porušení „zásady stejného zacházení“.

Důkaz opakem

Přenesení důkazního břemene v těchto případech na zaměstnavatele ještě neznamená, že v návrhu poškozeného zaměstnance mohou chybět tvrzené skutečnosti nebo

návrhy na provedení důkazů. Jedná se např. o nepřímé svědky (osoby, jimž poškozený nezákonně jednání sdělil), listinné nebo znalecké důkazy, apod., pokud jsou k dispozici. Nemusí stačit pro soudní rozhodnutí, aby poškozená zaměstnankyně podala návrh k soudu s tím, že zaměstnavatel jí nevyhověl v požadavku na poskytnutí náhrady škody v částce 100 tisíc za porušení zásady rovnosti, a neuvedla žádné skutečnosti nebo návrhy.

Soudní řízení probíhá zcela obvykle, jako je tomu v ostatních případech: výslech účastníků, přednesení důkazů a jejich hodnocení jednotlivě a ve vzájemném souhrnu. Soud hodnotí důkazy zaměstnavatele prokazující to, že on nebo jeho zaměstnanec se jednání uvedeného v návrhu nedopustil. **Přenesení důkazního břemene znamená, že zaměstnavatel prokazuje opak tvrzení a nevěrohod-**

nost důkazů, které jsou uvedeny v návrhu na zahájení soudního řízení. Pokud soud nebude mít skutečnosti tvrzené žalobcem (zaměstnancem) o diskriminaci za prokázané, může žalobu zamítnout nebo žalobce vyzvat k uvedení nebo doplnění důkazů. Předseda senátu pak podle § 43 o. s. ř. vyzve účastníka řízení, aby návrh v určeném termínu doplnil o potřebné důkazy. Přitom účastníka řízení poučí o tom, jak by doplnění mělo vypadat. Nedoplní-li účastník řízení tyto důkazy, nelze pro tento nedostatek v soudním řízení pokračovat a soud nemůže rozhodnout, může usnesením návrh poškozeného na náhradu škody odmítnout.

✦ Autor, dlouholetý pracovník Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, je expertem na pracovněprávní problematiku.

Komentář k článku „Ústavní limity správy daní“

JUDr. Ing. VÁCLAV PÁTEK

V č. 7-8/2009 Bulletinu advokacie vyšel článek „Ústavní limity správy daní“ Jana Jirásky a Tomáše Kocourka, asistentů soudců¹ Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Oceňuji oba autory za šíření daňové problematiky mezi advokáty. Článek obsahuje veliké množství citace z judikatury ve vztahu ke třem okruhům správy daní a to, (1) k povinnosti přihlédnout k prekluzi *ex officio*, (2) k délce prekluzivní lhůty a (3) k důvodům pro zahájení daňové kontroly. Tyto okruhy jsou komentovány na pozadí nejnovější judikatury Ústavního soudu (dále jen „ÚS“). Přestože vybraná témata jsou velice zajímavá, domnívám se, že závěry, ke kterým oba autoři došli, jsou nepřiměřeně kritické k nálezům Ústavního soudu. **Ne se všemi jejich právními závěry lze souhlasit**, a proto jsem připravil tento komentář k danému článku.

1 Konečně přezkoumatelné nálezy k prekluzi

Předmětem zkoumání jsou nálezy ÚS k otázce, **zda správní soudy jsou povinny přihlédnout k prekluzi *ex officio*, nebo jen na základě žalobcem podané námítky.** Autoři se v této části věnují poměrně detailně většímu množství rozhodnutí NSS i některým usnesením a nálezům ÚS z let 2006 až 2008, kterým vyčítají chabé odůvodnění. Autoři pak proti sobě staví rozhodnutí rozšířeného

senátu NSS z 23. října 2007, č. j. 9 Afs 86/2007-161, dle kterého se k prekluzi přihlíží jen na základě včas podané námítky účastníka, a následně nejnovější nálezy ÚS z 26. února 2009, který konstatoval, že k prekluzi musí soudy přihlédnout *ex officio*. Zde autoři vyčítají ÚS, že tuto otázku nerozhodl v plenárním zasedání, ale jen v rámci senátního rozhodování. K těmto závěrům bych měl následující upozornění. **Je sice pravda, že v předchozí judikatuře ÚS se problematika prekluze řešila s odlišným závěrem, nicméně za jiných skutkových okolností.** Odmítnutí námítky prekluze ÚS bylo totiž učiněno za situace, kdy tato byla podána poprvé až v ústavní žalobě. Ústavní soud tuto žalobu usnesením odmítl jako zjevně nepodstatnou. Z usnesení ÚS nelze vyvozovat absolutní závěry. Naproti tomu již dříve ÚS došel ve svém nálezu k názoru, že pokud bylo na prekluzi upozorněno v rámci námítky před NSS, a to i pokud k tomu došlo poprvé až při tomto řízení, je nutno námítce přisvědčit. Z předchozí judikatury nešlo tedy dovozovat, že by ÚS rozhodoval nekonzistentně.² K výtce autorů, že měl rozhodovat o této otázce ÚS v plenárním zasedání, je dobré uvést, že stejně jako v komentovaném nálezu ÚS z 26. února 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, rozhodly i ostatní senáty ÚS. V průběhu února až dubna 2009 bylo rozhodnuto stejně nejméně v sedmi nálezích ÚS (např. III. ÚS 1463/07 z 23. dub-

1 Mgr. Jan Jirásek je asistentem soudkyně JUDr. Marie Žížkové z 1. senátu finančně správního kolegia a Mgr. Tomáš Kocourek je asistentem u doc. JUDr. Zdeňka Kühna, Ph.D., LL.M., ze stejného senátu. Zařazení asistentů k jednotlivým soudcům lze dohledat na webových stránkách NSS, v části organizace soudu (www.nssoud.cz).

2 Podrobně in Pátek, V.: Rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu k prekluzi v daňovém právu vyvolává pochybnosti. Aspi Praha. Daňový expert č. 5/2008. str. 9.

na 2009, IV. ÚS 816/07 z 2. března 2009 či II. ÚS 1464/07 z 21. dubna 2009). Z výčtu rozhodnutí je **patrné, že soudci všech senátů Ústavního soudu rozhodli v této otázce konzistentně, jen s většími či menšími rozdíly v odůvodnění.**

2 Když 3+1 jsou 3 (vlastně ještě méně)

V tomto případě se autoři věnují počítání lhůty pro vyměření daně dle § 47 zákona o správě daní a poplatků. V otázce délky prekluzivní lhůty nastal zásadní průlom do správní praxe poté, co se veřejnost seznámila s nálezem Ústavního soudu ze dne 2. prosince 2008, sp. zn. I. ÚS 1611/07. Tento náleze v některých situacích možná zapůsobil jako dárek k vánocům, rozdávaný daňovými poplatníky s opožděním v podobě nové správní praxe deklarované postupem správců daně po vydání stanoviska ministerstva financí ze 2. února 2009 pro daňovou správu.³ Na základě tohoto stanoviska správci daně měnili již připravené zprávy o daňové kontrole a právní názor přednesený Ústavním soudem převzali pro správní praxi.⁴ Podle autorů komentovaného článku ÚS roztržil svým nálezem judikaturu, čímž působí proti právní jistotě daňových subjektů. S autory opět nesouhlasím.

Konkrétně komentovaný náleze ÚS k problematice 3+0 se týká let 1998 až 2000. V odborné daňové veřejnosti se již několik let objevují právní názory, že výklady 3+1 nejsou jediné možné.⁵ Autoři se pro obhájení závěrů jejich domácího soudu (NSS), které jsou právě v rozporu se závěry soudu Ústavního, dovolávají i úmyslu zákonodárce, když zvyrazněně uvádějí, že jeho úmyslem nepochybně bylo stanovit reálnou prekluzivní lhůtu alespoň v délce tří let. Nevím, co bylo úmyslem zákonodárce. Nicméně **výklad autorů není podložen žádnými výkladovými metodami a o tom, zda jejich výklad má být jediné rozumné, osobně pochybuji.** Dovolávat se základních zásad zákona o správě daní a poplatků může sice být nápomocno při (historickém) výkladu, nicméně samotné interpretaci dotčeného ustanovení § 47 ZSDP to moc nepomůže. Z vlastní praxe se mi jeví, že v daňové legislativě lze rozhodně vyzorovat, že zákonodárce nepracuje správně s českým jazykem. Formulace v daňovém právu nepomáhají rozumné interpretaci. Stejně je tomu i v případě ustanovení § 47. Gramatickým výkladem se k teorii

3+1 nedostaneme. Systematický výklad nás k takovému závěru rovněž nedovede. Ustanovení § 47 totiž váže prekluzivní lhůtu na vznik povinnosti podávat daňové přiznání. Jenže žádný z daňových předpisů s výjimkou zákona o DPH, případně zákona o spotřebních daních, okamžik vzniku povinnosti podat daňové přiznání dostatečně neurčuje. Za tento okamžik totiž nelze považovat okamžik, kdy **nejpozději** tato povinnost musí být splněna. Stejně tak zákon o daních z příjmů, u kterého otázka prekluzivní lhůty vykrystalizovala, neurčuje jednoznačně vznik povinnosti podat daňové přiznání. Zjednodušeně např. podle ustanovení § 38g zákona o daních z příjmů je fyzická osoba povinna podat daňové přiznání, pokud její neosvobozené příjmy přesáhly částku 15 000 Kč. K takové situaci však může dojít kdykoliv v průběhu roku, za který se přiznání podává. Pokud mé příjmy již v lednu roku 2009 přesáhnou uvedenou hranici, jednoznačně vím, že mi vznikla povinnost podat přiznání, bez ohledu na to, že jej budu podávat až koncem března roku 2010. Můžeme si položit otázku: **pokud zákonodárce příslušný právní předpis neupraví jednoznačně, je na místě předpis vykládat proti jeho adresátům?**⁶ Právě v takovém okamžiku je na místě soudní ochrana těchto adresátů. Pokud se této soudní ochrany nechopí správní soudy, je přece na místě, aby ji poskytl soud Ústavní.

K výkladu ve prospěch či neprospěch adresátů normy je nutno upozornit na další aspekt, který teorie 3+0 pro doměrky může mít. Pokud by sami autoři komentovaného článku připustili, že právní závěry ÚS jsou možné (a pokud k nim ÚS došel, asi nelze říci, že jsou nemožné), a současně, že existují pochybnosti o jediném možném výkladu daného ustanovení, je na místě následující postup. **V okamžiku doměrování daně bude použit výklad dle teorie 3+0 a v okamžiku, kdy by se daňový subjekt chtěl dovolávat dodatečného doměření v nižší výši, než byla původně deklarovaná daň, je na místě připustit výklad dle teorie 3+1, dle pravidla *in dubio pro reo* použít výklad ve prospěch adresáta normy.**

3 Nekontrolujte bezdůvodně, a pokud možno nekontrolujte vůbec

V této části se autoři zastávají u případu nálezu ze dne 18. listopadu 2008, sp. zn. I. ÚS 1835/07. Opět velmi oceňuji, že autoři vybrali stejně jako v předchozích případech pro svůj článek relevantní případ. Domnívám se, že argumentace autorů důvodovou zprávou k návrhu zákona o správě daní a poplatků je však nedostatečná pro obhájení správnosti příslušných závěrů. V případě důvodových zpráv k daňovým předpisům lze učinit zpravidla pouze následující závěr. Důvodové zprávy jsou všechno možné, jen ne skutečným nástrojem vysvětlujícím, proč je dané ustanovení připraveno a co sleduje. **V převážné většině se důvodové zprávy k daňovým předpisům stávají opakovaním samotného předpisu a o skutečných důvodech se nelze dozvědět nic.** Výjimku bych nyní viděl pouze v novém daňovém řádu.⁷ Podle autorů komentovaného článku vyplývá z důvodové zprávy, že daňová kontrola

3 K publikování stanoviska MF a změně správní praxe in Pátek, V., Dědič, J.: Zamyšlení nad změnou správní praxe při vyměřování daní za nezměněného zákona. Právní rozhledy č. 13/2009.

4 Podle informace získané na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, došlo v územní působnosti Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ke 181 případům, ve kterých správci daně zohlednili u probíhajících kontrol teorii 3+0. Při tomto postupu snížili původně dodatečně doměřenou daň o částku 282 381 tisíc Kč.

5 Např. Kobík, J.: Správa daní a poplatků s komentářem od 1. 1. 2007. ANAG 2007. 5. aktualizované vydání, str. 484.

6 Podle rozhodnutí Rozšířeného senátu NSS 7 Afs 54/2006-155 ze dne 16. 10. 2008 nelze příslušná ustanovení právního předpisu, která nejsou stanovena jednoznačně, aplikovat k tíži soukromé osoby, nýbrž k tíži státu (viz bod 57 cit. rozsudku). Stejně tak i předchozí rozhodnutí NSS ze dne 23. 8. 2006, č. j. 2 Afs 178/2005-64.

7 Nový daňový řád, zákon č. 280/2009 Sb., jehož účinnost nastane od 1. ledna 2011, důvodová zpráva viz sněmovní tisk 685/0, Poslanecká sněmovna, 5. volební období od r. 2006.

slouží k prověření, ověření či přezkoušení daňové povinnosti. Již tento samotný závěr je v rozporu se zákonným textem, dle kterého **daňová kontrola slouží i k samotnému zjišťování⁸ základu daně**. Asi není sporu, že text v nadpise ... „*nekontrolujte vůbec*“, má provokovat. **V kritizovaném rozhodnutí ÚS však není nic, z čeho by bylo možné dovozovat, že ÚS zakazuje daňové kontroly, resp. že by v důsledku jeho rozhodování byly daňové kontroly jakkoliv omezovány.** Z rozhodnutí ÚS lze totiž interpretovat pouze to, že Česká republika, pokud chce být opravdu demokratickým státem, musí dodržovat určité principy, ať již uvedené v pozitivním právu či tam neuvedené. Jedním z principů je i **princip dobré správy**. Postup správců daně v případě rozhodovaném ÚS rozhodně nebyl postupem dobré správy. **Pokud navíc ÚS vyjádřil v rámci svého rozhodování názor, že by správce daně měl odůvodňovat svůj postup, nelze takovýto postup v žádném případě interpretovat tak, že správcům daně brání v daňové kontrole.** Já sám se osobně neshoduji se závěrem ÚS, potažmo s NSS, že samotné zahájení daňové kontroly je úkonem způsobitelným přerušit běh prekluzivní lhůty k vyměření či doměření daně. Důvody pro opačný názor, které jsou nad rámec tohoto článku, lze shrnout následně. Zjišťování není totéž co prověřování. Lze souhlasit s tím, že daňová kontrola může být považována za jeden úkon, jak dovozuje NSS. **Okamžikem, který má prolomit prekluzivní lhůtu podle ustanovení § 47 odst. 2 ZSDP, by měla být spíše až doba ukončení takové kontroly, protože teprve v tomto okamžiku správce daně může prokázat, že jde o úkon směřující k vyměření či dodatečnému doměření daně.⁹ Co se týče otázky, zda správce daně má deklarovat v okamžiku zahájení určité pochybnosti, je nutno přisvěd-**

čit ÚS, že ano. Deklarování pochybností je ustanovením § 43 zákona o správě daní a poplatků správcům daně dostatečně známo a není to pro ně nic nového. Je sice známo, že v praxi to některým správcům daně činí veliké potíže, nicméně není důvod odmítnout příslušnou povinnost vyžadovat.¹⁰ Pokud soudy hodlají daňovou kontrolu brát jako jeden úkon, který má směřovat k vyměření daně ve smyslu § 47 odst. 2 ZSDP, pak **důvody pro dodatečné vyměření musí být sděleny hned na začátku kontroly.** Tam, kde správce daně důvody na začátku kontroly nesdělí, nelze takovou kontrolu považovat za úkon dle § 47 odst. 2 a je nutné najít jiný okamžik pro prolomení prekluzivní lhůty. Tím může být buď konec nebo jakýkoliv jiný okamžik v průběhu daňové kontroly, avšak správcem daně zdokumentovaný. Protože tento postup, vyjma konce daňové kontroly jako okamžiku prolamujícího prekluzivní lhůtu, je administrativně náročný, je nasnadě, že takovýto postup nebude praktický. Nález ÚS ke způsobu provádění daňové kontroly je zcela v souladu s ústavními principy a principy založenými Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod. Osobně jsem názoru, že závěry autorů jsou příliš kategorické a jejich obhajobě nepostačuje disentující stanovisko z nálezu.

Závěrem

Nevím, zdali v době přípravy komentovaného článku bylo již jeho autorům známo, že pátý senát NSS se postavil Ústavnímu soudu v teorii 3+0 a předložil svoje nesouhlasné právní závěry do rozšířeného senátu.¹¹ Nedovedu si představit, co by mohlo nastat za zmatky, pokud by nově deklarovaná změna správní praxe měla skončit a výklad § 47 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků by se měl vrátit k teorii 3+1. Jsem názoru, že **kritizované nálezy ÚS přes své problematické části obstojí.** V případě ukládání daní jde navíc s ohledem na článek 11 odst. 5 Listiny o ochranu jednoho ze základních práv a svobod. **Jakákoliv nedokonalost právního předpisu by nikdy neměla být vykládána k tíži adresátů, tj. těch, kteří daně platí, či je od jiných vybírají pod vlastní majetkovou odpovědností.**

Upozorňuji, že **nový daňový řád, zákon č. 280/2009 Sb., od 1. ledna 2010 mění pravidla pro určení prekluzivní lhůty a podobné spory odpadnou.** Z nového daňového řádu se lze poučit, jak nedostatečný je dnešní ZSDP. Problémem není rozhodování Ústavního soudu, ale nekvalitní daňový předpis a chybný správní postup územních finančních orgánů.

✿ Autor je daňový specialista v pražské advokátní kanceláři.

8 Viz text § 16 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

9 Detailně k této problematice s příslušnou argumentací in Pátek, V.: K vymezení daňové kontroly a k zániku lhůty pro vyměření daně. *Economia. Právní rádce* č. 4/2009, str. 33.

10 Viz rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 10. 2008, č. j. 9 Afs 169/2006-102, ve kterém se NSS vyjádřil k nutnosti vyjádřit ve výzvě dle § 43 ZSDP konkrétní skutkové důvody zakládající pochybnosti.

11 Viz usnesení č. j. 5 Afs 15/2009-105 ze dne 16. června 2009.

Pár poznámek k novému režimu koncentrace **civilního sporu**

JUDr. KAREL SVOBODA

Teprve po 1. červenci 2009 si soudci i širší právnická veřejnost uvědomují interpretační nejasnosti v úpravě nového režimu koncentrace civilního sporu, jak jej ustavila

tzv. souhrnná novela o. s. ř. č. 7/2009 Sb. Polemiky se týkají zejména problému, **jak řešit situaci, kdy si soud při přípravném jednání (§ 114c o. s. ř.) nebo při prvním jednání ve věci (§ 118b o. s. ř.) nestihne ujasnit a s účastníky probrat veškerá hmotněprávní fakta, která jsou pro rozhodnutí ve věci důležitá.**

JUDr. Jaromír Jirsa na svých školeních¹ navrhuje přípravné jednání „přerušit“ (v podstatě odročit na jiný termín) a s koncentrací počkat, dokud soud nebude mít zcela jasno. JUDr. Jaroslav Bureš a JUDr. Ljubomír Drápal mají za to, že soudce by měl přípravné jednání nařídit na vícero termínů, aby získal dostatečný časový prostor za tímž účelem.² Připomínám, že ke koncentraci sporu po 1. červenci 2009 dochází již v souvislosti se skončením přípravného nebo prvého jednání ve věci samé.

S výše uvedenými kolegy se shodují v tom, že ke koncentraci civilního sporu má dojít teprve tehdy, když soud s účastníky probere spor v celé jeho komplexnosti. Nesouhlasím však s prostředky, kterými chtějí tohoto efektu dosáhnout. Cílem této glosky je probrat výše uvedené varianty řešení a upozornit na jejich nedostatky.

Názor první: Soud nařídí přípravné jednání na delší časový úsek nebo na vícero dní a získá tak naprostou jistotu, že záležitost stihne se stranami sporu probrat ještě předtím, než dojde ke koncentraci. Takový postup je teoreticky možný. Jak soud, tak účastníci jsou o tomto postupu předem informováni a mohou se mu přizpůsobit. Přípravné jednání soud prohlásí za skončené až tehdy, když s účastníky probere veškerá, pro rozhodnutí podstatná fakta. Poté nařídí jednání ve věci samé. **Toto řešení však předpokládá, že soudce má k dispozici řadu volných jednacích termínů. Tak tomu zpravidla není.** Soudce okresního soudu musí skončit několik desítek věcí měsíčně. Nemůže si dovolit s jednacími dny plýtvat.

Názor druhý: Soud nařídí ve věci přípravné jednání. Pokud v jeho průběhu zjistí, že ještě není schopen poskytnout účastníkům poučení o svém předběžném skutkovém a právním názoru na projednávanou záležitost (§ 118a odst. 1 až 3 o. s. ř.), přípravné jednání „přerušit“ a účastníky svolá na další termín, při němž bude přípravné jednání pokračovat.

S tímto názorem nelze souhlasit. Občanský soudní řád institut přerušeni jednání nezná.³ Praxe dovozuje, že jednání lze přerušit jen za účelem poskytnutí pauzy na oběd, na toaletu apod. V jednání (pokud předem nebylo nařízeno na vícero jednacích dnů) je však třeba ještě týž den pokračovat. Dokonce i tehdy, když soud při příštím jednání miní pouze vyhlásit rozsudek (§ 156 odst. 2 o. s. ř.), musí jednání odročit, nikoli přerušit. Postup soudu, kterým přerušil (ale fakticky odročil) přípravné jednání, obchází zákon. Smyslem koncentrace řízení přece není poskytnout soudci zbraň, aby řízení zkoncentroval až ve chvíli, kdy se soudci zlíbí. Pokud by takového efektu chtěl zákonodárce dosáhnout, zcela jistě by to výslovně v zákoně sdělil. Jen zcela výjimečně si dovedu představit, že soudce ústní jednání přerušil a bude v něm pokračovat v nejbližším možném termínu. Ale jen z důvodů, které předem naprosto nemohl předpokládat. Například pro náhlou nevolnost soudce nebo některé ze stran apod. Pouze za takové situace nebude možné pokládat přerušeni řízení za obcházení zákonného režimu koncentrace ve smyslu § 118b odst. 1 o. s. ř.

Vzhledem k tomu, že se nepřikláním ani k jednomu z výše uvedených postupů, jsem povinen navrhnout **jiné, podle mého názoru lepší a zároveň zákonné řešení:**

Soudce nařídí přípravné jednání na jediný den s tím, že si ponechá dostatečný časový prostor na to, aby mohl s účastníky projednat spornou záležitost. Tento prostor si vyčlení na základě informací, které načerpá z obsahu spisu. **Jestliže soud k okamžiku skončení přípravného (nebo prvého) jednání nebude mít zcela komplexní přehled o projednávané záležitosti, poskytne účastníkům svůj předběžný skutkový a právní názor jen na ty skutečnosti, které během prvého jednání s účastníky stihl probrat. Ohledně ostatních dosud sporných záležitostí ke koncentraci řízení nedojde.** Pro nedostatek hmotněprávního poučení ze strany soudu totiž bude platit, že účastníci neuvedli podstatná fakta a důkazy ohledně dosud neprobrané sporné skutečnosti „bez své viny“ (§ 118b odst. 1 o. s. ř.). Spornou a dosud neprojednanou skutečnost soud s účastníky probere, popřípadě ji bude prokazovat až v rámci dalšího ústního jednání. Teprve při dalším jednání soud účastníky poučí o svém předběžném názoru i na tuto, až nyní probranou sku-

1 Například přednáška uskutečněná v budově Okresního soudu Plzeň-město dne 24. 6. 2009.

2 Viz školení zmíněných odborníků, které se uskutečnilo ve dnech 25. až 27. 3. 2009 v Kroměříži.

3 Neztotožňovat s pojmem přerušeni řízení podle § 110 o. s. ř.

tečnost. Zároveň stranám poskytne lhůtu k navržení důkazů o této skutečnosti (například třicet dní). Soudce zároveň účastníky poučí, že uplynutím této lhůty dojde k dodatečné koncentraci řízení ohledně této skutečnosti. Po uplynutí soudem stanovené lhůty totiž účastníci již nebudou moci tvrdit, že důkazy k prokázání předmětného faktu nemohli bez své viny tvrdit dříve. Soudního poučení podle § 118a odst. 1 až 3 o. s. ř. se jim totiž (byť dodatečně) dostalo a byla jim rovněž poskytnuta lhůta pro reakci na poučení soudu. Výše uvedený postup předpokládá, že soudce účastníky nejpozději v okamžiku skončení přípravného (nebo prvního) jednání poučí o procesních následcích koncentrace – tedy o tom, že skutečnosti a důkazy podstatné pro rozhodnutí ve věci samé mohou tvrdit nejpozději do skončení tohoto jednání (§ 114c odst. 5, § 118b odst. 1 o. s. ř.).

Tento názor lze podle mého odůvodnit i teoreticky. **Poučení, kterého se má účastníkům před koncentrací dostat, je dvojího typu. Jednak poučení formální** (o podstatě koncentrace, tedy o tom, že dochází k navození skutkového a důkazního „stopstavu“), **jednak poučení materiální** (tedy sdělení předběžného skutkového a právního závěru ze strany soudu podle § 118a odst. 1 až 3 o. s. ř.). **Pokud má poučení, které koncentraci předchází, dvě roviny, lze totéž říci i o samotné koncentraci.** K formálnímu nastolení koncentrace dojde již v souvislosti s prvním (nebo přípravným) jednáním ve věci. K efektu materiální (skutečné) koncentrace však může dojít až poté, když účastníci vědí, co mají tvrdit a prokazovat. Tuto informaci jim soud poskytne až v rámci hmotněprávního poučení podle § 118a odst. 1 až 3 o. s. ř.

✿ Autor je místopředsedou Okresního soudu Plzeň-město.

Několik poznámek a jedna úvaha nad 109. pokusem o opravu o. s. ř.

JUDr. VÁCLAV VLK

Předpokládám, že každý čtenář Bulletinu advokacie četl příspěvek JUDr. Jaromíra Jirsy „*Proč bychom se souhrnné novely báli? (aneb - existuje řada dobrých důvodů, abychom se na ni těšili)*“ – Bulletin advokacie č. 6/2009, ve kterém popsal další pokus o opravu a zlepšení českého civilního procesu, označený číslem 7/2009 Sb. Než se pokusím dojít dle mého soudu k základnímu problému, který ovládá český civilní proces, dovoluji si k aplikaci nových institutů (nebo lépe řečeno staro-nových institutů) připojit několik poznámek o tom, jak bude možná jejich aplikace probíhat, či případně jaké nebezpečí při využití těchto institutů v soudní praxi pro účastníky hrozí.

Poznámka první, o koncentraci řízení a advokátovi v nesnázích

Zdá se, že autoři novely – protože zákonodárce, předpokládám, vůbec neví, co přijal – si vytkli za cíl zajistit pečlivou přípravu řízení tak, aby byla věc skutečně rozhodnuta na jednom jednání, resp. dvou. Nutí soudce, aby prováděli přípravné jednání, tedy jinými slovy přečetli si spis a byli schopni zařídit provedení důkazů na jednom jednání, a zejména zjistili jasná stanoviska stran cestou ustanovení § 114c o. s. ř. Soudní rok, ve kterém by měl

udělat soud to, co lze předpokládat, že dobrý soudce dělá vždycky, s účastníky věc probrat, zjistit jejich stanoviska, zjistit, jak je to s důkazy a poučit je o tom, co mají tvrdit.

V krásné teorii by to mělo vypadat tak, že soudce řekne, jaká skutková tvrzení má za nesporná, jak on vidí skutkový stav a co od účastníků požaduje, případně co by měli tvrdit k prokázání svých tvrzení ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř., který zůstává v tomto směru nedotčen, a pak by to mělo umožnit soudu na dalším, tedy řádném jednání, rozhodnout. Bohužel je každý z nás advokátů svědkem toho, že když přijde do jednací síně, tak vidí soudce, kteří o spisu nic neví, nemají ho nastudovaný, marně hledají listiny, o které účastníci své nároky opírají. Stejně tak řada soudců vidí advokáty, kteří s hrůzou v očích zjišťují, o co vlastně jde, a že žaloba na vyklizení bytu, kterou mají v ruce, je ve skutečnosti sporem o zaplacení nájemného. Jaká bude realita, uvidíme, ale já prozatím vidím věc spíše v těch barvách na straně tmavšího spektra. Nicméně rozhodující je koncentrace řízení.

Co je koncentrace řízení, bylo již mnohokrát popsáno a je potřeba si položit otázku, **jak se koncentrace řízení projeví s ohledem na český právní řád**, kdy předvídatelnost rozhodnutí, ale zejména předvídatelnost výkladu jednotlivých ustanovení právního řádu ve složitějších, ale ostatně i banálních věcech, je mírně řečeno nejistá. Zavést za těchto okolností koncentraci řízení ve vztahu k důkazům a tvrzením je podle mého názoru holý zločin. Mnohem lepší by bylo, kdybychom zákonem přikázali, že věc musí být rozhodnuta na jednom jednání a jediným důvodem,

proč se tak nemůže stát, je nemožnost provedení důkazu, protože jej někdo nedodal, nebo svědek nepřišel.

S koncentrací řízení se běžně setkávám ve věcech ochrany osobnosti, a i když je tato problematika relativně ustálena co do obsahu hmotněprávní úpravy, vede na prvním místě ke květnatým důkazním návrhům, přesahujícím zdaleka smysl naznačené úpravy, tedy věc zjednodušit a nutit účastníka ke koncentrovanému, tedy pokud možno jasnému a k věci směřujícímu podání a jednání. Vidím jednací síň úplně před sebou, už sleduji vytřeštěné oči advokáta, který zjišťuje, že judikát, o který opřel svůj nárok, není vyvrácen právním názorem protistrany, ale právním názorem soudu, který spočívá na následující rovnici. Žalobce tvrdí A a žalovaný tvrdí B a soud dospívá k výkladu XY, o němž není zjevné, jak k němu soud došel, protože nemůže účastníkům při řízení ukázat, že má judikát třetí, který prostě už nestačili účastníci přečíst, neboť vyšel v zelené sbírce před týdnem. Nastává tak situace, kdy v podstatě každý z účastníků a soud mají svoji pravdu a mají dostatek argumentů pro svou hmotněprávní úpravu, ale tvrzení a rozhodné skutečnosti zatěžují toliko účastníky, a ti si s tím neví rady. **Není možné nereflektovat současný stav hmotněprávní úpravy, nepřehlednost právního řádu, nejednotnost a neusazenost úpravy a současně zavádět koncentraci řízení s často nepříznivými, ale hlavně konečnými a neodstranitelnými následky pro účastníka.**

Poznámka druhá, o provádění důkazů účastníky nenavrženými

Jako advokát se často setkávám v jednací síni s tím, že ačkoliv jedna ze stran není schopna zformulovat kloudnou větu a ač zastoupena advokátem, nemá nejenom právní názor, ale dokonce říká věci, které se vyvrací, soud snad z určitého pocitu litosti začne této straně, byť nevědomky, nadbíhat a podrobí ji útrpnému výslechu za účelem zjištění toho, co vlastně chtějí říci a jaké důkazy nabízí. Aby sám sobě urychlil rozhodování, přebere někdy pak za účastníky aktivitu a vnoří se do zjišťování skutkového stavu tak, že nejenže začne provádět důkazy, které účastníci nenavrhli, ale navíc v podstatě účastníku, který není schopen říct kloudnou větu, sugestivními otázkami do úst vpraví, jaké důkazy k podpoře svých tvrzení má navrhnout.

Všichni komentátoři novely se shodují v tom, že ustanovení § 120 odst. 3 o. s. ř. vede k omezení této možnosti a to tak, že jiné než účastníky navržené důkazy je možné provést v případech, kdy jsou potřebné ke zjištění skutkového stavu, vyplývají-li z obsahu spisu. Obávám se, že reálná praxe nás pěkně vrací do doby socialismu, skoro až ke zjišťování materiální pravdy. Nelze neodkázat např. na rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 Odo 1538/2006 a další (ti, kteří nečtou zelené sbírky, si mohou přečíst alespoň noviny ve věci tzv. justiční mafie a rozhodnutí soudů obou stupňů). Úvaha, že by soud měl totiž provádět důkazy, vychází z toho, že soud

by měl být spravedlivý. **Je otázkou, zdali soud má hledat pravdu a spravedlnost a vážit objektivní zájmy stran, nebo zdali bdělým patří jejich práva** a každý v občanském soudním řízení nemá být veden za ruku jak malé dítě a soud má rozhodovat jenom o tom, co jsou strany schopny před soud přednést. Tento postoj je mému srdci blízký a naráží na drobnou skutečnost, že **je třeba v tento okamžik zavést tzv. advokátský proces a nucené zastoupení advokátem, nebo alespoň v maximální míře**, což je ovšem věc zatěžující státní pokladnu, která má jinak na vyhazování na různé nesmyslnosti a mandatorní výdaje, ne však na otázku výkonu spravedlnosti.

Dojde nepochybně k tomu, že se budeme stále a znovu potkávat s tím, že účastník, který je zastoupen advokátem, bude zastoupen advokátem ku své škodě, protože ten, který u soudu neřekne kloudnou větu, bude stále ze strany soudu chráněn, a odkazování na ustanovení § 120 odst. 3 o. s. ř. bude bráno jako útok na soud samý, nikoliv jako připomenutí doslovného znění právního předpisu. Je otázkou výchovy celé generace soudců a obecně právníků k tomu, aby pochopili, že jsou značné rozdíly mezi občanským správním řízením a trestním řízením a v každém mají strany jiné postavení, ale hlavně: soud nalézá spravedlnost v „civilu“ a „trestu“ z odlišného úhlu pohledu.

Poznámka třetí, o doručování a datových schránkách

Vždycky, když čtu, kolik peněz se vyplácelo v tom kterém kalendářním roce na naprosto zbytečné doručování kdejakých ptákovin České poště, je mi až líto, že zrovna tato částka nepřišla třeba na účet ex-offo obhájce, kde by i po zrušení limitu snížení o 10 procent zbyla dostatečná částka např. na koupi nových digitálních záznamníků pro každého obhájce. Musím říci, že nejsem schopen rozumově pochopit, proč je úprava doručování u nás tak složitá a jak je možné, že – slovy JUDr. Sváčka – „*se o problematice doručování píše rigorózní a diplomové práce*“.

Nová úprava doručování není ničím jiným než pokusem zajistit absolutní pohodlí pro soud při doručování bez ohledu na to, co vlastně k doručení jde. Rozhodně nepovažuji za šťastné automatické zřizování datových schránek pro osoby určené zákonem. Uvedené datové schránky mají jednu výhodu – jsou velice jednoduché pro stát, jednu nevýhodu – jsou velice nebezpečné pro uživatele a ti si nemohou vybrat, zdali datové schránky chtějí.

Datová schránka je natolik virtuální a nehmotný instrument, že pochopení jeho podstaty může, a jistě bude, činit mnohým značné obtíže. Protože však doručení je naprosto významným procesním institutem, musí být každému zjevné, o co vlastně ve formě datové schránky jde.

Zatímco každý pochopí, co je to doručení, mít možnost se s něčím seznámit a této možnosti nevyužít a je jedno, zdali dopis hodím do schránky, vsunu pod dveře, pokusím se vás chytit na chodbě, na ulici, a též, co je nemožnost doručení, např. že jsem rok na služebním pobytu v Austrálii, nebo že zrovna v naší firmě byla povo-

deň, nebo máme celozávodní dovolenou, datová schránka takovouto možnost neumožňuje a neskýtá. Jedná se o virtuální, neexistující, zcela smyšlenou, neuchopitelnou formu jakéhosi úložiště písemností ve virtuální realitě, určených pro konkrétní účastníky řízení v trojrozměrném světě. Jeho zneužití a nefunkčnost, případně napadení, je natolik sofistikované, že ani ti, kteří mají o případné námitce účastníka v tomto směru rozhodovat, nejsou schopni pochopit, k čemu došlo. Zatímco každý pochopí, že někdo dopis do ruky nedostal, protože mu ho sebrala manželka, nebo protože shořel dům, nikdo nepochopí, proč neměl účastník možnost podat odvolání proti rozsudku, protože „v protokolu Jawa byl skript na htpc74218d“. Domnívám se, že tento směr elektronizace justice není ten správný.

V doručování přetrvávají stále stejné problémy do té doby, dokud bude trvat úprava, která doručování komplikuje, nepočítá s dovolenými, a buď se chová tak, že poskytuje účastníkům tisíce výmluv, proč se v daném místě nezdržovali, nebo, jak je tomu v současné tendenci, jejímž vrcholem je současná právní úprava, bude klást na právnické osoby a jiné subjekty, které jsou v častém styku s orgány státní správy, včetně advokátů, požadavky, v podstatě příkazující neustálou ostrážitost

a bdělost. Vždyť přece doručování je tak zázračné, jednoduché. Listina je doručena, pokud se dostala do sféry možnosti vlivu adresáta a ten měl možnost se s ní seznámit. Nucené doručování internetem ke kýženému výsledku nepovede, snad s výjimkou toho, že z kolonky „Česká pošta“ se přesunou peníze vynakládané na doručování do kolonky „ministerstvo vnitra a datové schránky“ a poplynou subjektu, který bude tyto datové schránky provozovat.

Poznámka čtvrtá, o odvolání, dovolání a umožnění libověle soudu

Novela ve věcech tzv. bagatelních posunuje směrem nahoru limity, při nichž není možno podat odvolání, případně dovolání. Domnívám se, že tento krok je krokem nesprávným a povede k tomu, co jsem zažil již za dobu krátkého fungování novely, že soud si věc zjednoduší a místo toho, aby prováděl dokazování, prostě rozhodne, jak se mu líbí, protože nemusí být vystaven tlaku přezkoumání odvolací instancí, případně dovolacím soudem.

Máte v ruce deset rozhodnutí Nejvyššího soudu o tom, jak je potřeba věc řešit, a přesto soud dospěje k zázračně jinému názoru přesně tam, kde odvolání či dovolání

Ilustrační foto Jakub Stadler

možné není. Tam, kde tento limit je překročen, se soud zabývá vašim názorem a bohužel někdy musí provádět i pro něj obtížné dokazování a úkony, neboť si je pravděpodobně vědom toho, co by mu hrozilo od nadřízeného soudu. Je potřeba zdůraznit, že odvolání není rozhodně základním lidským právem a nepatří do právního řádu jako neměnná konstanta, jak se domnívají věčně kverulující účastníci, s oblibou se navzájem žalující Češi a mnozí advokáti. Lidským právem je právo na přezkoumání jeho věci nezávislým soudem.

Nabízí se však otázka, zdali sice trošku přebujelý, nicméně relativně funkční systém odvolání a dovolání v České republice zaběhlý neumožňoval věc, kterou jsem lapidárně shrnul při diskusi s jedním klientem asi takto: „Dobře, vy tvrdíte, že soudce je uplacený, ale prosím vás, řekněte mi, jak může být uplacený soudce, když ve Vaší věci už rozhodoval okresní soud, městský soud, Nejvyšší soud, to je celkem asi tak 15 - 20 v úvahu připadajících lidí, a reálně vaši věc rozhodovalo minimálně sedm soudců. To opravdu všichni byli uplaceni a ke všem měl cestu žalovaný? A nikdo z nich se nebojí, že by se na to přišlo? A u Ústavního soudu nám to budou dělat také tři soudci, takže když mám tu ústavní stížnost podat, stejně jsou všichni uplaceni?“ Ne. **Dosavadní poměrně rozvinutý systém dovolání a odvolání totiž umožňoval různé korekce neblahých rozhodnutí a skutečně sjednocování judikatury nad rozbořeným nejednotným hmotným právem. Navíc limity, v nichž jsou nově postaveny, rozhodně nereflakují realitu.** Částka 10 000 Kč je možná z pohledu poslaneckého, soudcovského nebo advokátského málo, ale z pohledu platu běžného občana v ČR to zase až tak málo není. Stejně tak 100 000 Kč může být pro běžnou firmu či podnikatele likvidační. Limity by měly být asi zachovány, ovšem v míře odpovídající rozumu, tedy v míře původní.

Přichází úvaha

Pokud jste dočetli až sem, nabyli jste bezpochyby přesvědčení, že jsem k novele kritický, a asi správně tušíte, že na ní vidím spíše mouchy a vady než jakékoli pozitivní prvky. Je tomu opravdu tak. **Nezáleží na tom, jak moc se autoři snažili, jak sama novela je dobrá nebo špatná, ale jde o to, že náš právní řád je díky poslaneckým aktivitám a způsobem vytváření práva bez široké diskuse, nebo alespoň jasně filozofie nedůstojný paskvil a nic jiného. Osobně vnímám okamžik, kdy započala cesta na scestí, dnem, kdy zanikly jednoduché porevoluční zákony upravující nové chování demokratického státu.**

Prvním ohřívacím předpisem byl zákon o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb., který zrušil zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů. Nevím, komu vadilo, že nemusely být živnostenské úřady, že nemusely být živnosti, že se nemuselo zkoumat, jestli náhodou absolvent právnické fakulty si může otevřít restauraci, protože pět let nemyl v kuchyni nádobí apod. Doslova a do písmene to s naším právním řádem šlo od té doby z kopce.

Další vlna nastala někdy okolo roku 1997-1999, kdy přijímání právních předpisů začalo narůstat geometrickou řadou, až jsme se dostali do situace, kdy, to si přinejmeně upřímně, většina z právníků praktikujících právo v praxi předpisy vůbec nečte, resp. nečte jejich novely. Ani já jsem nečetl novelu občanského soudního řádu a nebýt tzv. úplného znění vůbec bych vlastně nevěděl, co je nového, protože bych se v tom prostě nevyznal, a to si myslím, že mám celkem slušnou praxi.

Když už jsme u té upřímnosti, řekněme si, které zákonné změny či zákony za posledních dvacet let, resp. jejich novely, přinesly něco, co vnímáme skutečně jako pozitivní. Já se domnívám, že každý z nás to má jednoduché. **Já osobně vidím jako pozitivní pouze to, že byly zavedeny lhůty pro vyřizování podání na obchodním rejstříku a lhůty vymezující dobu řízení přípravného trestního, dobu pobytu ve vazbě a nahrávání hlavního líčení v trestních věcech, což vedlo k jejich zkrácení.**

Jiná pozitivní ustanovení, resp. taková, která by nepřioustěla 40 různých výkladů, vzájemně si neodporovala, nebo snad nebyla i proti zdravému rozumu, snad neexistují. Nevěříte? Tak se podívejte třeba na úpravu katastrálního řízení. To je všechno nádherně propracovaná, přehledná úprava. K čemu je vám však, že vám zapíšu návrh na vklad do katastru nemovitostí, když zjistíte, že v soudním řízení vás může napadnout prakticky kdokoliv s tím, že smlouva je neplatná a vlastníkem věci je on.

Stejně tak je to s občanským soudním řízením. Stalo se nepřehledné, zkosnatělé a natolik složité, že jeho používání je nemožné i pro zkušené právníky. To, že je nějaký předpis sám o sobě složitý, by ani vadit nemuselo, důležité je, že se v průběhu času mění tak radikálně, že ve vztahu k hmotnému právu je v podstatě kontraproduktivní. **Prostě a jednoduše potřebujeme nový občanský soudní řád, potřebujeme nové kodexy, úplné kodexy snažící se pojmout všechno právo a hlavně dlouhodobě neměnné.**

Jediný zákon, který by snad mohla současná Poslanecká sněmovna přijmout, je, že by si zakázala přijímat deset let další novely zákonů, pokud nepřijme nový občanský, obchodní, trestní zákoník a příslušné procesní předpisy, které budou vypracovány po minimálně tři roky trvajícím připomínkovém řízení ze strany legislativních právníků a uloženy stranou na další rok, znovu diskutovány a pak přijmuty, a i potom by se mělo zákonem zakázat přijímání všech předpisů novelizujících tyto základní kodexy na dobu dalších deseti let. **Jenom trvalost právního předpisu, samozřejmě ve spojení s jeho kvalitou, přinese kýžené ovoce.** Příkladem budiž zákon směnečný a šekový č. 191/1950 Sb., který měl pouze dvě novelizace, a i ty byly dle mého názoru zbytečné. Možná výhodou tohoto zákona je, že je napsán pro právníky a v obecné formě, tedy tak, jak by se právní předpisy měly psát, takže se do něj žádný poslanec nedokázal pustit, anebo to, že si ho ještě nevšiml. Pak se tomu zákonu omlouvám, že jsem na něj v tomto článku upozornil.

Co chceme od občanského soudního řádu

Podstatnou otázkou, resp. jedinou otázkou k zodpovězení v souvislosti s novelou občanského soudního řádu jest nikoliv otázka, jestli novela je dobrá nebo špatná, ale spíš základní otázka, **jaký občanský soudní řád vlastně chceme**. Nejsem právní filozof, jsem právní praktik, přesto však sáhnu po díle právního filozofa, a to Liona L. Fullnera *Morálka práva*. Tento muž ve svém díle, které doporučuji ke čtení, i když praktický advokát asi po dvacáté stránce vyskočí z kůže, popisuje osm různých cest, které vedou do zkázy při tvorbě práva. Není na škodu si je právě teď a na tomto místě připomenout. Fullner říká, že právo by mělo být vyhlašováno jako dostatečně obecná právní norma, aby neřešila jednotlivé partikulární problémy, měla by se vystříhat retroaktivity, měla by to být právní norma, která nevyžaduje nemožné plnění, měla by být stálá po čase. Dokonce jeden z požadavků, ten osmý, je shoda mezi úředním postupem a deklarovaným pravidlem. Neuvádím záměrně všechny, ať si je čtenář přečte v knižce, o tento zážitek bych jej nerad ochudil, neboť teprve v souvislostech vynikne vysoká jasnozřivost tohoto amerického profesora.

Co od občanského soudního řádu chceme? Z hlediska formálního bych přivítal, **aby tento právní předpis byl přijat s dostatečně dlouhým předstihem**, tzn. od okamžiku jeho přijetí do skončení účinnosti starého zákona a vstoupení nového v účinnost neuplynul ani měsíc, ani týden, ale minimálně dva roky, abych měl čas si přečíst všechny články o tom, proč a jak který institut bude upraven. Pokud se týká obecnosti práva, je klíčové, **aby každé pravidlo obsažené v novém občanském soudním řádu bylo obecným pravidlem**, nikoliv partikulárním návodem, proč zrovna ve věci opatrovnícké, bytové či jakékoliv jiné mám skákat střelcem z F7 na D12, nebo cokoliv jiného a proč v ostatních věcech nikoliv. Tedy obecné pravidlo pro všechny obecné situace, a když už budu řízení rozdělovat, nechť je rozdělím podle toho, co je v tisíciletích neměnné, tedy možná samostatné řízení pro dědictví, možná samostatné řízení pro výkon rozhodnutí, ale už ne jakékoliv separátní odštěpky rozdělování druhů řízení podle „sociálního zájmu“. Taktéž bych se přimlouval za to, **aby v občanském soudním řádu nebyla taková pravidla, která požadují fakticky nemožné plnění po účastnících řízení**, kdy deklarované pravidlo může při běžných životních situacích znamenat nemožnost či ztrátu práva. Je tedy na zákonodárci, aby se vypořádal s tím, že někdo může být na dovolené a že je opravdu nemožné požadovat po fyzických osobách, aby neustále nahlížely do své datové schránky, aby advokáti a firmy byly 24 hodin denně a ostatní pravidelně každý desátý den v měsíci v internetové kavárně. Dokonce by bylo dobré, aby právní předpis v tomto směru počítal s tím, že někdo počítač ani mít nechce a může žít bez něj, a i přesto by mohl být řádným účastníkem řízení.

Co by bylo ale nejkrásnější, by byl **harmonický stav navozující shodu mezi úředním postupem a deklarova-**

ným pravidlem. Ten já bych viděl v tom, že pokud mám povinnost do deseti dnů doplnit své podání, má ten samý soud povinnost do deseti dnů nařídit mé jednání, pokud soud nemá účastníkům pomáhat, aby tak nečinil, pokud má být rozhodnutí vyhotoveno do třiceti dnů, aby se tak vždycky stalo.

Stručně řečeno, jako advokát bych viděl občanský soudní řád jako celkem útlý soudní předpis upravující postup při nalézání práva s těmito pilíři:

Účastník musí být v řízení zastoupen advokátem, kterého si zvolí, a pokud na něj nemá, bude mu přidělen. S advokátem soud bude komunikovat a odpadne tak veškerá nutnost poučovat, doručovat a zajišťovat doručování. Soud jednání nařídí ve lhůtě stanovené zákonem a rozhodnutí vynese ve lhůtě stanovené zákonem a pokud nikoliv, může tak soud učinit pouze s výslovným souhlasem nadřízeného soudního funkcionáře v rámci vnitřní hierarchie jednotlivého soudu. Soud projedná jenom to, co mu účastníci vyjeví a co z důkazů vyjde najevo. Soud nebude účastníky vodit za ruku, avšak vždy jim umožní, pokud se dostaví k jednání, aby znali jeho názor na obsah prokázaných skutečností, případně je upozorní na nesprávné právní hodnocení, které dovozují. Lhůty v občanském soudním řádu se sjednotí tak, aby všechny byly počítány jedním způsobem a budou též závazné i pro všechny ostatní procesní předpisy, takže nebudeme muset složitě hlídat jiné lhůty v jiných předpisech a pamatovat si asi 40 různých variant jen proto, že jeden právník, který psal jeden soudní předpis byl více ješitný nebo méně ješitný než ten druhý. Jedním z nosných principů nového občanského soudního řádu musí však být též, že soudní řízení musí účastníka bolet, tedy případný neúspěch je spojen s tak razantními následky, např. ve formě náhrady nákladů řízení, že účastníci budou vedeni k tomu, aby preferovali smír a soud hledali až jako poslední možnost.

Nevim, zda se moje prakticko-teoretické nápady ujmou a zdali je uslyší ti, kteří mají normotvorbu v popisu práce, a ti, kteří nám sesílají platné právo z malostranského vršku zvednutím ruky nad hlavu. Rozhodně však stojí usilovat o to, aby dosavadní praxe novel, novelizací, přílepků a celkově nekonceptního marastu zanikla, pokud možno ihned. Jeví se mi tedy, že **jedinou rozumnou úvahou nad novým občanským soudním řádem je, že se pokouší opravit neopravitelné**. Je to, jako kdybychom měli dům z hliněných cihel, tu a tam jsme v něm měli elektriku přilepenou leukoplast k oknu, někde supermoderní vířivku, tu zas solární panel podepřený z jedné strany cihlou a z druhé strany polínkem na zátop. Nezáleží na kvalitě dílčí věci a záleží na kvalitě celku, který prostě po 109 změnách již opravit nelze. Proto volám, pryč se starým občanským soudním řádem, ať přijde nový a hlavně stálý právní předpis.

✿ Autor, pražský advokát, je předsedou výboru pro vnější vztahy ČAK.

Zjednodušení pravidel stanovení a úhrady nákladů na právní zastoupení při mimosoudním vyřízení nároků poškozeného

Mgr. JIŘÍ GREGŮREK

Advokáti zabývající se náhradami škod způsobených provozem vozidel jistě přivítají dohodu uzavřenou mezi Českou advokátní komorou a Českou kanceláří pojistitelů, která nabyla účinnosti dnem 1. 7. 2009 a vztahuje se na nároky uplatněné po tomto datu (dále jen „Dohoda“). S autentickým zněním Dohody se lze seznámit ve Věstníku České advokátní komory, ročník 2009, částka 2.

Podle § 6 odst. 2 písm. d) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, hradí pojistitel, resp. Česká kancelář pojistitelů, poškozenému náklady účelně vynaložené na jeho právní zastoupení při uplatnění prokázaných nároků na náhradu škod způsobených provozem vozidla. Výše těchto nákladů se stanoví podle pravidel pro výpočet mimosmluvní odměny advokáta zakotvených v advokátním tarifu. Tato základní koncepce nezbuzuje žádné pochybnosti, v praxi se ovšem vyskytly spory ohledně počtu a smysluplnosti některých vyúčtovaných úkonů (byl např. účtován úkon „kontrola pojistného plnění“), nebo docházelo k postupnému uplatňování jednotlivých nároků poškozeného s cílem odměnu uměle navýšit. Uvedené spory působily zbytečné průtahy při likvidaci škodných událostí a nezděrněly i v soudním řízení.

Uzavřená Dohoda, celým názvem „Dohoda o náhradě nákladů právního zastoupení při mimosoudním vyřízení nároků poškozeného z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla“ si vytkla za cíl řešit nejčastější konfliktní situace a přispět k celkovému zjednodušení uplatnění a likvidace nároků poškozených na náhradu nákladů spojených s právním zastoupením.

V základu Dohoda vychází z osvědčeného modelu známého již z dohody uzavřené v roce 1991 mezi Českou advokátní komorou a tehdejší Českou státní pojišťovnou a obdobné dohody s Allianz pojišťovnou, a. s. (viz Věstník České advokátní komory, ročník 2001, částka 1). Poškozenému zastoupenému advokátem bude na základě Dohody proplacena odměna odpovídající třem úkonům právní služby, aniž by bylo třeba poskytnuté úkony právní služby dokladovat nebo specifikovat, a dále budou proplaceny i účelně vynaložené hotové výdaje advokáta.

Dohodou sjednané výhody lze využít při splnění následujících předpokladů:

- a) poškozený uplatňuje nároky prostřednictvím advokáta (plná moc advokáta je doložena dříve, než je ukončeno šetření škodné události a než je poškozenému sdělena výše pojistného plnění),
- b) poškozený doloží prohlášení, v němž žádá, aby jeho nárok na náhradu nákladů účelně vynaložených na právní zastoupení byl likvidován v souladu s Dohodou (přesný text prohlášení je uveden v článku 1.4 Dohody),
- c) nároky poškozeného byly vyřízeny mimosoudně,
- d) nejedná se o pouhé zvýšení již dříve dohodnutého opěťujícího se plnění na dobu delší než pět let nebo na dobu neurčitou,
- e) v případě škody na věcech nebo při nárokování ušlého zisku marně uplyne lhůta tří měsíců od uplatnění nároku nebo je plnění odmítnuto či neoprávněně kráceno [tato podmínka vyplývá přímo z ustanovení § 6 odst. 2 písm. d) zákona č. 168/1999 Sb. a je zde zmíněna jen pro úplnost].

Oproti dřívějším dohodám je pozornost věnována i dodatečně uplatněným nárokům (např. nárok na bolestné za další operaci nebo odškodnění nastalého zhoršení ztížení společenského uplatnění) a opěťujícím se plněním (např. ztráta na výdělků po skončení pracovní neschopnosti). Praktické je ujednání obsažené v článku 2.6 Dohody, které umožňuje požadovat úhradu nákladů na právní zastoupení přímo na účet advokáta bez prokazování předchozího zaplacení ze strany poškozeného.

Dohoda byla uzavřena s Českou kanceláří pojistitelů, vztahuje se tedy na nároky uplatněné vůči garančnímu fondu (§ 9 ve spojení s § 24 zákona č. 168/1999 Sb.). Je však otevřena k podpisu všem pojistitelům (členům České kanceláře pojistitelů), čehož doposud využila UNIQA pojišťovna, a. s. a Slavia pojišťovna, a. s. Lze předpokládat, že k dohodě přistoupí i další pojistitelé a že se tak stane frekventovaně uplatňovaným nástrojem, který ku prospěchu poškozených zefektivní spolupráci advokacie a pojišťovnictví při likvidaci pojistných událostí z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Aktuální seznam účastníků dohody zveřejňuje Česká advokátní komora i Česká kancelář pojistitelů na svých internetových stránkách.

✿ Autor je advokátem v Berouně.

Odměna ustanoveného obhájce, počátek běhu prekluzivní lhůty

Pro určení počátku běhu jednoroční prekluzivní lhůty k uplatnění nároků ustanoveného obhájce podle § 151 odst. 2 tr. ř. není rozhodující, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o skončení trestního stíhání, ale okamžik, kdy se obhájce dozvěděl o skončení povinnosti obhajovat (např. při veřejném zasedání odvolacího soudu). Počátek běhu prekluzivní lhůty však může být modifikován v případě, že obhájce vykoná úkony související s dovolacím řízením (§ 41 odst. 5 tr. ř.).

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 2008, sp. zn. 10 To 25/2008, Sběrka rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR č. 22, sešit 4/2009, ročník LXI, str. 358.

Krajský soud v Hradci Králové zamítl stížnost obhájce Mgr. A. M. v trestní věci odsouzeného J. F. proti usnesení Okresního soudu v Semilech ze dne 6. 11. 2007, sp. zn. 2 T 32/2006.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením rozhodl okresní soud tak, že podle § 151 odst. 2, věta druhá tr. ř. se návrh obhájce Mgr. A. M., advokáta se sídlem v T., na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů ve výši 115 996,50 Kč zamítá. Rozhodl tak s odůvodněním, že obhájce nárok uplatnil po uplynutí jednoroční prekluzivní lhůty ode dne, kdy se dozvěděl, že jeho povinnost obhajovat skončila a jeho nárok proto zanikl. Na základě šetření provedeného z pokynu krajského soudu pak okresní soud vyloučil, že by podání obhájce mohlo dojít okresnímu soudu dříve, a to ani společně s odůvodněním odvolání v jiné trestní věci (sp. zn. 4T 141/2007 obžalovaného T. D.), když okresní soud v rámci šetření provedl mimo jiné přesné vážení podání a porovnání váhy s údajem o gramáži uvedeným poštou na obálce.

Proti tomuto usnesení podal obhájce v zákonné lhůtě stížnost, v níž jednak namítl, že okresní soud neprovedl dostatečné šetření k ověření námitek obhájce, když provedl toliko vážení zásilky a porovnání s údajem na obálce, jednak znovu poukázal na své stanovisko, že v daném případě začala subjektivní lhůta k uplatnění nároku běžet až dne 31. 8. 2006, kdy bylo ustanovenému obhájci doručeno usnesení krajského soudu o zamítnutí odvolání. Poukázal na to, že stejný názor (v jiné věci) vyjádřil i Krajský soud v Hradci Králové ve svém usnesení ze dne 24. 10. 2007, sp. zn. 11 To 459/2007 (jehož opis stěžovatel přikládá), s tím, že nelze mechanicky spojit nabytí právní moci rozsudku s počátkem běhu subjektivní lhůty u obhájce, a obdobně rovněž Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci ve svém usnesení ze dne 25. 8. 2002, sp. zn. 2 To 742/2004, publikovaném v Bulletinu advokacie č. 1, ročník 2005. Navrhl, aby krajský

soud napadené usnesení zrušil a aby rozhodl o přiznání odměny a náhrady hotových výdajů v uvedené výši.

Z podnětu podané stížnosti přezkoumal krajský soud podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost obhájce není důvodná.

Okresní soud v této věci rozhodl o uvedeném návrhu obhájce zamítavě již usnesením ze dne 4. 9. 2007, sp. zn. 2 T 32/2006, v němž vyjádřil názor, že za počátek jednoroční lhůty k uplatnění nároku obhájce je třeba považovat den vyhlášení rozhodnutí krajského soudu (ve veřejném zasedání o odvolání), jímž nabyl právní moci odsuzující rozsudek a kdy se obhájce dozvěděl o tom, že povinnost obhajovat skončila (byť byl u veřejného zasedání ustanovený obhájce zastoupen jiným obhájcem). Dnem počátku běhu jednoroční prekluzivní lhůty je tedy 25. července 2006. Konec lhůty pak s ohledem na ustanovení § 60 odst. 2 tr. ř. připadá na 25. červenec 2007. Návrh obhájce na přiznání odměny byl okresnímu soudu faxem doručen až 24. srpna 2007, tedy opožděně.

Usnesením ze dne 25. 10. 2007, sp. zn. 10 To 303/2007, krajský soud toto původní usnesení okresního soudu zrušil a uložil okresnímu soudu, aby o věci znovu jednal a rozhodl, když s uvedeným právním názorem okresního soudu se sice ztotožnil, bylo však třeba prověřit nově uplatněné námítky obhájce vztahující se k tomu, že návrh byl ve skutečnosti podán již dříve (konkrétně 24. 7. 2007) a že tedy i v termínu podle výkladu soudu obhájce splnil lhůtu k podání návrhu.

Okresní soud poté provedl příslušná šetření a nově rozhodl napadeným usnesením, v němž se vypořádal s námitkami stěžovatele ohledně údajného dřívějšího podání návrhu (ať již faxem či poštou, případně přiložením k jinému podání) s tím, že dřívější podání návrhu bylo vyloučeno, a krajský soud v tomto směru odkazuje na podrobné odůvodnění napadeného usnesení, s nímž se ztotožňuje.

Stížnost obhájce však není důvodná ani v ostatních aspektech. Okresní soud především správně vycházel ze situace, kdy jmenovaný obhájce byl dne 6. 12. 2005 odsouzenému ustanoven z důvodu nutné obhajoby. Krajský soud i nadále považuje za správný závěr okresního soudu, že nárok obhájce zanikl, neboť byl uplatněn opožděně.

Podle § 151 odst. 2 tr. ř. má obhájce, který byl obviněným ustanoven, vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů podle zvláštního předpisu (advokátního tarifu). Nárok je třeba uplatnit do jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká.

Krajský soud nezpochybňuje obecný závěr vyslovený ve zmíněném usnesení jiného senátu krajského soudu (sp. zn. 11 To 459/2007) a také v usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 25. 8. 2004, sp. zn. 2 To 742/2004, že nelze automaticky spojit nabytí právní moci rozsudku s počátkem běhu subjektivní lhůty u obhájce (citované usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci však řešilo jiný pří-

pad, kdy odvolání nebylo vůbec podáno, a šlo o to, kdy obhájce dotazem u okresního soudu zjistil, že rozsudek je v právní moci), avšak v daném případě se ztotožňuje se závěrem okresního soudu, že zmíněná jednoroční prekluzivní lhůta počala běžet dne 25. 7. 2006, kdy bylo konáno veřejné zasedání o odvolání a v přítomnosti obhájce (jeho substituta) vyhlášeno rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo trestní stíhání pravomocně skončeno, a že tedy tato lhůta skončila 25. 7. 2007.

Povinnost obhajovat (i s přihlédnutím k ustanovení § 41 odst. 5 tr. ř.) skončila v den konání veřejného zasedání, kdy bylo pravomocně skončeno trestní stíhání rozhodnutím odvolacího soudu o zamítnutí odvolání obžalovaného. Týž den je však také nutno považovat za den, kdy se ustanovený obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, a to i přesto, že veřejného zasedání se nezúčastnil ustanovený obhájce osobně, nýbrž prostřed-

nictvím zástupce (substituta). Tento zástupce (§ 26 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii) zastupuje advokáta v plném rozsahu a jeho úkony (v rozsahu zmocnění) i úkony učiněné vůči němu se považují za úkony učiněné advokátem (zde ustanoveným obhájcem) i vůči advokátovi (ustanovenému obhájci).

Pro úplnost je třeba dodat, že počátek běhu jednoroční prekluzivní lhůty k uplatnění nároku ustanoveného obhájce na odměnu a náhradu hotových výdajů (§ 151 odst. 2 tr. ř.) však může být modifikován v případě vykonání úkonů právní služby souvisejících s dovolacím řízením, ke kterým obhájce i po zániku jeho zmocnění opravňuje ustanovení § 41 odst. 5 tr. ř.

Z těchto důvodů byla stížnost obhájce jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta.

✿ Právní věta redakce.

Právo na obhajobu

Není porušeno právo obviněného na obhajobu (pokud nejde o případ povinné obhajoby), když soud jedná v nepřítomnosti zvoleného obhájce nebo jeho substituta za situace, kdy obviněný odmítne účast substituta, byť v plné moci udělené zvolenému obhájci podepsal prohlášení, že zvolený obhájce je oprávněn ustanovit si za sebe zástupce.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. 8 Tdo 748/2008, Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek NS ČR č. 6, sešit 1/2009, roč. LXI, str. 38.

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného S. A. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 12. 2. 2008, sp. zn. 55 To 478/2007, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Šumperku pod sp. zn. 2 T 202/2006.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 18. 9. 2007, sp. zn. 2 T 202/2006, byl obviněný S. A. uznán vinným, že: „dne 10. 9. 2004 v Š. uzavřel s V. K. písemnou smlouvu o finanční půjčce, na základě které obdržel částku 50 000 Kč s tím, že se zavázal půjčku splatit dne 17. 9. 2004, přestože věděl, že nemá finanční prostředky v dohodnutém termínu jak splatit, a současně neočekával žádný příjem, ze kterého by mohl půjčku splatit; tímto jednáním způsobil poškozené V. K. škodu ve výši 50 000 Kč“.

Takto zjištěné jednání obviněného soud právně kvalifikoval jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zák. a uložil mu podle § 250 odst. 2 tr. zák. trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Podle § 228 odst. 1

tr. ř. obviněnému uložil povinnost zaplatit poškozené V. K. na náhradě škody částku 50 000 Kč a podle § 229 odst. 2 tr. ř. tuto poškozenou odkázal se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti citovanému rozhodnutí podal obviněný odvolání, o němž Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, usnesením ze dne 12. 2. 2008, sp. zn. 55 To 478/2007, rozhodl tak, že je podle § 256 tr. ř. zamítl.

S tímto rozhodnutím obviněný nesouhlasil a prostřednictvím svého obhájce podal proti němu dovolání, které opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř., neboť „napadeným rozhodnutím byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení“, a podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., když namítl, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení.

První z uvedených dovolacích důvodů obviněný spatřoval v tom, že bylo porušeno ustanovení o jeho přítomnosti u hlavního líčení. U Okresního soudu v Šumperku se uskutečnilo dne 18. 9. 2007 hlavní líčení, třebaže jeho obhájce včas požádal o jeho odročení z řádně doloženého důvodu – kolize s jiným, dříve nařízeným hlavním líčením. Obhájce poté, co obdržel zamítavé sdělení samosoudkyně, upozornil soud na to, že – stejně jako obviněný – nesouhlasí s tím, aby se hlavní líčení konalo v jeho nepřítomnosti. Soud prvního stupně hlavní líčení přesto uskutečnil a v jeho rámci provedl výslech znalkyně a po závěrečných řečech vyhlásil rozsudek.

Dovolatel soudu prvního stupně vytykal porušení zásadních procesních pravidel daných trestním řádem, a tedy i porušení ústavních práv na spravedlivý proces. Vyjádřil přesvědčení, že má zákonné právo nechat se v trestním řízení obhajovat zvoleným obhájcem. Možnost nechat se zastupovat jiným advokátem je pouze právem advokáta, nikoli jeho povinností, a obhájci nemůže být kladeno k tíži, pokud tohoto práva nevyužil, tím spíše za situace,

kdy žádný z jeho klientů s možností substituce nesouhlasil. Obhájce obviněného předmětnou věc posoudil jako skutkově i právně náročnou, takže možnost substituce objektivně nepřicházela do úvahy.

V rámci druhého z uplatněných dovolacích důvodů obviněný namítal, že skutková věta odsuzujícího rozsudku je v rozporu s použitou právní kvalifikací. Skutková věta se totiž nijak nezabývá subjektivní stránkou trestného činu, tj. otázkou zavinění, takže postrádá zjištění soudu, zda (obviněný) jednal v úmyslu, a pokud ano, zda se jedná o úmysl přímý či nepřímý. Poukázal na rozpor mezi použitím výrazu „přestože věděl“ ve výroku rozsudku, který by mohl naznačovat úmysl přímý, s odůvodněným rozsudkem, kde naopak soud dospěl k závěru o úmyslu nepřímém. Ze skutkové věty také není zřejmé, jakým jednáním a jakým způsobem (obviněný) někoho uvedl v omyl a v čem tento omyl u poškozené spočíval.

Dovolatel dále velmi obsáhle rozvedl úvahy o vědomosti poškozené stran jeho finanční situace a jako jednu z alternativ následného plnění označil možnost zápočtu pohledávky při fakturaci ceny částečně provedeného díla. Uzavřel, že podle znění skutkové věty nelze vyloučit, že skutek v ní uvedený není trestným činem, protože poškozená jím fakticky v omyl uvedena nebyla.

Podle názoru dovolatele napadené rozhodnutí nerespektuje ani základní zásady trestního řízení, jak byly formulovány judikaturou zejména Nejvyššího soudu. V této souvislosti odkázal na jeho usnesení ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 8 Tdo 397/2006, v němž je mimo jiné uvedeno, že z uznávaného principu právního státu, jímž je chápání trestní represe jako prostředku „ultima ratio“, vyplývá, že ochrana závazkových vztahů má být v prvé řadě uplatňována prostředky občanského a obchodního práva a teprve tam, kde je takováto ochrana neúčinná a kde porušení občanskoprávních vztahů naplňuje znaky konkrétní skutkové podstaty trestného činu a svou intenzitou dosahuje předpokládaného stupně společenské nebezpečnosti, je na místě uplatňovat trestní odpovědnost. Projednávaný skutek označil za problém celkově nevyřádaných vztahů mezi ním a poškozenou. Namítl proto nesprávné posouzení skutku jako trestného činu, když ten nelze pro nenaplnění materiální stránky za takovýto považovat.

V závěru svého podání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadené usnesení odvolacího soudu, jakož i rozsudek soudu prvního stupně, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Okresnímu soudu v Šumperku, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

K podanému dovolání se v souladu s § 265h odst. 2 tr. ř. vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“) a uvedl, že deklarovaným dovolacím důvodům je možno přisvědčit.

Státní zástupce k důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. konstatoval, že stanovisko odvolacího soudu považuje z obecného hlediska za neudržitelné, neboť advokát (obhájce) je vázán v otázkách substituce vůlí svého klienta, a pokud k zastoupení jiným advokátem či koncipientem neobdrží svolení klienta, nemůže tohoto způ-

sobu řešení kolize využít. Soud druhého stupně si prý protirečí, pokud na jedné straně tvrdí, že nebylo porušeno právo obviněného na obhajobu, když na druhé straně akceptuje postup, jímž soud prvního stupně fakticky zneemožnil, aby byl obviněný zastoupen při soudním jednání svým obhájcem. Přitom se nejednalo o úkon neodkladný nebo neopakovatelný, ze strany obviněného a jeho obhájce nedocházelo k žádným obstrukcím a nebyl dán ani jiný důvod, proč nebylo možno žádosti obhájce o odročení jednání vyhovět. Státní zástupce rovněž upozornil na skutečnost, že zajištění práva obviněného na obhajobu ve smyslu kontradiktorní povahy trestního procesu a zásady rovnosti možností obou hlavních procesních stran nelze omezovat na případy nutné obhajoby. Odkázal na argumenty vyjádřené v odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 1286/2003 a sp. zn. 11 Tdo 636/2002, kde se za naplnění dovolacího důvodu ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. označují i případy, kdy sice obviněný obhájce, ať již zvoleného nebo ustanoveného soudem, má, ale orgány činnými v trestním řízení nejsou plněny zákonné povinnosti z této situace vyplývající, jež mají obhájci umožnit, aby svá zákonná oprávnění a povinnosti plnil. Z těchto důvodů podle názoru státního zástupce reagoval soud druhého stupně nesprávně, jestliže důvodné námitky obviněného, uvedené v jeho odvolání, nevyhověl.

Ohledně důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. státní zástupce uvedl, že skutková věta odsuzujícího rozsudku je z gramatického a stylistického hlediska „žalovaný paskvil“. Neobsahuje totiž žádná skutková zjištění, jež by mohla odůvodnit část právní věty „uvedl někoho v omyl“, neboť zde se předpokládá aktivní jednání pachatele, jímž záměrně vytváří u poškozeného mylný dojem o podmínkách, za nichž bude probíhat vrácení půjčených peněz. Právní a skutkovou větu výroku o vině označil za nesouladné, takže rozhodnutí vykazuje vadu podřaditelnou pod uvedený dovolací důvod. Konečné rozhodnutí považoval za zatížené extrémním nesouladem mezi obsahem provedených důkazů, resp. jejich vyjádřením ve skutkových zjištěních, a právními vývody, zejména ohledně subjektivní stránky trestného činu.

Jelikož státní zástupce označil dovolací námitky obviněného za důvodné, navrhl, aby Nejvyšší soud z podnětu podaného dovolání v neveřejném zasedání podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 12. 2. 2008, sp. zn. 55 To 478/2007, jakož i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 18. 9. 2007, sp. zn. 2 T 202/2006, a rovněž všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal soudu prvního stupně věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání obviněného je přípustné, neboť napadá rozhodnutí, jímž byl zamítnut řádný opravný prostředek proti rozsudku, kterým byl uznán vinným a byl mu uložen

trest [§ 265a odst. 1, 2 písm. a), h) tr. ř.]. Obdobně shledal, že bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze toto podání učinit (§ 265e odst. 1 tr. ř.), a že splňuje i obligatorní náležitosti dovolání uvedené v ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř.

Vzhledem k tomu, že dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., musel Nejvyšší soud dále posoudit otázku, zda obviněným uplatněné dovolací důvody lze považovat za důvody uvedené v citovaných ustanoveních zákona, jejichž existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem.

Takový závěr vyplývá i z toho, že dovolání je specifický mimořádný opravný prostředek, který je určen k nápravě procesních a hmotněprávních vad rozhodnutí vymezených v § 265a tr. ř., takže Nejvyšší soud v řízení o dovolání není a ani nemůže být další (v pořadí již třetí) instancí přezkoumávající skutkový stav věci v celé šíři. V takovém případě by se dostával do role soudu prvního stupně, který je z hlediska uspořádání, zejména hlavního líčení, soudem jak zákonem určeným, tak nejlépe způsobilým ke zjištění skutkového stavu věci (§ 2 odst. 5 tr. ř.), popř. do pozice soudu druhého stupně, který může skutkový stav korigovat prostředky k tomu určenými zákonem (k tomu srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu např. ve věcech sp. zn. I. ÚS 412/02, III. ÚS 732/02, III. ÚS 282/03, II. ÚS 651/02). V této souvislosti je také třeba připomenout, že z hlediska nápravy skutkových vad trestní řád obsahuje další mimořádné opravné prostředky, a to především obnovu řízení (§ 277 a násl. tr. ř.) a v určitém rozsahu i stížnost pro porušení zákona (§ 266 a násl. tr. ř.).

Z vymezení obsahu dovolání v ustanovení § 265f odst. 1, 2 tr. ř. a zejména ze znění ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je třeba dovodit, že z hlediska § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. nepostačuje pouhé formální uvedení některého z důvodů vymezených v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. odkazem na toto ustanovení, ale tento důvod musí být také skutečně v podaném dovolání tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami.

Dovolatel primárně uplatnil důvod dovolání uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř., třeba jej nesprávně formuloval jako „porušení ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení“, což by odpovídalo dovolacímu důvodu popsánému v ustanovení § 265b odst. 1 písm. d) tr. ř. Z obsahu dovolání a použité argumentace je však zřejmé, že měl na mysli právě situaci, kdy „obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl“.

Z tohoto pohledu Nejvyšší soud (s jistou mírou tolerance) k uvedenému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. také přistupoval a uzavřel, že obviněný je uplatnil relevantně. Současně však dospěl k závěru, že důvod dovolání je zjevně neopodstatněný.

V obecné rovině je zapotřebí nejprve uvést, že jmenovaný dovolací důvod dopadá především na situace, v nichž obviněný nebyl zastoupen obhájcem, přestože byl dán

důvod nutné obhajoby podle § 36 a násl. tr. ř. (srov. například rozhodnutí publikované pod č. T 538 v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, Svazek 23, Praha: C. H. Beck, 2003, s. 281 – jde o usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2003, sp. zn. 6 Td 49/2003). Taková situace je důvodem dovolání bez ohledu na to, z jakého důvodu obviněný musel mít v řízení obhájce, neboť právo na obhajobu patří mezi nejdůležitější procesní práva a je garantováno jak mezinárodními smlouvami o lidských právech a svobodách [například čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“)], tak i ústavními předpisy.

Právo obviněného na obhajobu je ústavně zaručeným právem [čl. 37 odst. 2, čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod publikované pod č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“)] a spolu s presumpcí nevinny (čl. 40 odst. 2 Listiny) jsou základními podmínkami spravedlivého procesu (čl. 36 odst. 1 Listiny). Tyto ústavní záruky se promítají i do trestního řádu (§ 33 odst. 1), jenž je ve shodě s Ústavou České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů) vybudován na zcela zřetelné zásadě priority volby obhájce (§ 33 odst. 1, § 37 odst. 2 tr. ř.), kterou je obviněný oprávněn uplatnit v kterémkoli stadiu neskončeného řízení (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 25. 9. 1996, sp. zn. III. ÚS 83/96).

Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. je ovšem užší, protože jím není jakékoli porušení práva na obhajobu, ale jen takové, při němž pro tu část řízení, kdy obviněný neměl obhájce, ačkoli ho měl mít, orgány činné v trestním řízení skutečně prováděly úkony směřující k vydání meritorního rozhodnutí napadeného dovoláním (viz rozhodnutí č. 48/203 Sb. rozh. tr. a přiměřeně i rozhodnutí publikované pod č. T 413 v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, Svazek 17, Praha: C. H. Beck, 2002, s. 203). Současně Nejvyšší soud judikoval, že uvedený dovolací důvod se může rovněž vztahovat na situaci, kdy obviněný sice obhájce má, ale ze strany orgánů činných v trestním řízení nejsou plněny jejich zákonné povinnosti, jež mají obhájci umožnit, aby svá zákonná oprávnění mohl vůbec vykonávat (srov. rozhodnutí publikované pod č. T 513 v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, Svazek 22, Praha: C. H. Beck, 2003, s. 194 – jde o státním zástupcem citované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. 11 Tdo 636/2002; obdobně vyznívá i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2003, sp. zn. 11 Tdo 1286/2003, státním zástupcem rovněž citované).

Systematickým a logickým výkladem ustanovení § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. lze dospět k závěru, že dopadá nejen na případy nutné obhajoby a porušení příslušných zákonných ustanovení ji upravujících, ale že zahrnuje i případy, kdy obviněný sice obhájce, ať již zvoleného nebo ustanoveného soudem, má, ale orgány činnými v trestním řízení nejsou plněny zákonné povinnosti z této situace vyplývající, které mají obhájci umožnit, aby svá zákonná oprávnění a povinnosti plnil. I zde by mohlo jít o situaci, že obviněný nemá v říze-

ni obhájce, ač ho podle zákona mít má. Dalším rozvedením těchto úvah o interpretaci předmětného ustanovení a významu porušení práva tzv. formální obhajoby (práva obviněného dát se zastupovat obhájcem v trestních věcech) lze dovodit, že v případě, kdy již obviněný obhájce má a jeho práva nejsou orgány činnými v trestním řízení v popsaném smyslu respektována, nemůže hrát roli okolnost, zda důvodem pro vznik formální obhajoby byla skutečnost, že zákon ji stanoví ve věci jako nutnou, nebo že jde pouze o rozhodnutí obviněného, popř. jiných osob k tomu ze zákona oprávněných. Rovněž v případě, v němž sice nejsou splněny zákonné podmínky nutné obhajoby (§ 36 a násl. tr. ř.), ale obviněný si obhájce zvolil, resp. mu jej zvolila k tomu oprávněná osoba, a orgány činné v trestním řízení postupují tak, jako by se tak nestalo, lze dovodit, že obviněný v řízení obhájce neměl, ač jej ze zákona mít měl ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. (viz odůvodnění naposledy citovaných rozhodnutí).

Z toho pohledu by se mohlo jevit, že obviněný byl postupem soudu prvního stupně na svých obhajovacích právech zkrácen. Jak však z dalšího textu vyplyne, ve skutečnosti tomu tak nebylo. Před aplikací uvedených obecných východisek je však vhodné alespoň ve stručnosti připomenout fakta významná pro posouzení řešené problematiky.

Obviněný si dne 18. 10. 2006, tedy již v přípravném řízení a za situace, kdy nebyly dány podmínky nutné obhajoby, zvolil obhájce v této trestní věci Mgr. S. S., advokáta Advokátní kanceláře O., tím, že mu udělil plnou moc. Volbou obhájce a udělením plné moci tak fakticky se jmenovaným obhájcem uzavřel smlouvu o poskytování právních služeb (příkazní smlouvu).

Na příkazní smlouvu se vztahují obecná ustanovení [srov. § 724 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“); pro danou věc stačí poukázat na jeho ustanovení § 726, podle něhož příkazník je povinen provést příkaz osobně; svěřil-li provedení příkazu jinému, odpovídá, jako by příkaz prováděl sám; dovolil-li však příkazce, aby si ustanovil zástupce, nebo byl-li tento nezbytně nutný, odpovídá příkazník pouze za zavinění při volbě zástupce]. Tato ustanovení o příkazní smlouvě jsou pro poskytování právních služeb modifikována některými ustanoveními zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“). Tak například podle jeho § 3 odst. 1 je advokát při poskytování právních služeb nezávislý; je vázán právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta. Podle § 26 odst. 1 zákona o advokacii advokát se v rámci svého pověření může dát zastoupit jiným advokátem; podle odst. 2 tohoto ustanovení, nestanoví-li zvláštní předpis jinak, může advokáta při jednotlivých úkonech právní pomoci zastoupit zaměstnanec advokáta nebo advokátní koncipient.

Citovaná ustanovení občanského zákoníku a zákona o advokacii jsou v dané věci významná s ohledem na obsah plné moci udělené obviněným zvolenému

obhájci. Obviněný v ní nejen zmocnil Mgr. S. S., aby jej v této trestní věci obhajoval, vykonával veškeré úkony (atd. v rozsahu práv a povinností podle trestního řádu), ale současně vzal „na vědomí, že zmocněný advokát je oprávněn si ustanovit za sebe zástupce a pokud jich ustanoví více, souhlasí, aby každý z nich jednal samostatně“.

Na základě udělené plné moci jmenovaný obhájce v tomto trestním řízení nejprve osobně prostudoval spisový materiál a posléze byl osobně přítomen u všech hlavních líčení konaných před Okresním soudem v Šumperku. Jelikož z hlediska podaného dovolání mají zásadní význam až hlavní líčení konaná po 27. červnu 2007, je třeba uvést, že tehdy bylo hlavní líčení odročeno na neurčito za účelem příbrání znalce a vypracování znaleckého posudku. Po jeho vypracování samosoudkyně nařídila dne 21. 8. 2007 hlavní líčení na 18. 9. 2007 ve 13.00 hod. do budovy Okresního soudu v Šumperku, o čemž vyrozuměla i obhájce obviněného (stalo se tak dne 3. 9. 2007). Z jejího referátu ve spisu je zřejmé, že obhájci obviněného nechala současně doručit i kopii vypracovaného znaleckého posudku.

Dne 11. 9. 2007 byla okresnímu soudu doručena žádost obhájce o odročení hlavního líčení s tím, že již dříve (dne 22. 8. 2007) bylo v trestní věci jiného jeho klienta u Okresního soudu v Olomouci odročeno hlavní líčení na den 18. 9. 2007 na 12.45 hod., přičemž oba klienti trvají na jeho osobní účasti a jemu se nepodařilo dosáhnout odročení prvního nařízeného jednání.

Obhájce žádost doložil fotokopii protokolu o hlavním líčení konaném dne 22. 8. 2007 u Okresního soudu v Olomouci.

Samosoudkyně Okresního soudu v Šumperku tento požadavek neakceptovala a ještě dne 11. 9. 2007 e-mailem informovala o svém postoji obhájce. Na to obhájce reagoval přípisem ze dne 14. 9. 2007 (došlým okresnímu soudu dne 17. 9. 2007) a opětovně se domáhal odročení hlavního líčení, neboť „žádost byla podána včas a byla relevantně zdůvodněna a doložena“. Současně upozornil, že „k hlavnímu líčení se tak dostaví pouze obviněný, který však rovněž nesouhlasí s tím, aby se hlavní líčení konalo v nepřítomnosti jeho zvoleného obhájce, když možnost substituce vyloučil“. Hlavní líčení u soudu prvního stupně dne 18. 9. 2007 proběhlo bez přítomnosti obhájce obviněného. V protokolu o něm je u obviněného nepřilíš srozumitelně (mimo jiné) uvedeno, že „s obhajobou přítomného obhájce souhlasí“. V průběhu hlavního líčení byla vyslechnuta znalkyně z oboru ekonomika, odvětví účetní evidence, ekonomická odvětví různá – daně, Ing. H. P., byly přečteny některé listinné důkazy a po závěrečných řečech byl vyhlášen odsuzující rozsudek.

Jak již bylo shora uvedeno, obviněný podal proti tomuto rozsudku včas odvolání, které odůvodnil prostřednictvím svého obhájce a zaměřil je do všech jeho výroků. Soudu prvního stupně v něm mimo jiné vytýkal i výše popsaný nesprávný procesní postup při hlavním líčení konaném dne 18. 9. 2007.

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, na tuto výtku reagoval ve svém usnesení dne 12. 2. 2008, sp. zn. 55 To 478/2007, tak, že „... v procesním postupu Okresního soudu v Šumperku neshledal pochybení spočívající v porušení zásadních procesních pravidel daných trestním řádem, a tedy ani porušení ústavních práv obviněného na spravedlivý proces“. V této souvislosti odkázal na náleží Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97, a na ustanovení § 16 a § 26 odst. 1 zákona o advokacii.

K tomu je třeba uvést, že argumentace citovaným náleží Ústavního soudu (obdobně i náleží Ústavního soudu ze dne 5. 9. 2000, sp. zn. I. ÚS 136/99) není příliš přesvědčivá, neboť oba náleží řeší situaci poněkud odlišnou (navíc pak ve věcech občanskoprávních, nikoli trestních). V posuzované trestní věci se totiž na plnou moc zvolený obhájce osobně zúčastnil téměř všech úkonů, a to jak v přípravném řízení, tak před soudy obou stupňů (s výjimkou hlavního líčení dne 18. 9. 2007, o jehož konání však byl včas a řádně vyrozuměn). **Jedná se tak vlastně o první případ posuzovaný v dovolacím řízení Nejvyšším soudem, v němž pro doloženou kolizi s hlavním líčením nařízeným dříve a u jiného soudu prvního stupně, navíc s krátkým časovým odstupem, obhájce obviněného relativně včas požádal o odročení hlavního líčení (což odůvodnil postojem obviněného, který prý možnost substituce vyloučil), avšak soud prvního stupně jeho žádosti nevyhověl a hlavní líčení konal bez jeho přítomnosti.**

Na projednávaný případ nelze bezesbytku aplikovat ani závěry Nejvyššího soudu formulované v jeho usneseních pod sp. zn. 11 Tdo 636/2002 a sp. zn. 11 Tdo 1286/2003 (srov. shora), jak jimi argumentoval státní zástupce. Nejvyšší soud v nich sice aplikoval ustanovení § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. extenzivně a v souladu s výše rozvedenými závěry, nicméně neřešil situaci, která vznikla v posuzované trestní věci.

Nejvyšší soud je přesvědčen, že **jak dovolatel, tak i státní zástupce ve svých argumentech zcela pominuli otázku, která má v dané věci zásadní význam, totiž obsah plné moci udělené obviněným zvolenému obhájci v návaznosti na uzavřenou smlouvu o poskytování právních služeb (příkazní smlouvu).** Organům činným již v přípravném řízení byla obviněným předložena výše popsána plná moc, která obsahovala mimo jiné projev vůle příkazce (obviněného), že zmocněný advokát je oprávněn ustanovit si za sebe zástupce. V průběhu řízení před soudem prvního stupně (což je v dané věci významné) přitom nebyla předložena jakákoli modifikace této písemné smlouvy, resp. plné moci.

Jakkoliv nelze zpochybňovat, že obhájce je i v otázce substituce vázán vůlí svého klienta, nemůže být tako-

vá vázanost bezbřehá. Limitem pro ni je právě vymezení obsažené v udělené plné moci. Pokud obviněný v ní vzal „na vědomí, že zmocněný advokát je oprávněn si ustanovit za sebe zástupce a pokud jich ustanoví více, souhlasí, aby každý z nich jednal samostatně“ (srov. shora), pak se v rozporu s ní nemohl následně domáhat (obviněný ani jeho obhájce) odročení hlavního líčení s poukazem na uvedený vyhraněný a aktuální požadavek. Bylo naopak na obviněném a jeho obhájci, aby při kategorickém požadavku samosoudkyně soudu prvního stupně na konání hlavního líčení ve stanoveném termínu našli takové řešení, které by vedlo k respektování jak obhajovacích práv obviněného, tak obsahu udělené plné moci. Nelze přitom nevidět, že šlo o skutkově i právně nepříliš složitou věc (jediný skutek majetkového charakteru), jejíž spisový materiál nebyl natolik obsáhlý, aby se s jeho obsahem případný substitut nemohl v relativně krátké době seznámit. Na takového substituta by nebylo možné nahlížet jako na jakéhosi „neplnohodnotného náhradníka“, neboť by jím mohl být zase jen advokát nebo advokátní koncipient (srov. ustanovení § 35 odst. 1 tr. ř.). Právní relevanci by nebylo možné přiznat ani případné námitce, že text plné moci je formulován natolik paušálně a prakticky pro většinu v praxi se vyskytujících věcí, že obviněný ani jeho obhájce nemohli domyslet, jaký důsledek v dané věci mohl mít a má písemně vyjádřený souhlas obviněného se substitucí.

Z těchto důvodů Nejvyšší soud nemohl akceptovat argumenty prezentované jak dovolatelem, tak i státním zástupcem. Naopak za situace, kdy obviněný odmítl v rozporu s obsahem uzavřené příkazní smlouvy, resp. udělené plné moci, aby si zvolený obhájce za sebe zajistil substituci, sám se však hlavního líčení zúčastnil, měl možnost ve smyslu ustanovení § 214 tr. ř. vyjádřit se ke všem provedeným důkazům, nemohl právně relevantním způsobem uplatnit námitku, že neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl.

Právo obviněného na obhajobu, zakotvené v člancích 37 odst. 2 a 40 odst. 3 Listiny, ani jeho právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru uvedené v čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy porušeno nebylo, obviněný pouze svého práva na volbu zástupce obhájce (substituta) důsledně nevyužil.

Nejvyšší soud proto dovolání obviněného s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. považoval za zjevně neopodstatněné. Poté se Nejvyšší soud vypořádal i s druhým obviněným uplatněným dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a dovolání obviněného jako zjevně neopodstatněné odmítl.

✿ Právní věta redakce.

Z judikatury ESD

O pojištění právní ochrany a o právu pojištěného na svobodný výběr advokáta v případě, kdy je více osob poškozených toutéž pojistnou událostí

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C-199/08, jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se směrnice Rady 87/344/EHS ze dne 22. června 1987 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se pojištění právní ochrany – čl. 4 odst. 1, na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Rakousko) v řízení Erharda Eschiga proti UNIQA Sachversicherung AG.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

Erhard Eschig, rakouský státní příslušník, a společnost UNIQA uzavřeli smlouvu o pojištění právní ochrany, v níž se dohodli na všeobecných podmínkách pojištění právní ochrany („Allgemeine Bedingungen für die Rechtsschutz Versicherung“, dále jen „ARB z roku 1995“). Erhard Eschig, stejně jako několik tisíc dalších investorů, z nichž část uzavřela pojištění právní ochrany se společností UNIQA, investoval peníze u investičních podniků AMIS Financial Consulting AG a AMIS Asset Management Investment Services, které se následně staly insolventními. Proto pan Eschig pověřil advokátní kancelář Salpius Rechtsanwalts GmbH, aby jej zastupovala v několika řízeních, mimo jiné i ve věci úpadku uvedených společností, v trestním řízení vedeném proti orgánům těchto společností, jakož i v řízení vedeném proti Rakouské republice ve věci zanedbání dohledu nad finančním trhem. Poté požádal společnost UNIQA, aby potvrdila, že náklady na již uskutečněné a budoucí kroky advokátů, které vybral, budou kryty z titulu pojištění právní ochrany.

Tuto žádost však společnost UNIQA na základě ARB z roku 1995 zamítla.

Erhard Eschig podal žalobu k Landesgericht Salzburg, jíž se domáhá určení jednak toho, že společnost UNIQA je povinna krýt náklady na úkony jeho advokátů v uskutečněných a budoucích řízeních, a jednak toho, že článek 6.7.3 ARB z roku 1995 je neplatný, a tudíž není součástí smlouvy o pojištění právní ochrany. Tento soud žalobu zamítl a pan Eschig podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, i to však bylo Oberlandesgericht Linz zamítnuto. Proti tomuto rozhodnutí podal Erhard Eschig tzv. „Revision“ k Oberster Gerichtshof, jež si klade otázku, jak je třeba vykládat článek 4 směrnice 87/344.

Za těchto podmínek se Oberster Gerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba čl. 4 odst. 1 směrnice 87/344 [...] vykládat tak, že brání klauzuli obsažené ve všeobecných pojistných podmínkách pojistitele právní ochrany, která pojistitele v pojistných událostech, ve kterých je poškozen větší počet

pojištěných toutéž událostí (například insolvenční podniku poskytovajícího služby spojené s cennými papíry), opravňuje je k výběru právního zástupce, a tím omezuje právo jednotlivého pojištěného na svobodný výběr advokáta (klauzule nazvaná ‚hromadná škoda‘)?

2) V případě záporné odpovědi na první otázku: za jakých podmínek se jedná o případ ‚hromadné škody‘, která ve smyslu výše uvedené směrnice (resp. jejího doplnění) umožňuje přiznat právo na výběr právního zástupce pojistiteli namísto pojištěného?“

Právní rámeček

Právní úprava Společenství – Směrnice 87/344/EHS

Jedenáctý a dvanáctý bod odůvodnění:

„vzhledem k tomu, že zájmy osob pojištěných na krytí výloh právní ochrany předpokládají, že pojištěný musí mít možnost výběru advokáta nebo jiné osoby náležitě kvalifikované podle vnitrostátního práva k zastupování při jakémkoli soudním nebo správním řízení a kdykoli dojde ke střetu zájmů;

vzhledem k tomu, že by členským státům měla být dána možnost zprostit pojišťovny povinnosti umožnit pojištěnému tento svobodný výběr advokáta, jestliže je pojištění právní ochrany omezeno na případy vznikající při provozu silničních vozidel na jejich území a jestliže jsou splněny další omezující podmínky;“.

Článek 3:

„1. Pojištění právní ochrany musí být předmětem samostatné smlouvy oddělené od smlouvy vypracované pro jiná pojistná odvětví, nebo předmětem zvláštní části sdružené smlouvy, ve které musí být specifikována povaha pojištění právní ochrany a uvedena, pokud to členský stát vyžaduje, odpovídající výše pojistného.

2. Každý členský stát učiní nezbytná opatření, aby zajistil, že pojišťovny usazené na jeho území podle volby učiněné členským státem nebo, pokud s tím členský stát souhlasí, podle vlastní volby přijmou alespoň jedno z těchto alternativních řešení:

- a) pojišťovna zajistí, aby žádný z jejích zaměstnanců zabývajících se vyřizováním nároků na úhradu výloh právní ochrany nebo právním poradenstvím pro toto odvětví nevykonával současně podobnou činnost
 - ani pro jiné odvětví provozované pojišťovnou, pokud se jedná o kompozitní pojišťovnu,
 - ani, bez ohledu na to, zda se jedná o kompozitní nebo specializovaný podnik, v jiném podniku s finančními, obchodními nebo administrativními vazbami na pojišťovnu a provozujícím jedno nebo více jiných odvětví pojištění uvedených ve směrnici 73/239/EHS;
- b) pojišťovna pověří vyřizováním nároků na úhradu výloh právní ochrany jinou pojišťovnu s vlastní právní subjektivitou. Tato pojišťovna musí

být uvedena ve zvláštní smlouvě nebo ve zvláštní části sdružené smlouvy uvedené v odstavci 1. Jestliže tato pojišťovna se samostatnou právní subjektivitou má vazby na jiný podnik, který provozuje jedno nebo více pojistných odvětví podle bodu A přílohy směrnice 73/239/EHS, nesmějí zaměstnanci pojišťovny zabývající se zpracováním nároků z pojistných událostí nebo právním poradenstvím spojeným s tímto zpracováním současně vykonávat stejnou nebo podobnou činnost v tomto jiném podniku. Členský stát může navíc stanovit stejné podmínky i pro členy vedení pojišťovny;

c) pojišťovna smluvně zajistí pojištěnému právo vybrat si od okamžiku, kdy mu vzniká vůči pojistiteli právo vyžadovat od pojistitele činnost, k ochraně svých zájmů advokáta podle vlastní volby nebo, pokud to vnitrostátní právo připouští, jinou náležitě kvalifikovanou osobu.

3. Ať je přijato jakékoli řešení, považují se zájmy osob majících pojištění právní ochrany podle této směrnice za zabezpečené rovnocenným způsobem.“

Článek 4:

„1. Každá smlouva na pojištění právní ochrany musí výslovně uznávat, že

a) je-li třeba obrátit se na advokáta nebo na jinou osobu, která má podle vnitrostátního práva vhodnou kvalifikaci k obhajování a zastupování pojištěného nebo k hájení jeho zájmů při jakémkoli soudním nebo správním řízení, musí mít pojištěný možnost si takového advokáta nebo jinou osobu svobodně vybrat;

b) pojištěný musí mít možnost svobodně si vybrat advokáta, nebo jestliže tomu dá přednost, v rozsahu umožněném vnitrostátním právem jakoukoli jinou náležitě kvalifikovanou osobu k hájení svých zájmů, kdykoli dojde ke střetu zájmů.

2. Advokátem se rozumí jakákoli osoba oprávněná vykonávat svou profesní činnost pod jedním z názvů uvedených ve směrnici Rady 77/249/EHS ze dne 22. března 1977 o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb advokátů.“

Článek 5:

„1. Kterýkoli členský stát může pojištění právní ochrany vyjmout z uplatňování čl. 4 odst. 1, jsou-li současně splněny všechny následující podmínky:

a) pojištění je omezeno na případy vzniklé z používání silničních vozidel na území dotyčného členského státu;

b) pojištění je spojeno se smlouvou o poskytnutí asistence v případě nehody nebo poruchy silničního vozidla;

c) pojistitel právní ochrany ani pojistitel asistence neprovozují žádné odvětví pojištění odpovědnosti;

d) jsou přijata opatření, aby právní poradenství a zastupování každé ze sporných stran v případě sporu bylo

vykonáváno zcela nezávislými advokáty, pokud mají tyto strany pojištění právní ochrany u stejného pojistitele.

2. Výjimkou poskytnutou pojišťovně členským státem podle odstavce 1 není dotčeno uplatňování čl. 3 odst. 2.“

Článek 6:

„Členské státy přijmou všechna náležitá opatření, aniž je tím dotčeno případné právo obrátit se na soud, které může stanovit vnitrostátní právo, k zajištění rozhodčího řízení nebo jiného řízení se srovnatelnými zárukami objektivnosti, aby v případě rozdílnosti názoru pojistitele právní ochrany a pojištěného mohlo být přijato rozhodnutí o způsobu urovnání sporu.

V pojištění smlouvě musí být uvedeno, že pojištěný má právo využít tohoto řízení.“

Článek 7:

„Dojde-li ke střetu zájmů nebo k neshodě v otázce vyřešení sporu, musí pojistitel právní ochrany nebo případně kancelář pověřená vyřizováním nároků informovat pojištěného o

- právu uvedeném v článku 4,
- možnosti využít řízení podle článku 6.“

Vnitrostátní (rakouská) právní úprava

Pravidlo, že osoba pojištěná na krytí výloh právní ochrany má právo na svobodný výběr právního zástupce, je stanoveno v § 158k rakouského zákona o pojištění smlouvě (Versicherungsvertragsgesetz, dále jen „VersVG“), přijatého pro účely provedení článku 4 směrnice 87/344.

Ustanovení § 158k VersVG stanoví:

„1. Pojištěný je oprávněn vybrat si ke svému zastupování v soudním nebo správním řízení osobu oprávněnou na základě své profese zastupovat účastníky řízení. Krom toho si pojištěný k dalšímu hájení svých právních zájmů může svobodně vybrat advokáta, jestliže u pojistitele vznikl střet zájmů.

2. V pojištění smlouvě může být dohodnuto, že pojištěný si k zastupování v soudním nebo správním řízení může zvolit pouze osobu oprávněnou na základě své profese zastupovat účastníky řízení se sídlem kanceláře v místě soudního nebo správního orgánu příslušného k řízení v prvním stupni. V případě, že v tomto místě nemají sídlo své kanceláře alespoň čtyři takové osoby, musí být právo volby rozšířeno na osoby z obvodu příslušného soudu prvního stupně, ve kterém se uvedený orgán nachází.

3. Požaduje-li pojištěný zajištění právního zástupce v soudním nebo správním řízení, musí být informován o právu podle odstavce 1 první věty; v případě střetu zájmů je třeba informovat o právu podle odstavce 1 druhé věty. Pověřila-li pojišťovna vyřizováním nároků na náhradu škody jinou pojišťovnu, vztahuje se informační povinnost na tuto pojišťovnu.“

K předběžným otázkám

K první otázce

Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 87/344 musí být vykládán v tom smyslu, že si pojistitel právní ochrany v případě, že je poškozen větší počet pojištěných toutéž událostí, může vyhradit právo sám vybrat právního zástupce všech dotčených pojištěných osob.

Soudnímu dvoru předložili svá vyjádření pan Erhard Eschig, UNIQUA, Evropská komise, rakouská a česká vláda.

Vyjádření Erharda Eschiga, rakouské a české vlády:

Erhard Eschig, jakož i rakouská a česká vláda mají za to, že čl. 4 odst. 1 písm. a) této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že brání výkladu vnitrostátní právní úpravy, podle které si pojistitel může vyhradit právo vybrat právního zástupce v případě, že je toutéž událostí poškozeno více pojištěných osob.

Článek 4 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice má obecný dosah a beze vztahu k předcházení nebo vyloučení střetu zájmů stanovuje zvláštní záruku ve prospěch osob pojištěných na krytí výloh právní ochrany. Teleologické omezení nebo omezení založené na finančních zájmech pojistitelů, o jaké se jedná ve věci v původním řízení, je tudíž nepřipustné.

Vyjádření pojišťovací společnosti UNIQA a Evropské komise:

UNIQA a Komise Evropských společenství mají opačný názor a domnívají se, že čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 87/344 nezajišťuje osobě pojištěné na krytí výloh právní ochrany samostatné právo na svobodný výběr právního zástupce. Toto právo tudíž může být omezeno zejména v případě, že je poškozen větší počet pojištěných toutéž událostí. UNIQA a Komise svou argumentaci opírají o cíl a kontext směrnice 87/344, jakož i o text čl. 4 odst. 1 písm. a) ve spojení s čl. 3 odst. 2 a článkem 5 této směrnice ve světle jejích bodů odůvodnění. UNIQA a Komise uvádějí, že hlavním cílem směrnice 87/344 je vyhnout se nebo vyloučit střety zájmů mezi pojištěnými osobami a pojistiteli, a za tímto účelem tato směrnice členským státům nabízí výběr ze tří možností. Členské státy mohou zvolit systém povinné specializace zmíněný v osmém bodu odůvodnění směrnice 87/344, upravit smlouvy podle čl. 3 odst. 1 směrnice 87/344 nebo použít řešení stanovená v čl. 3 odst. 2 této směrnice.

Zásada svobodného výběru právního zástupce stanovena v čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 87/344 se použije pouze na případ stanovený v čl. 3 odst. 2 písm. c) této směrnice. Pokud by se podle Komise čl. 4 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice použil na všechna řešení stanovená v čl. 3 odst. 2 této směrnice, byla by první dvě řešení zbavena relevantnosti a omezena na pouhá doplňující ustanovení, jelikož by bylo vždy použito řešení uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. c) této směrnice.

UNIQA svou argumentaci rovněž opírá o znění jedenáctého bodu odůvodnění směrnice 87/344, který přiznává právo svobodně si zvolit právního zástupce, kdykoli dojde ke střetu zájmů. V důsledku toho je třeba dospět k závěru, že v případě neexistence střetu zájmů právo svobodně si vybrat právního zástupce neexistuje.

Výjimka uvedená v článku 5 směrnice 87/344 je důkazem toho, že výjimky ze svobodného výběru právního zástupce jsou možné a přípustné. Podle společnosti UNIQA uvedený článek není ani absolutní výjimkou, ale pouhým příkladem. UNIQA se tudíž domnívá, že zohlednění hromadných škod vyžaduje v zájmu osob pojištěných na krytí výloh právní ochrany provést analogický výklad článku 5 této směrnice.

Odpověď Soudního dvora

Pro výklad ustanovení práva Společenství třeba vzít do úvahy nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí. V tomto ohledu je třeba uvést, že z preambule směrnice 87/344 vyplývá, že tato směrnice směřuje jednak k usnadnění svobody usazování pojišťoven odstraněním překážek, které představují vnitrostátní právní úpravy kumulace pojištění právní ochrany s jinými pojistnými odvětvími, a jednak k ochraně zájmů pojištěnců zejména co možná největším vyloučením případných střetů zájmů a umožněním řešení sporů mezi pojistiteli a pojištěnými osobami.

Uvedená směrnice za tímto účelem zavedla jednak organizační a smluvní opatření, a jednak řadu specifických záruk ve prospěch pojištěných.

Organizační a smluvní opatření:

Čl. 3 odst. 2 směrnice 87/344 dává pojistitelům možnost, aby nároky vyřizovali odlišní zaměstnanci v téže pojišťovně nebo aby bylo vyřizování nároků zadáno právně odlišnému podniku. Článek 3 odst. 2 písm. c) této směrnice navíc umožňuje vyloučit střety zájmů tím, že pojištěnému přiznává svobodu vybrat si právního zástupce, jakmile se prokáže existence pojistné události kryté pojištěním.

Čl. 3 odst. 3 směrnice 87/344 uvádí několik řešení a má za to, že každé z nich zajišťuje zájem osob pojištěných na krytí výloh právní ochrany stejným způsobem. Každému členskému státu přísluší zajistit, aby pojišťovny usazené na jeho území přijaly alespoň jedno z těchto alternativních řešení. Členský stát nicméně může uložit jedno z těchto řešení nebo ponechat pojišťovnám možnost vybrat si z více alternativních řešení.

Článek 3 odst. 1 směrnice 87/344 navíc stanoví, že pojištění právní ochrany musí být předmětem samostatné smlouvy oddělené od smlouvy vypracované pro jiná pojistná odvětví, nebo předmětem zvláštní části sdružené smlouvy, ve které musí být specifikována povaha pojištění. Členské státy mohou pojistitelům uložit povinnost zmínit rovněž odpovídající výši pojistného.

Specifické záruky:

Směrnice přiznává pojištěným osobám právo na svobodný výběr právního zástupce v řízeních uvedených ve svém čl. 4 písm. a) nebo podle písm. b) téhož článku, pokud dojde ke střetu zájmů.

Jak vyplývá z článků 4, 6 a 7 směrnice 87/344, práva přiznaná pojištěným osobám uvedenými články směřují k široké ochraně zájmů pojištěného, aniž by byla omezena na situace, ve kterých dojde ke střetu zájmů a ze znění článků 3 až 5 směrnice 87/344, jakož i z kontextu téže směrnice vyplývá, že právo na svobodný výběr právního zástupce je v mezích stanovených těmito články obecným a samostatným způsobem přiznáno každému pojištěnému.

Shrnutí

Čl. 4 odst. 1 směrnice 87/344 přiznává pojištěnému právo na svobodný výběr právního zástupce, ale s výjimkou situací, ve kterých došlo ke střetu zájmů, toto právo omezuje na soudní a správní řízení. Použití přídavného jména „každá“ a času slovesa „uznávat“ značí obecný dosah a závaznost tohoto pravidla. Toto ustanovení stanoví minimální úroveň svobody, která musí být pojištěné osobě přiznána, bez ohledu na to, jaké řešení stanovené v čl. 3 odst. 2 této směrnice pojišťovna přijme.

Řešení stanovené v čl. 3 odst. 2 písm. c) směrnice 87/344 pojištěným osobám dává širší práva než čl. 4 odst. 1 písm. a) této směrnice. Posledně uvedené ustanovení totiž přiznává právo na svobodný výběr právního zástupce pouze v případě, že bylo zahájeno soudní nebo správní řízení. Naproti tomu podle řešení stanoveného v čl. 3 odst. 2 písm. c) uvedené směrnice má pojištěný právo vybrat si právního zástupce od okamžiku, kdy mu vzniká právo vyžadovat od pojistitele činnost na základě pojistné smlouvy, tedy i před zahájením jakéhokoliv soudního nebo správního řízení.

Krom toho jedenáctý bod odůvodnění směrnice 87/344 potvrzuje, že právo na svobodný výběr právního zástupce v rámci soudního nebo správního řízení nesouvisí se vznikem střetu zájmů.

V tomto ohledu by sice slova „und zwar immer“, obsažená v německé verzi uvedeného bodu odůvodnění směrnice 87/344, mohla být vykládána tak, že podmiňují právo na svobodný výběr právního zástupce vznikem střetu zájmů. Takového výkladu se však nelze dovolávat na podporu zúženého chápání čl. 4 odst. 1 písm. a) této směrnice. Dle ustálené judikatury nutnost jednotného výkladu směrnic Společenství vylučuje, aby byl text ustanovení v případě pochybnos-

ti zvažován samostatně, a naopak vyžaduje, aby byl vykládán a používán ve světle verzi v jiných úředních jazycích.

Je třeba konstatovat, že článek 5 směrnice 87/344 členským státům povoluje vyjmout z uplatnění čl. 4 odst. 1 této směrnice určité případy vyplývající z používání silničních vozidel, tato výjimka z práva na svobodný výběr právního zástupce nicméně musí být vykládána restriktivně, a proto ji nelze použít analogicky.

Krom toho je nesporné, že zákonodárce Společenství nepočítal s výjimkou pro případ, kdy je větší počet pojištěných poškozen toutéž událostí. UNIQA a Komise v tomto ohledu uvádějí, že hromadné škody v době přijetí směrnice 87/344 ještě nebyly známy. Právo na svobodný výběr právního zástupce podle čl. 4 odst. 1 písm. a) této směrnice nelze tudíž použít v případě hromadné škody.

Dále i za předpokladu, že nové okolnosti vedly na úrovni členských států ke zvyšování počtu žalob směřujících ke společné ochraně zájmů členů určité skupiny osob, nemohou takové okolnosti za současného stavu práva Společenství omezit svobodný výběr osob pojištěných na krytí výloh právní ochrany, zda se budou účastnit takové žaloby, či nikoli a zda si případně zvolí právního zástupce.

Nakonec je třeba upřesnit, že směrnice 87/344 neusiluje o úplnou harmonizaci smluv o pojištění právní ochrany na úrovni členských států a že za současného stavu práva Společenství mají členské státy nadále možnost určit režim použitelný na uvedené smlouvy. Členské státy nicméně musejí při výkonu svých pravomocí v této oblasti dodržovat právo Společenství, a konkrétně článek 4 směrnice 87/344. Vnitrostátnímu soudu tedy přísluší vykládat ustanovení VersVG v co největší možné míře s ohledem na znění a účel směrnice 87/344, s přihlédnutím k výše uvedenému výkladu jejího čl. 4 odst. 1, a v důsledku toho je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 87/344 musí být vykládán v tom smyslu, že si pojistitel právní ochrany v případě, že je toutéž událostí poškozeno několik pojištěných osob, nemůže vyhradit právo sám vybrat právního zástupce všech dotyčných pojištěných osob.

K druhé otázce

Vzhledem k odpovědi poskytnuté na první otázku není na místě odpovídat na druhou otázku.

✿ Rozsudek ESD upravila Mgr. LENKA VOJÍŘOVÁ,
odbor mezinárodních vztahů ČAK.

**Marian Kokeš, Ivo Pospíšil
(ed.):**

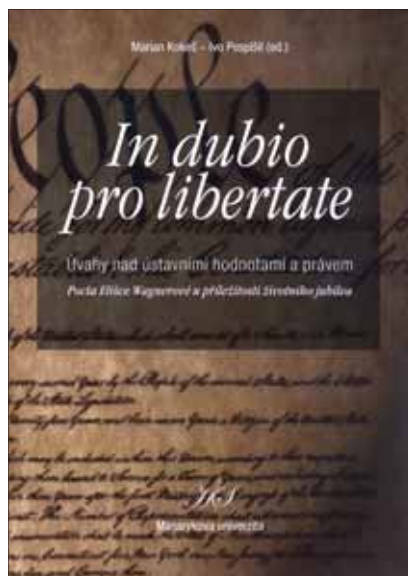
In dubio pro libertate – de libertate non dubitare. Pocta Elišky Wagnerové

Masarykova univerzita, Brno
2009, 309 stran, 480 Kč.

In dubio pro libertate – právě tuto dávnou právní zásadu zvolili editoři Marian Kokeš a Ivo Pospíšil jako název kompilace příspěvků, které jsou poctou JUDr. Elišky Wagnerové, Ph.D., místopředsdkyni Ústavního soudu České republiky. Již gymnaziální znalost latiny nám otevírá bránu k porozumění tomuto zdánlivě prostému názvu – *v případě pochybnosti se musí vždy v maximální možné míře zachovávat svoboda lidského jednání*; ať již se taková pochybnost vyskytne v procesu tvorby nebo aplikace práva. Jelikož je tato zásada postulátem mířícím toliko k moci veřejné, nepřekvapí, že právě přístup k jí nesené ideji je obvyklou distinkcí mezi režimy totalitními a tzv. svobodnými. Přistoupíme-li na úvahu, že název oslavného díla se většinou pokouší v nejhrubších konturách definovat jubilanta, pak již ze samotného názvu publikace je zřejmé, že v případě Elišky Wagnerové je spravedlnost v rukou pečujících, ale především povolanych.

Je takřka bezvýjimečnou usancí, že literární pocty jsou vydávány u příležitosti životního jubilea. Jelikož však jubilantkou je v tomto případě dáma, je velmi obtížné dostat povinnosti faktografické korektnosti na straně jedné, a zároveň neprolomit hranice galantnosti na straně druhé. Nebude snad závažným deliktem, když uvedu, že Eliška Wagnerová se narodila v roce formálního ustavení režimu, jehož protiprávnost dodnes deklaruje zákon č. 198/1993 Sb.

I letmé ohledání této knihy způsobí, že na čtenáře dýchne dojem jisté výjimečnosti. Není to jen neotřelý název, kniha má velmi kvalitně graficky zpracovanou obálku. Úvodní nadšení z knihy naštěstí není přerušeno po jejím otevření. Nelze přehlédnout velmi kvalitní křídový papír, jakož

i decentní číslování stránek. Celkově je kniha velmi přesvědčivým důkazem jakosti edičního zázemí Masarykovy univerzity.

Esencí každé knihy je však její obsah. Specifikou takovýchto kompilačních děl je nesourodost autorů i témat. Na stránkách knihy se tak setkávají lidé v plnosti jinakosti svých individualit. Autory jsou lidé stojící striktně mimo politické dění, nebo naopak aktivní, byť bývalí politici, vědci, pedagogové, praktici, tuzemci, cizozemci atd. Zkrátka, pojátkem autorů není nějaká jejich zvláštní, specifická vlastnost, nýbrž osoba jubilanta, k němuž mají jakýkoliv (předpokládejme pozitivní) relevantní vztah.

Materie příspěvků je v knize členěna do tří nestejně velkých částí, z nichž nejobsáhlejší je ta první, můžeme říci doktrinální, která je nazvaná *Otázky ústavního soudnictví a ochrany lidských práv*. Jedná se o soubor jednadvaceti odborných příspěvků, přičemž nepřekvapí, že všichni autoři v této části mají (velmi často nejen) juristické vzdělání.

Strhující čtení nabízí hned první příspěvek doyena autorského kolektivu, nedávno zemřelého prof. JUDr. Vladimíra Klokočky, DrSc., nazvaný *Cesty české ústavnosti*, který, krom popisu úsilí Ústavního soudu ČR o stabilní vymezení své působnosti, nabízí též zajímavou sondu do zákulisí vztahů ústavních institucí v období, které osciluje několika málo lety kolem momentu pádu komunismu.

Velice zajímavý je příspěvek jubilantčina kolegy JUDr. PhDr. Stanislava Balíka, který čtenářům odhaluje koncept *Ústavy svobodné Arménie z let 1773 – 1788*. Byť tato osnova nikdy nedošla svého uplatnění, je pozoruhodné, jaké právní úrovně autoři osnovy dosáhli, především s ohledem na fakt, že Arménie byla od 1. poloviny 17. století rozdělena na dvě části, z nichž tu západní ovládali Turci a východní Peršané. Pozoruhodné je též resumé příspěvku, které je psáno arménsky, když je do tohoto jazyka přeložila studentka plzeňské právnické fakulty Luisine Chatinyan.

Příspěvek JUDr. Martina Dostála sleduje *vlivy amerického a německého ústavního soudnictví na formování a rozhodování Ústavního soudu ČR*. Legislativní nekalosti v podobě tzv. přílepků k návrhům zákonů analyzuje prof. JUDr. Jan Filip, CSc. Místopředseda Ústavního soudu ČR prof. JUDr. Pavel Holländer, DrSc., se ve svém příspěvku zabývá uplatňováním zásady *stare decisis* v judikatuře českého Ústavního soudu.

Palčivost *vztahu českého právního řádu vůči takzvanému právu evropskému*, respektive postoje Ústavního soudu k této problematice, analyzuje doc. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M., S.J.D. *Že mučení a kruté zacházení* nejsou dnes bohužel pouhými mrazivými vzpomínkami obětí, dokumentuje příspěvek Mgr. Tomáše Langáška, LL.M., který se tímto problémem zabývá především z hlediska právní ochrany před těmito zločiny. *Recentní teoretické pojetí spravedlnosti* předestírá čtenářům prof. JUDr. Jiří Příbáň, DrSc. Podle abecedního řazení autorů následuje předseda Ústavního soudu JUDr. Pavel Rychetský, který hodnotí *vlivy přistoupení ČR k EU na rozhodovací činnost Ústavního soudu*. Jeden z největších teoreticko-právních problémů, a sice *problém retroaktivity v právu* rozebírá JUDr. Kateřina Šimáčková, Ph.D.

Slovensko v autorském týmu zastupuje JUDr. Ján Štiavnický, Ph.D., který úsměvnou fabulací skládá poctu jubilantce formou fiktivního nálezu ústavního soudu fiktivního státu, který ovšem nepostrádá informační korektnost co do historických událostí i citovaných rozhodnutí.

Toto přiblížení první části pocty nemá být ani vyčerpávajícím představením, ani výběrem toho nejlepšího, má spíše potenciálně čtenáři nastínit atmosféru knihy.

Druhá, již poněkud méně objemná, můžeme říci oslavně-vzpomínková část, nese název *Úvahy inspirované osobností Elišky Wagnerové*. Zde je již okruh autorů tvořen nejen právníky. Všech třináct příspěvků má podobu kratších úvah, jejichž primárním účelem je konkrétní výpověď o jubilantce, přičemž odborný rámec je této výpovědi jakýmsi pozadím. Kromě bývalých i současných soudců či asistentů soudců Ústavního soudu jsou mezi literárními gratulanty v této části i představitelé německého právního prostředí, ať již je to Dr. Christoph Zülch, soudce Spolkového soudního dvora, prof. Dr. Armin Höland z Univerzity M. Luthera v Halle nebo Dr. Petr Bohata, docent na univerzitách v Mnichově a v Řeznu; dostatečně to dokládá kvalitu vazeb Elišky Wagnerové během jejího německého exilu v osmdesátých letech 20. století.

Neprávníci jsou v této skupině autorů pouze dva, o to však významnější – prvním z nich je známý český režisér a herec Břetislav Rychlík, druhým potom guvernér ČNB doc. Ing. Zdeněk Tůma, CSc. Doslov je dílem významného reprezentanta české a československé politiky a právního pedagoga doc. JUDr. Petra Pitharta.

Třetí, nejkratší, obrazově-přehledová část obsahuje strukturovaný životopis jubilantky, její bibliografii, přehled významných nálezů a separátních vot a obrazovou přílohu, která krom fotografií zahrnuje i faksimile blahopřejných dopisů od významných osobností.

Z hlediska obsahového vznášim pouze jedinou drobnou výtku k zařazení některých spíše osobních příspěvků do první části publikace, když jejich zařazení v části druhé by bylo vhodnější.

Paní Eliška Wagnerová je rytířkou ochrany lidských práv, která jako jedna z mála dovedla obhájit juristické vzdělání i v cizojazyčném prostředí, přičemž svým konzistentním působením dokazuje, že o důležitosti svobo-

dy jednotlivce a jejím významu pro společnost nikdy nepochybovala (viz parafráze v názvu této recenze). Od roku 1992 soustavně působí na kultivaci českého právního prostředí, ať již jako soudkyně a předsedkyně Nejvyššího soudu ČR, místopředsdkyně Ústavního soudu ČR či jako vysokoškolská pedagožka. Domnívám se, že Eliška Wagnerová může mít z této pocty ryzi radost, neboť po všech stránkách výrazně překonává zažité standardy tohoto typu publikací.

✿ Mgr. VOJTĚCH LAŽANSKÝ

**Radovan Suchánek,
Věra Jirásková a kol.:**

Ústava České republiky v praxi. 15 let platnosti základního zákona

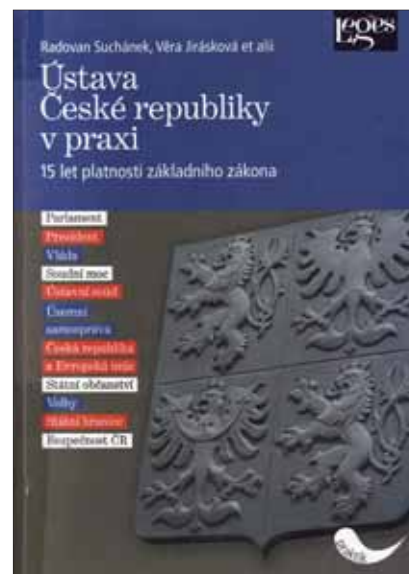
Leges, Praha 2009, 384 stran,
480 Kč.

Autorský kolektiv předkládané knihy si v úvodu vytkl za cíl „poukázat z pohledu ústavní teorie právě na některé aspekty „živé“ Ústavy, tj. sledovat její vývoj v posledních 15 letech na pozadí ústavních novelizací, naplňování cestou obyčejného zákonodárství a aplikace „v rukou“ rozhodujících aktérů ústavních procesů – jednotlivých ústavních orgánů“.

Knihy je systematicky rozdělena do 12 kapitol, které se postupně věnují dílčím ústavněprávním okruhům. Nejprve je ve dvou kapitolách pojednáno o Ústavě ČR v evropském kontextu, následují kapitoly týkající se personálního a územního prvku ČR, tedy státního území, včetně problematiky státních hranic a státního občanství. Kapitolu věnovanou moci zákonodárné předchází pojednání o volbách, a to na všech úrovních (kromě volby prezidenta republiky). Odděleně se autoři věnují postavení prezidenta republiky a vlády. Soudní moci jsou věnovány dvě kapitoly, z nichž jedna se výlučně věnuje Ústavnímu soudu ČR. Celou knihu uzavírá problematika územní samo-

správy a otázka bezpečnosti republiky. Součástí knihy je rovněž několik přehledných příloh, které zachycují výsledky voleb na všech úrovních (včetně evropských), volby prezidenta republiky, složení vlád a Ústavního soudu.

Z uvedeného výčtu kapitol je zřejmé, že se kniha týká výlučně ústavněprávní materie, která má svůj základ v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Stranou tedy ponechává asi nejobsažnější část ústavního práva – problematiku Listiny základních práv a svobod. Výjimkou jsou však témata, u kterých nelze úpravu obsaženou v Listině pominout, jako například u volebního práva (čl. 21). V tomto smyslu je název knihy výstižný. Knihy tedy nezahrnuje celé odvětví ústavního práva. Rovněž nebylo při jejím zpracování použito metody komentářové, ale jedná se spíše o průřezové zachy-

cení jednotlivých základních ústavněprávních témat, která vzhledem k rozsahu práce nemohou jít vždy do nejmenších podrobností.

V úvodních pasážích (po seznamu základních prací, které se probírané problematiky týkají) je vždy pojednáván problém zasazen do širšího kontextu a následně je pojednáno o jeho historii v rámci přípravy Ústavy ČR, u některých okruhů jdou historické souvislosti ještě dále. V první kapitole nechybí úvodní pojednání o samotném přijetí Ústavy ČR. Rovněž je pojednáno o všech změnách, který-

mi příslušný ústavněprávní institut postupem doby prošel. Nechybí ani rekapitulace neúspěšných pokusů o prosazení změn. Hlavní částí každé kapitoly je výklad základních otázek a navazuje pojednání o prováděcích – zákonných předpisech. V rámci výkladu nechybí ani odkaz na nejvýznamnější rozhodnutí Ústavního soudu, případně na problematické otázky (jako jsou například legislativní přílepky, přímá volba prezidenta, odvolávání soudních funkcionářů).

Kniha nepochybně poskytuje v jednom svazku základní přehled o současné podobě podstatné části ústavněprávní materie, a to zejména s akcentem na vývoj jednotlivých otázek.

✿ JUDr. MAREK IVIČIČ

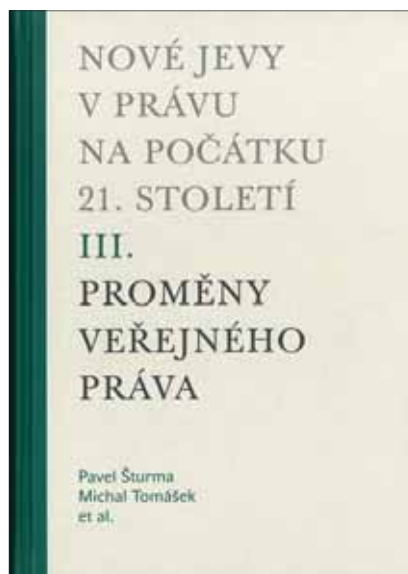
Pavel Šturma, Michal Tomášek et al.:

Nové jevy v právu na počátku 21. století, III. svazek: Proměny veřejného práva

Nakladatelství Karolinum, Praha 2009, 481 stran, 290 Kč.

Pod vedením profesora Michala Tomáška, vedoucího katedry evropského práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy, vzniká v autorském kolektivu této fakulty rozsáhlá pěti-svazková monografie, ve které autoři hodnotí poslední nejnovější trendy ve vývoji současného českého práva v mezinárodním kontextu. Jako první vyšel svazek třetí, ve kterém autoři pod vedením profesora Pavla Šturmy, vedoucího katedry mezinárodního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy, hodnotí vývoj a změny ve veřejném právu na počátku 21. století.

Každý, kdo přichází do styku s právem a právními normami, zaznamenal ke konci 20. století nebývalý nárůst objemu nových právních norem jak v oblasti práva veřejné-

ho, tak v oblasti práva soukromého. V poslední době se zdaleka nejedná jen o právní normy vnitrostátní, ale především o záplavu právních norem Evropské unie. Tento neoddiskutovatelný legislativní proces, pro který se vžil pojem europeizace práva, jde naštěstí ruku v ruce s elektronizací komunikačních systémů. To je velké štěstí, protože jinak by právníci museli pořizovat další a další knihovny, které by plnili novými tištěnými právními předpisy. Takhle se situace vykristalizovala pouze do souboje softwarových firem, které plní naše počítače novými právními předpisy.

Může být položena otázka, zda za této situace český trh právní literatury potřebuje tak rozsáhlé monumentální dílo, jaké autoři Nových jevů v právu na počátku 21. století předkládají, a to zdaleka nejen v první publikaci, kterou je III. svazek – Proměny veřejného práva.

Za sebe a své kolegy (nejen z řad soudců, advokátů a státních zástupců, se kterými na uvedené téma hovořím) odpovídám jednoznačně ano. Domnívám se, že nejen soudce, ale obecně každý právník, akademickou obec nevyjímajíc, je veskrze konzervativní člověk, který má rád ve svých věcech a názorech pořádek, nebo spíše určitý systém, který mu usnadní orientaci ve změní těchto zákonných norem. A co víc – přinese mu jasná vysvětlení vzájemných souvislostí. A právě toto uvedená monografie ve svém prvním (a nepochybně i dalších svazcích) nabízí.

Velmi vítám, že v kolektivu autorů se kromě osvědčených akademických veličin objevují i zástupci praxe, jako například guvernér České národní banky, prezident Nejvyššího kontrolního úřadu a další. Nepochybně dodají publikaci na autentičnosti a potřebné atraktivitě.

Nelze pominout ani odvážný krok autorského kolektivu, který směřuje k popsání jakéhosi postupného prolínání kontinentálního a angloamerického pojetí práva. Jako trestní soudce zaznamenávám tento posun především v oblasti trestního práva, které v mnoha případech již využívá prvky adversárního procesu tak, že v současné době označujeme náš trestní proces jako kontinentální s prvky adversárními, nebo naopak. Nepochybně i v dalších oblastech práva veřejného k podobnému posunu dochází.

V předmluvě III. svazku vedoucí autorského kolektivu osvětlují základní filozofii svého záměru. Vzhledem k tomu, že monografie začala vznikat v roce 2005, bylo zapotřebí vytipovat a posléze definovat klíčové impulzy proměn veřejného práva na počátku 21. století.

Asi nešlo začít jinak, než obsáhle vysvětlit v první části princip univerzality mezinárodního práva a vymezit místo obecného mezinárodního práva v období jeho fragmentace. Autoři citují profesora Jiřího Malenovského, dle jehož názoru „...v právu mezinárodním vztah nadřazenosti a podřízenosti mezi jednotlivými formami neexistuje“. Přesto dochází k těžko zpochybnitelným závěrům o hierarchii založené na aplikační přednosti podle článku 103 Charty OSN.

V další části se popisuje role soudů při ochraně životního prostředí. Není náhodou, že tato část publikace je chronologicky řazena na samý počátek. Asi neexistuje právní odvětví, které by v posledních letech tak expandovalo, jako je právo životního prostředí. Z vlastních poznatků vím, jaké aplikační problémy toto odvětví práva přináší soudcům okresních a krajských soudů, zvláště pak správním senátům příslušných krajských soudů.

Třetí a čtvrtá část jsou věnovány trestnímu právu, a to jeho již zmíně-

né europeizaci a trestní odpovědnosti právnických osob. Obě tyto části spolu úzce souvisí a souvisí i s výše zmiňovaným tématem prolnání kontinentálního a angloamerického práva. Profesor Jiří Jelínek dokonce sám uzavírá, že „zavedení pravé trestní odpovědnosti právnických osob narušuje staletími uznávanou zásadu evropského kontinentálního práva, že trestní odpovědnost je odpovědností individuální, je odpovědností fyzické osoby.“ O tom, že autoři nezůstávají na povrchu tohoto složitějšího problému, svědčí i rozbor tak komplikovaných institutů, jakými jsou souběžná trestní odpovědnost a zavinění právnícké osoby.

Daňové právo s ohledem na množství a nepřehlednost právních norem by si jistě vyžádalo samostatnou monografii, ovšem pro účely tohoto díla postačuje nastínění kontextu daňového práva s právem Evropské unie v páté části.

Problém normotvorby a veřejné správy popisovaný v šesté části lze pokládat za stěžejní část III. svazku monografie. Ať se jedná o subjekty veřejné správy jako tvůrce norem, o vliv politiky na normotvorbu a legislativní proces, nebo přípravu národního transpozičního předpisu, jde o pasáže, se kterými by se měl seznámit nejen každý právník, soudce, ale i zákonodárce při vědomí vlastní odpovědnosti v tomto procesu. Vývoj judikatury Ústavního soudu České republiky je toho jasným příkladem. Osobně vítám zvláště pasáže vymezující hranice mezi trestným činem a správním deliktem, jakož i vztah soudního a správního trestání.

Reforma systému sociálního zabezpečení v České republice je přehledně pojednána v poslední kapitole tohoto svazku. Přestože se může zdát, že právní předpisy v této oblasti skýtají v České republice relativně klidnou a ucelenou oblast právního řádu, pouští se autoři do vymezení řady problematičtějších otázek, které zůstávají do budoucna otevřeny pro reformu této právní úpravy a legislativní proces.

Namísto předpokládaného závěru o potřebnosti tohoto a dalších svazků monografie doporučuji čte-

nářům, kteří se s publikací chtějí seznámit, výňatek ze zprávy z mezinárodní konference „Nové jevy v právu na počátku 21. století.“ Při stručném nastínění základních problémů na této konferenci, která se konala 17. a 18. dubna 2008 u příležitosti 660. výročí založení Univerzity Karlovy v Praze, se případný zájemce o tuto problematiku nepochybně bude chtít podrobně seznámit s celou III. částí monografie věnované proměnám veřejného práva.

✿ JUDr. JAN SVÁČEK

Miroslav Bázlik, Patrik Ambrus:

Legal English and its Grammatical Structure

Wolters Kluwer ČR, a. s., Praha
2009, 196 stran, 350 Kč.

Se zájmem jsem se začel do rukopisu a už po několika prvních stránkách jsem byl ochoten s plným přesvědčením konstatovat, že jde o materiál nebývale vysoké kvality. Na této charakteristice s radostí trvám i po jeho důkladném prostudování.

Souhlasím s autory, že jazyk práva, v tomto případě jazyk anglický, má svá specifika, kterými se výrazně odlišuje od jiných funkčních sty-

lů. Nejde jen o slovní zásobu, tedy terminologii, která je pro běžného mluvčího mnohdy až nesrozumitelná (i když doznala v poslední době určitých změn, resp. zjednodušení, ve smyslu odstranění archaických či latinských slov). Zvláštnosti oproti běžnému jazyku existují i v oblasti morfologie a syntaxe. Autoři tedy plným právem nazvali svou příručku „gramatikou“. Dodávám, že název je velice vhodný a sdělný: rozumím, že se jedná jednak o gramatiku deskriptivní, jednak o gramatiku pedagogickou, určenou (jak titul knihy praví) českým právníkům a překladatelům. Čtenář by také měl vědět, že pojednávané autentické texty jsou americké proveniencí, a tedy v tomto ohledu je třeba rozumět slovu *English*. Pokud jde o gramatické struktury, zde našťáší rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou jsou zanedbatelné.

Části pojednávající o morfologii podávají přehledné a vyčerpávající informace jednak o slovtvorbě, jednak o slovních družích a jejich sekundárních kategoriích. Syntaktický popis se soustřeďuje na funkce větných členů a typy souvětí, včetně vazeb kondenzovaných. S potěšením konstatuji, že autentické texty jsou podrobeny přísně lingvistickému rozboru, a pojednávané otázky jsou pak doprovázeny vhodně volenými příklady.

Zvláštní pozornost uživatele příručky si zaslouží informace v Appendixu. V něm autoři nezapomněli ani na takové záležitosti, jako je užívání latinských a francouzských slov, na aliterující spojení, výrazy typické právě pro právníkou angličtinu, dokonce ani na výslovnost a interpunkci. Jen těžko bychom našli něco, na co by čtenář nenašel odpověď, a to odpověď naprosto fundovanou.

Charakteristiku gramatiky pedagogické naplňuje kromě jiného dobře promyšlený soubor úkolů a cvičení různých typů. Poznávám, že jsou to cvičení nikoliv jednoduchá a snadná, a tedy jejich řešení předpokládá velmi dobrou znalost běžné angličtiny jak po stránce lexikální, tak gramatické. Uživatel příručky jistě proto uvítá i klíč řešení, který je tu k dispozici.

Bohatý seznam použité literatury pak poslouží těm, kdo se chtějí problematikou právního jazyka zabývat podrobněji.

Příručka je psána anglicky, s překladem některých obtížných výrazů do češtiny. Poznamenávám, že pokud mohu jako nerodilý mluvčí posoudit, anglicky psaný projev autorů je na vysoké stylistické, idiomatické úrovni, pro uživatele příručky čtivý. Toto konstatování není zbytečnou samozřejmostí; mnozí cizinci píšící anglicky totiž nemají na zřeteli onu „lehkost“ jazyka i v případech vědeckých pojednání.

Dovolím si ještě podtrhnout fakt, že příručka je naprosto originální pra-

ci, po všech stránkách ukazující na vpravdě lingvistickou erudici autorů. Zvláštního ocenění si zaslouží vůbec nápad pojednávat o rovině gramatické – není mi známo, že by se dosud gramatické právnických textů věnovala tak náležitá pozornost, jaké jsme svědky u pánů Bázlika a Ambruse. Obvykle se totiž právní jazyk zařadí do oblasti stylů odborných v pohledu poněkud generálním, a tím je otázka jakoby vyčerpána.

✿ PhDr. STANISLAV J. KAVKA,
CSc., Ph.D., MA.

klejna
obchod s vínem

naše společnost vám nabízí exkluzivní vína z moravy a světových vinařských oblastí. specializujeme se pouze na nejvyšší kvalitu vína a ušlechtilé destiláty.

každou nabídku přizpůsobujeme individuálním požadavkům zákazníka.

využijte proto naši jedinečné nabídky a objednejte „tekuté“ dárky pro své obchodní partnery ještě dnes.

nezapomeňte, že víno jako dárek, může být daňově uznatelným nákladem!

informace a objednávky na
tel.: +420 775 664 553
e-mail: vino@klejna.eu
www.klejna.eu

Právní služby v Německu

Česky hovořící německý advokát nabízí právní poradenství a pomoc v oblasti německého a mezinárodního práva soukromého včetně zastoupení před německými soudy.

Rechtsanwalt Christian Bibelriether

Luragogasse 5
94032 Passau/SRN

Politických vězňů 98
280 00 Kolín 3

tel.: 0049 851 33403
fax: 0049 851 9666990

tel.: 910 259 869
fax: 315 550 115

www.advokanc.de
advokat@advokanc.de

PRESTIŽNÍ BRITSKÝ PRÁVNICKÝ PROGRAM LLM

Unikátně zaměřený na

České obchodní právo v kontextu práva EU.

Jen na **BIBS**, v češtině, britský titul.

Právě zahajuje v **Praze a Brně!**

Registrujte se na bezplatné prezentace
na **www.bibs.cz**

Při objednávce nad 2.000 Kč*
speciální bonus: láhev skvělého
cabernetu moravia
zdarma

*cena bez dph, platí do 31. 12. 2009

Stanislav Balík a kolektiv:

Dějiny advokacie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku

*Ti, kdo si nepamatují
minulost, jsou odsouzeni
k tomu, aby si ji
zopakovali.*

George Santayana

národní galerie
v Praze

**Vydala
Česká advokátní komora
a Národní galerie v Praze
v říjnu 2009**

Cena publikace: 1190 Kč

**Za advokátní cenu 990 Kč lze knihu
zakoupit v Advokátním knihkupectví na
www.cak.cz či www.epravo.alescenek.cz,
v kamenných prodejnách nakladatelství
Aleš Čeněk, anebo prostřednictvím
otištěného objednávkového formuláře.**

Objednávkový formulář

Jméno:

Ulice:

Město:

PSČ:

IČO, DIČ:

Závazně objednávám ks publikace.

**K ceně publikace bude připočítáno poštovné a balné
ve výši 80 Kč. Při objednávce 3 a více kusů je poštovné
ZDARMA.**

Objednáno dne:

Podpis:

**Objednávkový formulář odešlete na adresu: POLS,
Prvního pluku 17, Praha 8, 180 00; nebo faxem na číslo
222 311 629**

**Reprezentativní publikace přináší poprvé zpracování
dějin advokacie v českých zemích od nejstarších dob
do roku 2004, tedy vstupu ČR do EU!**

Autorský kolektiv v čele s bývalým předsedou ČAK, soudcem Ústavního soudu JUDr. PhDr. Stanislavem Balíkem je složen z právních historiků, historiků a právníků působících v advokátní praxi. Dějiny advokacie jsou podávány jako dějiny advokátního stavu, stavovské samosprávy a též zobrazují osudy významných advokátů, kteří působili v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Knihu provází bohatá obrazová příloha, z velké části se jedná o umělecká díla uložená v pražské Národní galerii. Kromě hlavního textu je zařazeno patnáct tematických hesel, věnovaných advokátským tématům (např. slib, talár, advokátní zkouška apod.).

Knihou je určena advokátům advokátním koncipientům, ale též širší čtenářské obci, s cílem přesvědčit čtenáře, že advokacie je noblesním povoláním.

z advokacie

SLOUPEK KARLA ČERMÁKA 62

Z ČESKÉ ADVOKACIE

Listopadové zamyšlení 63

Z kárné praxe 64

Z jednání představenstva ČAK 66

Fotbalový turnaj v Březolupech o putovní pohár ČAK
se stává tradicí 67

Z EVROPY 68 - 72

Komunismus a konzumismus

Čtenář se možná podiví, ale mezi pojmy v titulku velký rozdíl není.

V obou případech jde o ideologie;

obě shodně tvrdí, že smyslem a účelem našeho pobytu v této existenci je štěstí; že štěstí je měřitelné statistickými metodami ekonomie; a že míra štěstí je přímo úměrná míře spotřeby. Roste-li tedy spotřeba, roste i štěstí; a smysl naší existence pak dochází stále dokonalejšího naplnění. Tak bychom u nás mohli mít samé KSČM, tedy Konzumistické strany Čech a Moravy, a místo komsomolců konzumolce.

Potíž vzniká při odpovědi na otázku, zda štěstí, tedy spotřeba, může dosáhnout nějaké absolutní hranice, zda lze dospět k absolutnímu štěstí lidstva, k jakési aurea aetas, v níž pak bude lidstvo ještě dlouho žít až do srážky s kometou. Komunisté tvrdili, že ano, ale pak došel toaletní papír, takže se od teorie absolutní blaženosti prozatím ustoupilo. Opačná teorie nikdy nekončícího růstu spotřeby je prozíravější. Když se totiž statistika očistí o inflační, deflační a sezónní vlivy, o výkyvy kurzů měn, o srovnání počtu pracovních dní v r. 1773 a 2009 a použijí se správné inflátory, deflátory, regulátory, akruály a proměnné, nemůže vyjít nic jiného, než trvalý růst. Proto tedy spolu s Klausem a Kalouskem volám: „Lidi, ještě nikdy jste nebyli tak šťastni jako pod námi, tak co byste ještě chtěli!“

K potížím s absolutní hranicí štěstí přistupují ještě problémy distributivní povahy, tedy jak tu kupu štěstíčka rozdělit mezi Billa Gatese a uklízečku Hadrbolcovou z Úval. Komunisti chtěli dát každému podle jeho potřeb a zdůrazňovali, že Bill a Hadrbolcová se neliší ve spotřebě onoho nedostatkového toaletního papíru. Cudně mlčeli o tom, že Billové a papaláši mají potřebu tatrovky se šoférem a odstřelu chráněného medvěda v Tatrách, kterážto potřeba se u Hadrbolcové nevyskytuje. Konzumisti řeší distributivní problém sloganem každému podle jeho kapsy. Hadrbolcové nic nebrání, aby si pro cesty do práce pořídila soukromý tryskáč, ba může si ho poříditi i na spotřebitelský úvěr.

Konzumisté mají tedy proti komunistům zřetelné navrch. Jejich dva základní zákony konzumu, totiž že

- 1. spotřeba roste věčně a nekonečně a*
- 2. každý má nárok na spotřebu podle své kapsy*

jsou velmi odolné proti falzifikaci, a ačkoliv je nelze ani verifikovat, zdá se, že drobná fakta denního života jejich platnost spíše koroborují.

Tyto zákony přesto začínají narážet na své definiční a časové hranice.

Definiční hranici charakterizuje otázka, co je to konzum.

V mém mládí byl konzum hokynářství, kam se chodi-

*lo pro cukr, sůl, petrolej a kvasnice. Dnes, dámy a páno-
vé, nekonzumujeme pouze potraviny a trochu toho paliva,
nýbrž škála naší spotřeby kryje rozsáhlé oblasti zbytečných
informací, plytké zábavy, rozmarné komunikace, podřad-
ného vzdělání, přichcipleho zdraví, hloupého práva, až po
ten zvrhlý sex a umolousané pet lahve s podezřelou kapa-
linou. Jen pohledme na statnou konzumolku, jak se chystá
na svou konzumní simultánku! Svou výzbrojí a výstrojí při-
pomíná výsadkáře americké polní pěchoty v Afghánistánu.
V jedné ruce svírá kornout s brambůrky a kečupem, v dru-
hé ajpada. V jednom uchu má sluchátko od ajpada, v dru-
hém od přehrávače, před pusou mikrofon. V nose má ovoček,
na nohou tretry, na kolenou chrániče a nad nimi až bůhví
kam tetováz. Oči kryjí černé brýle. Na zádech nese objem-
ný ranec s již zmíněnou ocucanou pet lahví, helmou k inlaj-
nům a dalšími hygienickými, kosmetickými, zdravotními,
sportovními, alimentárními, oděvními a sexuálními pomůc-
kami. Na nehtech má nasazené drápy. Ústy střídavě konzumu-
je brambůrky a poskytuje veřejné slyšení své telekomuni-
kace s přítelkyní, kterou nazývá „vole“. Obsahem jsou různé
intimní věci, od nevysvětlitelného těhotenství až po žalostný
stav její kreditní karty. Tato atraktivní konzumolka je prá-
vě tím příkladem, který koroboruje platnost zákona věčné-
ho a nekonečného růstu spotřeby, avšak na druhé straně
také tím varováním, že bez nové redefinice pojmu spotřeba
můžeme mít brzy s věčným růstem utrum. Já bych simul-
tánní konzum ještě rozšířil o dálkové online rychlostudium
práv, lékařské vyšetření pomocí čipu a elektronický impič-
ment prezidenta.*

*Úvahy o časové hranici konzumistických zákonů se opíra-
jí o poznatek, že spotřeba probíhá v reálném čase, přičemž
naše technologie dosud neumožňují prodloužit trvání dne
nad 24 hodin. V mém mládí člověk většinu času produko-
val neboli pracoval, pak spal, a na konzum už mu moc času
nezbývalo. Teď se karta obrátila. Jen pohledme na statného
konzumolce, jak přímo v průběhu konzumace musí na pláži
nebo na jachtě vytáhnout noutbúk, přečíst zprávu a odpo-
vědět „Hi, O. K.“ Za co může taková rušená konzumace
stát? A jsou tu vůbec ještě nějaké časové rezervy? K těm-
to důležitým úvahám mě přivedla zpráva z tisku, jak jedna
naše slavná manažerka úspěšně řídí svůj business z poste-
le. A to jsou i tací, kteří řídí svůj byznys z kriminálu. O tem-
pora, o mores! Druhý základní zákon konzumismu je třeba
doplnit takto: Každý má nárok na spotřebu podle své kapsy
celých 24 hodin denně. Pak nám to bude prima fungovat.*

*Nebo že by se nám někde vloudila chybička? Že by štěs-
tí nemělo se spotřebou co dělat? Že by štěstí nebylo jedi-
ným smyslem našeho pobytu v této existenci? Jak myslíte.
Za úvahu to stojí.*

Říjen 2009

KAREL ČERMÁK

Listopadové zamyšlení

Víte, že ve školách habsburského mocnářství žáci každodenně na konci vyučování zpívali hymnu, že v listopadu 1916 nebyly ještě všechny kostelní zvony na Plzeňsku roztaveny na děla a že po smrti Františka Josefa I. byl vyhlášen třítydenní státní smutek, během něhož se ve školách nevyučovalo?

K těmto zjištěním osobně nepotřebuji podle přání vůdců různých režimů mnohokrát přepisované tendenční učebnice dějepisu, vystačím si vzpomínkou na spontánní vyprávění dědy Karla o tom, jak po vyučování ve čtvrtek 21. listopadu 1916 byl poslán z Chocenic cosi vyřídít do sousední vsi, a poté, kdy v polích zaslechl nezvykle dlouhé zvonění umíráčku, mu došlo, že zemřel Císař Pán. Radostně si prý tehdy poskočil, protože se již dopředu předpokládalo, že budou třítydenní smuteční prázdniny...

Rodinné vyprávění je formou „bájného vyprávění starců“. Pokud druhá a třetí generace dobře předá informační štafetu generaci čtvrté a páté, uchová se popis události i dojem z ní v historické paměti po dvě staletí.

Není advokát, označovaný po funkcionářsku jako „školitel“, také trochu onen francouzský koncipientův „Pere“?

Není na místě kromě kauzování či v intencích názoru jistého nezralého blogera na Jiném právu upřednostňování výkladů o náležitostech směnky nebo „projednatelné správní žaloby“ naopak též „otcova“ výchova advokátního koncipienta k účtě k právům, ochraně demokracie a k pochopení smyslu a tradice advokátského povolání?

Dvacet let poté si dovolím dát k lepšímu vzpomínku ze 17. listopadu 1989.

Národní třída, obklíčené čelo demonstrace, tělo na tělo, štěkot psů. Domnívali jsme se, že se ukryjeme v domech, utečeme přes dvory. Kupodivu – tehdy to nebylo obvyklé – byly všechny budovy zamčeny. Byl jsem tlačěn na sloup u paláce Metro, pevně jsem svíral aktovku. Tu jsem bezděčně pohlédl na Kaňkův palác. V oknech, kde dnes sídlí mezinárodní odbor ČAK, se svítilo, jedno z oken bylo dokonce otevřené.

Věřte mi, že bych si rád doplnil pomyslný střípek do historické mozaiky.

Byla to vyděšená, v budově nechtěně uvězněná uklízečka?

Byl to advokát činný v tehdejší Ústředí české advokacie, který spolupracoval s StB?

Nahodilý pohled, nepodstatný detail? Byla by to možná informace, která by měla významnou vypovídací hodnotu o atmosféře uvnitř orgánu, který byl v předlistopadovém právním řádu prezentován jako vrchol soustavy stavovské samosprávy.

Před pár lety jsem šel památným podloubím ze schůze představenstva ČAK. Mladičká průvodkyně právě ukazovala památník skupině francouzských turistů. Ovládl jsem se a nedořekl místo ní listopadový příběh. Vyprávěla jej obdobně, jako by šlo o švédské vojáky na Karlově mostě na konci třicetileté války. „Objektivní“ líčení mého subjektivního prožitku...

Vážně chceme, aby historie upadla v zapomnutí, aby nám v ryze pragmatickém praktikismu nevadilo třeba i to, že jistý politik „založil“ Univerzitu Karlovu právě v roce oné švédské „návštěvy“ mezi Malou Stranou a Starým Městem pražským?

✿ STANISLAV BALÍK

Z kárné praxe

Jde o závažné porušení povinností advokáta, jestliže neinformuje klienta o termínu jednání nařízeného soudem, o doručení rozsudku, a jestliže nepodá odvolání, které si klient přeje.

Rozhodnutí kárného senátu kárné komise ČAK ze dne 21. 11. 2008, sp. zn. K 46/07

Kárně obviněná Mgr. L. K. byla uznána kárně vinnou, že poté, co byla usnesením okresního soudu ze dne 23. 5. 2003 ustanovena A. B. jako žalobci k ochraně jeho zájmů ve věci později vedené u krajského soudu, a poté, co byla krajským soudem vyrozuměna dne 22. 8. 2005 o tom, že ve věci A. B. se nařizuje jednání na den 27. 9. 2005, A. B. o tom řádně neinformovala, ač jí mělo být známo, že dle § 45c odst. 1 o. s. ř. se písemnosti doručují pouze právnímu zástupci účastníka, v důsledku čehož se A. B. k tomuto jednání nedostavil, a poté, co jí byl dne 10. 10. 2005 doručen rozsudek krajského soudu ze dne 27. 9. 2005, dopisem ze dne 11. 10. 2005 A. B. vyzvala, aby si proti němu sám podal odvolání, bude-li ho chtít, nebo jí sdělil, co má být v odvolání obsaženo, a přestože jí A. B. doporučeným dopisem ze dne 18. 10. 2005 dal pokyn k podání odvolání, toto nevypracovala a nepodala, v důsledku čehož tento rozsudek nabyl právní moci dne 26. 10. 2005,

tedy

- nechránila a neprosazovala práva a oprávněné zájmy klienta a neřídila se jeho pokyny,
- při výkonu advokacie nejednala svědomitě a nevyužila důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci neuplatnila v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládala za prospěšné,
- při výkonu advokacie nepostupovala tak, aby nesnižovala důstojnost advokátního stavu, když za tím účelem nedodržovala Pravidla profesionální etiky ukládající jí povinnost všeobecně poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu a povinnost ve věcech, v nichž byla ustanovena soudem, postupovat se stejnou svědomitostí a péčí jako ve věcech ostatních klientů, a povinnost klienta řádně informovat, jak vyřizování jeho věci postupuje, a poskytovat mu včas vysvětlení a podklady potřebné pro uvážení dalších příkazů,

čimž

porušila ust. § 16 odst. 1, 2 a § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1, čl. 6 odst. 2 a čl. 9 odst. 1 Pravidel profesionální etiky.

Za to se jí podle § 32 odst. 3 písm. c) zákona č. 85/96 Sb., o advokacii, v platném znění, ukládá kárné opatření

pokuta ve výši 10 000 Kč.

Kárně obviněná je povinna zaplatit České advokátní komoře náhradu nákladů kárného řízení ve výši 3000 Kč.

Pokuta a náhrada nákladů řízení jsou splatné do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet České advokátní komory.

Z odůvodnění:

Kárná žaloba byla podána na kárně obviněnou pro skutek uvedený ve výroku rozhodnutí a kárný senát vydal dne 20. dubna 2007 kárné rozhodnutí, kterým uznal kárně obviněnou vinnou podle kárné žaloby a uložil jí kárné opatření, pokutu ve výši 20 000 Kč. K odvolání kárně obviněné odvolací senát České advokátní komory dne 11. 12. 2007 zrušil kárné rozhodnutí a vrátil věc kárnému senátu k dalšímu řízení a rozhodnutí.

Kárný senát v dalším řízení provedl nové důkazy opětovným výslechem kárně obviněné, originálem podací knihy o odeslané poště a dopisem stěžovatele ze dne 18. 10. 2005. Z těchto důkazů zjistil náležitě skutkový stav.

Kárný senát po zhodnocení provedených důkazů dospěl k závěru, že kárně obviněná se dopustila skutku uvedeného ve výroku kárného rozhodnutí.

Kárně obviněná tvrdila, že neporušila své povinnosti vyplývající ze zákona o advokacii, ani pravidla profesionální etiky a svým jednáním oprávněné zájmy klienta chránila a prosazovala a nesnižovala důstojnost advokátního stavu.

Dále uvedla, že vyzvala stěžovatele, aby si odvolání podal sám, nebo jí sdělil, co má do odvolání uvést, ale odvolání sama za klienta nepodala, protože považovala obsah jeho dopisu za laický, zmatečný, ze kterého nevyplývalo jednoznačně, zda má odvolání podat či nikoliv.

Kárný senát z obsahu dopisu stěžovatele ze dne 18. 10. 2005 má za nepochybné, že stěžovatel kárně obviněné dal pokyn k podání odvolání ve lhůtě k jeho podání. Podle podacího lístku pošty ze dne 18. 10. 2005 byl dopis doporučeně odeslán kárně obviněné. Z dopisu vyplývá, že stěžovatel dal pokyn kárně obviněné k podání odvolání, když uvedl na straně 1. dopisu „...pokud se jedná o odvolání do rozsudku ze dne 27. září 2005, jsem přesvědčen, že ke zrušení rozsudku...“ na straně 3. dopisu uvedl „...z výše uvedených důvodů se domnívám, že lze podat odvolání do rozsudku krajského soudu ze dne 27. září 2005 a případně požádat o přerušování řízení...“ a na straně 4. dopisu uvedl „Ponechávám plně na Vašem uvážení, co lze použít do odvolání proti rozsudku krajského soudu ze dne 27. září 2005.“

I když kárně obviněná klienta vyzvala, aby si odvolání podal sám, nebo jí sdělil, co má do odvolání uvést, ale odvolání sama za klienta nepodala, je její jednání závažným porušením povinností advokáta, zejména když jí klient dal včas pokyn k podání odvolání doporučeným dopisem ze dne 18. 10. 2005. I kdyby kárně obviněná měla pochybnosti o nejednoznačnosti a srozumitelnosti dopisu stěžovatele, podle názoru kárného senátu přesto měla na základě uvedeného dopisu odvolání podat.

Kárně obviněná dále tvrdila, že termín jednání nařízeného na 27. 9. 2005 oznámila klientovi dopisem ze dne 24. 8. 2005, což doložila zápisem v knize pošty, a také uvedla, že není povinna zkoumat předvolání soudu, na kterém bylo uvedeno, že klient je samostatně předvoláván.

Z provedených důkazů, a to ze stížnosti, ve které stěžovatel tvrdí, že informaci o jednání nedostal a zjistil to až 5. 10. 2005 z rozhovoru s manželem kárně obviněné a dotazem u krajského soudu, dále z dopisu stěžovatele z 18. 10. 2005, z knihy pošty kárně obviněné, ve které zřejmě došlo k manipulaci, protože zápis je v knize vepsán do mezery mezi jednotlivými denními zápisy, na rozdíl od jiných zápisů, má kárný senát za prokázané, že kárně obviněná neinformovala klienta o jednání nařízeném na den 27. 9. 2005, ač tak měla učinit, a klientovi nezaslala dne 24. 8. 2005 dopis s informací o konání jednání.

K tvrzení kárně obviněné, že měla zato, že předvolání bylo doručeno i stěžovateli, je třeba zdůraznit, že měla vědět o ustanovení § 45c odst. 1 o. s. ř., že se písemnosti doručují pouze právnímu zástupci účastníka, a proto nemohla vycházet z tiskopisu předvolání od soudu.

Kárný senát kvalifikoval jednání kárně obviněné uvedené ve výroku rozhodnutí tak, že kárně obviněná při výkonu advokacie porušila povinnosti advokáta.

Při úvaze o kárném opatření přihlédl kárný senát na jedné straně k závažnosti kárného provinění, k negativnímu stanovisku kárně obviněné, ale na druhé straně i k tomu, že se kárného provinění dopustila krátce po jmenování advokátkou, že po dobu tří let po spáchání kárného provinění se nedopustila dalšího kárného provinění a přihlédl také ke změně osobních poměrů, k tomu, že je nyní rozvedená a má v péči nezletilé dítě, a proto uložil kárné opatření – pokutu ve výši 10 000 Kč, kterou považuje za přiměřenou.

Proti tomuto kárnému rozhodnutí podala kárně obviněná odvolání.

Odvolání kárně obviněné odvolací kárný senát zamítl a kárné rozhodnutí potvrdil.

Z odůvodnění rozhodnutí odvolacího kárného senátu:

Kárný senát kárné komise České advokátní komory uznal kárně obviněnou vinnou výše uvedeným skutkem a uložil kárně obviněné kárné opatření, a to pokutu ve výši 10 000 Kč. Současně zavázal kárně obviněnou k tomu, aby uhradila náhradu nákladů kárného řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podala kárně obviněná prostřednictvím svého právního zástupce včas a řádně odvolání. Odvolání bylo podáno v tzv. blanketové formě, tedy nebylo odůvodněno a kárně obviněná se prostřednictvím svého právního zástupce zavázala, že samostatně odvolání odůvodní v dodatečně lhůtě 30 dnů, avšak do doby rozhodování odvolacího senátu žádné další zdůvodnění odvolání podáno nebylo. Odvolání samotné bylo doručeno ČAK dne 16. 2. 2009.

Kárný žalobce se k věci v rámci odvolacího řízení písemně nevyjádřil.

Odvolací senát ve věci rozhodoval ve smyslu § 27 odst. 1 vyhl. č. 244/1996 Sb. bez nařízení jednání, když nařízení jednání nebylo k řádnému posouzení věci nezbytně nutné.

Odvolací senát v rámci své přezkumné pravomoci přezkoumal výroky odvoláním napadaného rozhodnutí dotčené a přezkoumal v rámci odvolacího řízení i správnost kárného řízení, které tomuto rozhodnutí předcházelo, přičemž se zabýval i případnými vadami, pokud by se v řízení vyskytovaly a mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci samé, a to vše v souladu s § 28 cit. vyhlášky.

Odvolací senát následně uzavřel, že kárný senát rozhodl ve věci správně, pokud kárně obviněnou uznal vinnou, přičemž k tomuto názoru odvolací senát dospěl z následujících důvodů.

Je nutno konstatovat, že kárný senát ve věci rozhodoval poté, co původní rozhodnutí kárného senátu bylo v rámci odvolacího řízení zrušeno a kárnému senátu uloženo, jakým způsobem má být řízení doplněno, jak má být zjišťován úplný skutkový stav věci. V rámci doplněného kárného řízení kárný senát jednak vyslechl kárně obviněnou, dále provedl důkaz listinami tak, jak provedení těchto listin naznačil v rámci zrušovacího rozhodnutí odvolací senát.

Na základě výše uvedeného poté kárný senát vyhodnotil provedené důkazy a lze se ztotožnit s tím, jakým způsobem tak učinil. Kárný senát správně neuvěřil tvrzení kárně obviněné, že neměla jednoznačný pokyn k podání odvolání, neboť z dopisu stěžovatele ze dne 18. 10. 2005 je to zcela zřejmé a v kárném rozhodnutí je konkrétně poukázáno na určité pasáže z tohoto dopisu, z nichž vyplývá vůle stěžovatele k tomu, aby kárně obviněná podala za něj odvolání s tím, že pouze ponechal na rozhodnutí kárně obviněné, které údaje z tohoto dopisu stěžovatele pro odvolání samotné využije. V tomto směru tedy správně, jak již naznačeno, uzavřel kárný senát, že obhajoba kárně obviněné, kterou zvolila, byla vyvrácena. Kárný senát i správně dovodil, že se jedná o jednu ze základních povinností advokáta při ochraně práv klientů, tedy že vždy je nutné včas a řádně podat odvolání, které si klient přeje, aby zájmy klienta nedoznaly újmy, a to i za situace, kdy event. bude odvolání doplňováno následně o skutkovou či právní argumentaci.

Obdobně správně lze uzavřít v rámci odvolacího řízení, že kárný senát správně rozhodl, pokud došel k závěru, že kárně obviněná nejednala správně, když klienta nevyrozuměla o nařízeném odvolacím jednání. Rovněž zde kárně obviněná nepřesvědčila kárný senát a ani senát odvolací o svém tvrzení, pokud jde o knihu pošty, že se situace odehrála tak, jak v rámci svého procesního postojení tvrdila. Je nutno připomenout to, co akcentoval i kárný senát, tedy samotné sdělení kárně obviněné, že si je vědoma toho, že existuje ustanovení § 45c odst. 1 o. s. ř. a že podle něj se písemnosti doručují pouze právnímu zástupci účastníků. Proto nemůže být kárně obviněná vyviněna tím, že poukázala na skutečnost, že soud při předvolání použil nesprávný tiskopis. Nároky kladené na profesionály, v tomto případě advokáty, jsou samozřejmě daleko

vyšší než nároky kladené na laickou veřejnost, u níž může být obrana ve směru, v jakém ji zvolila kárně obviněná, vnímána i jiným způsobem.

Odvolací senát tedy uzavírá, jak již výše naznačeno, že kárný senát přesvědčivě ve svém rozhodnutí dovedl, jaký skutkový stav vzal za zjištěný, jaké právní závěry z něj vyvodil a z jakých důvodů neuvěřil některým vývodům kárně obviněné. Za tohoto stavu věci nezbylo kárnému senátu, než dojít k závěru o vině kárně obviněné a odvolací senát se s tímto rozhodnutím, jakož i s tím, jak je toto rozhodnutí odůvodněno, jednoznačně ztotožňuje.

Pokud jde o zvolené kárné opatření, přezkoumával odvolací senát, zda odpovídá kritériím uvedeným v § 24 odst. 2 vyhl. č. 244/1996 Sb. Zde dovedl, že kárný senát rozhodl rovněž správně, zohlednil jednak zkušenosti kárně obviněné, dále i další rozhodující kritéria, jakož i osob-

ní poměry. Proto se zvolené kárné opatření, jakož i výše uložené pokuty jeví přiměřené, neboť tato výše je prakticky při samé spodní hranici zákonné sazby. Odvolací senát proto neshledal žádných důvodů ani pro zásah do zvoleného kárného opatření.

V rámci odvolacího řízení navíc, jak shora zmíněno, kárně obviněná své odvolání ani nezdůvodnila, takže odvolací senát neměl jakoukoli možnost případně jiné úvahy v tomto směru, než z provedeného kárného řízení využít úvahy, jimiž se kárný senát řídil.

Jak již výše naznačeno, nebylo shledáno jakýchkoliv důvodů pro zásah do rozhodnutí kárného senátu, a proto bylo rozhodnuto tak, jak je patrné ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

✿ Připravil JUDr. JAN SYKA, vedoucí oddělení pro věci kárné ČAK.

Z jednání představenstva ČAK

Představenstvo ČAK se dne **15. 10. 2009** sešlo na své 43. schůzi, poslední v jeho volebním období, která se konala v historickém sídle ČAK v Kaňkové paláci v Praze.

Na programu mělo aktuální zprávu o stavu příprav 5. sněmu, který proběhl následně v pátek 16. 10. 2009 v kongresovém hotelu Clarion.

Legislativní odbor předložil členům představenstva ČAK návrh věcného záměru usnesení ČAK o náležitostech stavovského oděvu – talárů. K návrhu se vedla diskuse, z níž vzešly připomínky, které má legislativní odbor operativně do věcného návrhu usnesení zapracovat. Následně bude návrh posuzovat představenstvo, které vzešlo z 5. sněmu ČAK.

Členové představenstva ČAK projednali návrh na změnu usnesení ČAK o poradních orgánech. Byl konstituován nový výbor – **Výbor pro srovnávací přezkum právního vzdělávání**. Výbor bude patnáctičlenný, složený

z uznávaných pedagogů právnických fakult ze všech českých univerzit.

JUDr. Vychopeň, místopředseda ČAK, informoval členy představenstva ČAK o **mezinárodním projektu PenalNet**, což je webová platforma pro bezpečnou komunikační síť pro trestní advokáty EU, která je nezbytná pro implementaci např. evropského zatýkacího rozkazu nebo úmluvy o vzájemné právní pomoci v trestních věcech. V současné době běží pilotní projekt, účast v něm by si vyžádala finanční náklady. Představenstvo ČAK rozhodlo vyčkat výsledků pilotního projektu, a poté bude věc znovu projednána.

Podrobný zápis ze 43. schůze představenstva ČAK (stejně jako všechny ostatní) jsou všem advokátům a advokátním koncipientům k dispozici na www.cak.cz/rubrika Orgány komory/Představenstvo/Zápis z jednání.

✿ icha

Fotbalový turnaj v Březolupech o putovní pohár ČAK se stává tradicí

V letošním roce, konkrétně 12. 9. 2009, se konal již v pořadí čtvrtý ročník fotbalového turnaje o krásný putovní pohár ČAK v Březolupech.

Tradičně byla sestavena čtyři mužstva, a to z řad:

1. Advokátů
2. Soudců
3. Policie ČR (oddělení hlídkové služby – OHS)
3. Policie ČR (služba kriminální policie a vyšetřování – SKPV)

Organizace tohoto turnaje byla zajišťována zlínskou větvi regionu Olomouckého a Zlínského kraje, který je někdy nazýván též region Střední Morava, za spolupráce z řad soudců i Policie ČR.

Mrzelo nás, že jsme letos nevyhráli a pohár jsme tedy museli na další rok předat Policii ČR (oddělení hlídkové služby), nicméně omlouvá nás skutečnost, že hlídková služba Policie ČR jsou muži trénovaní a sportovně rozhodně zdatnější než advokáti, kteří svou práci vykonávají – na rozdíl od hlídkové služby – v kancelářích, soudních síních a předsíních. Navíc, jak jsem již minule uvedla, Policie ČR, respektive zúčastnění muži se pravidelně scházejí k fotbalovým tréninkům.

Pořadí mužstev v letošním turnaji bylo následující:

1. Policie ČR (oddělení hlídkové služby)
2. Advokáti
3. Soudci
4. Policie ČR (služba kriminální policie a vyšetřování)

Přestože jsme na začátku turnaje prohlásili, že jde jen o hru a vlastně zábavu, jakmile se zúčastnění muži setkali na hřišti, bojovali urputně ze všech sil, včetně případných faulů a značného vyčerpání, „v boji neznali bratra“.

Organizátory však mrzelo a mrzí i nadále, že byla slabá účast z řad advokátek. Když jsem některé osobně oslovila, svoji neúčast zdůvodnily tím, že fotbal nehrají.

Ráda bych tedy rozptýlila představu těchto kolegů, že se tohoto turnaje mají účastnit jen hrající osoby. Vždyť se nejedná jen o fotbal, ale o to, abychom se setkávali a diskutovali o problémech i mimo místnosti, kde zastupujeme naše klienty a jsme de facto proti sobě. Někteří kolegové či kolegyně si tedy představují, že jsme proti sobě i v osobním životě. Podle mého názoru je to velmi mylná představa. Je nutné si uvědomit, že se vlastně „hádají“ naši klienti a my jsme pouze jejich nástroj, což neznamená, že advokát „na druhé straně“ je náš nepřítel.

Navíc, pokud se advokáti takto setkají i mimo sporné případy, ubude i tzv. „podpásových“ kroků z jejich strany a soudní pře se dostanou do roviny pouze právních argumentů bez incidentů a výroků, které by z úst vzdělaného advokáta neměly ani vyjít.

Veškeré názorové rozdíly na právní problémy je možno si vyříkat vždy při příjemném posezení po ukončení fotbalového turnaje v Motorestu KOLIBA v Březolupech, který sousedí s hřištěm, na němž probíhá fotbalové klání.

Již nyní se těšíme na fotbalový turnaj v r. 2010!

✿ JUDr. ALOISIE JURKOVIČOVÁ,
za Olomoucký a Zlínský region

Advokátní tým byl plný odhodlání...

...ale policisté, zocelení službou v ulicích, byli lepší.

K vývoji v mezinárodním soukromém právu

(Řím I – právo rozhodné pro smluvní závazkové vztahy, Řím II – právo rozhodné pro mimosmluvní závazkové vztahy)

prof. Dr. MARTIN GEBAUER

I. Význam unifikace práva nařízením „Řím I“ a „Řím II“

Rok 2009, ve kterém se nacházíme, představuje historický mezník v evropském obligačním právu. V tomto roce vstupují v platnost dvě nařízení Evropského společenství, která celoplošně sjednocují závazkově právní kolizní normy evropských členských států. Tzv. nařízení Řím I o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy¹ vstoupí v platnost na konci roku, týden před Vánoce. Tzv. nařízení Řím II o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy² již vstoupilo v platnost v lednu roku 2009 a platí ve 26 členských státech Evropské unie, ve všech členských státech kromě Dánska.

Obě tato nařízení sjednocují materiální normy mezinárodního práva soukromého, tedy normy, které upravují, které národní právo se použije pro skutkový děj vztahující se k zahraničí. Tyto materiálně právní kolizní normy je třeba odlišovat od procesně-právních norem, jejichž předmětem je například mezinárodní příslušnost soudů nebo mezinárodní uznávání

a výkon rozsudků. Na procesněprávní úrovni vedla kompetence Evropského společenství založená Amsterodamskou smlouvou již v minulých deseti letech ke značné míře unifikace práva sekundárním právem Společenství, například nařízením Brusel I, ale také četnými dalšími nařízením. **Za historické je třeba označit vstoupení obou materiálně právních nařízení Řím I a Řím II v platnost v roce 2009 zejména z toho důvodu, že tvoří základ pro další unifikaci také materiálního kolizního práva v Evropě: následovat budou nařízení Řím III, Řím IV a Řím V.**³ V následujících letech vstoupí v platnost tedy další nařízení o právu výživného, rozvodovém právu, právu majetkových vztahů manželů a pravděpodobně také o dědickém právu.

Proč se však vůbec zdá být smysluplné sjednocovat normy mezinárodního práva soukromého na evropské úrovni? V roce 1849, tedy přesně před 160 lety, byl vydán osmý a poslední svazek Systému dnešního římského práva od *Friedricha Carla von Savigny*. V něm *Savigny* překonává po staletí rozhodující statutuovou teorii a navrhuje novou koncepci mezinárodního práva soukromého, která si v Evropě nárokuje dodneška platnost, a uvádí hledání sídla právního vztahu do centra kolizně právních úvah. Zároveň rozvinul myšlenku, kterou dnes nazýváme „mezinárodní rozhodovací shodou“. Na straně 27 osmého svazku hovoří *Savigny* o „rovnosti v posuzování tuzemců a cizinců, které celkově vyžaduje společná výhoda národů a jednotlivců“. A pokračuje, že tato plně rozvinutá rovnost musí vést k tomu, „že nejen v žádném jednotlivém státě nebu-

de cizinec oproti tuzemci znevýhodněn (v čemž spočívá stejné zacházení s osobami), nýbrž také že se právním poměrům, v případech *kolize zákonů*, dostane stejného posouzení, bez rozdílu, zda byl rozsudek vysloven v tom či onom státě“.⁴

Přesně tato myšlenka mezinárodní rozhodovací shody je obsažena v důvodu 6 nařízení Řím I a téměř slovo od slova také v důvodu 6 nařízení Řím II, kde se doslovně říká: „Na podporu předvídatelnosti výsledku právních sporů a posílení bezpečnosti ve vztahu k rozhodnému právu a volnému pohybu soudních rozhodnutí, musí kolizní normy platné v členských státech v zájmu plynule fungujícího vnitřního trhu určovat stejné právo nezávisle na státu, ve kterém se soud nachází, u něhož je nárok uplatňován.“

I v jednotlivých předpisech o určování právního řádu, které oba nové předpisy upravují, se evropské právo projevuje méně revolučně, než se ještě před několika málo roky myslelo. Ještě než se dostanu k základní struktuře a několika podstatným ustanovením obou nařízení, chtěl bych nejprve učinit malý terminologický exkurz, který je na jedné straně výrazem obsahové kontinuity, na straně druhé vyjadřuje také změnu pramenů v evropském mezinárodním právu soukromém. Proč se v úředním označení obou nařízení objevuje místní název Řím? Řím je nejen evropské kulturní město, Řím je také místem, kde byla v roce 1980 uzavřena mezi tehdejšími členskými státy Evropského hospodářského společenství mezinárodněprávní dohoda: Římská úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy ze dne

1 Nařízení (ES) č. 593/2008 Evropského parlamentu a Rady o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy („Řím I“) ze dne 17. června 2008 (ABl. EU 2008, č. L 177, str. 6).

2 Nařízení (ES) č. 864/2007 Evropského parlamentu a Rady o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy („Řím II“) ze dne 11. července 2007 (ABl. EU 2007, č. L 199, str. 40).

3 K aktuálnímu stavu záměrů v Bruselu viz například Mansel/Thorn/R. Wagner, *Europäisches Kollisionsrecht 2008: Fundamente der Europäischen IPR-Kodifikation* (Evropské kolizní právo 2008: Základy evropské kodifikace IPR), IPRax 2009, 1, 5 a násl.

4 Friedrich Carl von Savigny, *System des heutigen römischen Rechts* (Systém dnešního římského práva), svazek VIII, Berlín 1849, str. 27.

19. června 1980.⁵ Tato úmluva poprvé vstoupila v platnost v roce 1991; v České republice se používá od 1. listopadu 2006,⁶ v Německu byla vtělena před dvaceti roky do kodifikace mezinárodního práva soukromého. Dnes platí ve všech členských státech ES, ovšem nebude platit dlouho, protože na její místo nastoupí za několik měsíců ve všech členských státech, kromě Dánska,⁷ nařízení Řím I. Zde je však u smluvních závazkových vztahů důležité vidět, že je patrná i obsahová kontinuita s již platným evropským kolizním právem. Jinak je tomu u mimosmluvních závazkových vztahů v nařízení Řím II: Tam je evropská unifikace práva upravena nově.⁸ Zákodárce Společenství vstoupil do obsahově nové oblasti, ačkoliv se nařízení Řím II v metodologickém ohledu ukazuje být spíše konzervativní.⁹

II. Podstatné znaky obou nových nařízení

V následující části představím jednotlivé strukturální zásady obou nařízení. Začít bych chtěl nařízením Řím I, které vstoupilo v platnost později, tedy se smluvními závazkovými vztahy.

1. Řím I

a) Oblast použití

Věcná oblast použití nařízení je široká. Podle článku 1 odstavec 1 platí pro smluvní závazkové vztahy v občanských a obchodních věcech, které vykazují spojitost s právem různých států. U těchto států se nemusí nutně jednat o členské státy Evropského společenství. Článek 2 hovoří naopak výslovně o univerzálním použití. Právo označené podle nařízení se tedy použije i tehdy, když není právem členského státu. Kupříkladu se před českým soudem může použít právo New Yorku, pokud obě smluvní strany pocházejí z Německa a New Yorku. Toto rozhodnutí pro takzvané *loi uniforme* je účelné; alternativa by spočívala v tom, že by se ve členských státech vytvořilo rozštěpené kolizní právo.

Zajímavé je, že nařízení nečiní pokus popsat blíže, co se vůbec má pod pojmem smlouva rozumět.¹⁰

K tomu se bude muset vytvořit jurisdikce. Na rozdíl od návrhu komise z prosince 2005 **neřeší nařízení ani zastupování**.¹¹ Článek 1 obsahuje v druhém odstavci seznam výjimečných právních oblastí. K nim patří například závazkové vztahy z rodinného poměru nebo z manželských majetkových vztahů.¹² Snad nejdůležitější výjimka spočívá v tom, že **z oblasti použití nařízení jsou výslovně vyjmuty závazkové vztahy z jednání před uzavřením smlouvy**, tedy z *culpa in contrahendo*.¹³ K této otázce se ještě vrátím později v souvislosti s nařízením Řím II.

b) Volba práva (čl. 3 nařízení Řím I)

Pokud se týče zásadních úprav určování platného práva v nařízení Řím I, připojuje se nařízení Řím I zcela jasně k autonomii smluvních stran. **Smlouva podléhá v první řadě právu, které si zvolily smluvní strany**. Přitom podléhá vznik a účinnost volby práva tomu právu, které by platilo pro smlouvu, kdyby volba práva byla platná.¹⁴

Možná je nejen výslovná, ale také konkludentní volba práva. Ovšem musí jednoznačně vyplývat z ustanovení smlouvy nebo z okolností případu.¹⁵ Zde je nařízení svým kritériem jednoznačnosti poněkud přísnější než dosavadní evropské právo, které nehovoří o jednoznačnosti, ale o „dostatečné jistotě.“¹⁶ Pokud smluvní strany přijaly výlučné ujednání o soudní příslušnosti, pak se tato okolnost s ohledem na konkludentní volbu práva podle důvodu (12) nařízení musí považovat za faktor, který je nutné zohlednit.¹⁷

U předmětu volitelných práv se nařízení zjevně omezuje na státní právo.¹⁸ Také zde byl návrh komise ještě podstatně revolučnější a chtěl zahrnout do volitelných práv také nestátní regulativy.¹⁹ Chtěli-li tedy smluvní strany podříditi svou smlouvu například *Principles of European Contract Law* nebo *Draft Common Frame of reference*, má jejich rozhodnutí za následek pouze materiálně právní volbu práva, nikoliv však skutečnost, že by kogentní normy jinak rozhodného státního práva byly potlačeny.

c) Objektivní určení platného práva (čl. 4 nařízení Řím I)

Pokud smluvní strany neprovedly volbu práva, určí se rozhodné právo cestou objektivního určení platného práva podle článku 4 nařízení. Svou vnější strukturou se tato norma velmi výrazně odlišuje od ještě platného práva v Evropě. Princip úzké spojitosti, který doposud tvořil jasně výchozí bod, se zjevně stahuje do pozadí, a ani ústřední význam smluvně charakteristického výkonu není na první pohled zřejmý. Při bližším posouzení se, pravda, na základních hodnoceních sotva

5 Římská úmluva EHS o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy ze dne 19. června 1980 (BGBl. 1986 II, str. 810) ve znění

4. přístupové dohody ze dne 14. dubna 2005 (BGBl. 2006 II, str. 348).

6 Viz BGBl. 2007 II, str. 638.

7 O zvláštní úloze Dánska viz Mansel/Thorn/R. Wagner, *Europäisches Kollisionsrecht 2008: Fundamente der Europäischen IPR-Kodifikation* (Evropské kolizní právo 2008: Základy evropské kodifikace IPR), IPRax 2009, 1, 7.

8 K vývoji nařízení Řím II viz Junker, *Die Rom II-Verordnung: Neues Internationales Deliktsrecht auf europäischer Grundlage* (Nařízení Řím II: nové mezinárodní deliktí právo na evropském základě), NJW 2007, 3675, 3676, s dalším i odkazy.

9 Viz Jan von Hein, *Europäisches Internationales Deliktsrecht nach der Rom II-Verordnung* (Evropské mezinárodní deliktí právo podle nařízení Řím II), ZEuP 2009, 6, 9.

10 Viz Mankowski, *Die Rom I-Verordnung – Änderungen im europäischen IPR für Schuldverträge* (Nařízení Řím I - změny v evropském mezinárodním právu soukromém a procesním pro závazkové smlouvy), IHR 2008, 133, 134.

11 Mankowski, *Die Rom I-Verordnung – Änderungen im europäischen IPR für Schuldverträge* (Nařízení Řím I - změny v evropském mezinárodním právu soukromém a procesním pro závazkové smlouvy), IHR 2008, 133, 134.

12 Viz čl. 1 odst. 2 lit. b) a c) nařízení Řím I.

13 Čl. 1 odst. 2 lit. i) nařízení Řím I.

14 Čl. 3 odst. 4 ve spojení s čl. 10 odst. 1 nařízení Řím I.

15 Čl. 3 odst. 1 věta 2 nařízení Řím I.

16 Čl. 3 odst. 1 věta 2 Římské úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy - EVÜ (čl. 27 odst. 1 věta 2 zaváděcího zákona k občanskému zákoníku - EGBGB).

17 Čl. 3 odst. 1 věta 3 návrhu komise z prosince 2005 chtěl výlučnému ujednání o soudní příslušnosti dokonce přiznat účinek domněnky. Kriticky k tomu Leible, in: Ferrari/Leible (Hrsg.), *Ein neues internationales Vertragsrecht für Europa* (2007) (Nové mezinárodní smluvní právo v Evropě (2007)), str. 41, 45.

18 Viz Mankowski, *Die Rom I-Verordnung – Änderungen im europäischen IPR für Schuldverträge* (Nařízení Řím I - změny v evropském mezinárodním právu soukromém a procesním pro závazkové smlouvy), IHR 2008, 133, 136; Pfeiffer, *Neues Internationales Vertragsrecht – Zur Rom I-Verordnung* (Nové mezinárodní smluvní právo - K nařízení Řím I), EuZW 2008, 622, 624.

19 Viz důvody (13) a (14) nařízení.

co změnilo. Zato se pro neodborníka na kolizní právo zjednodušuje aplikace práva, **příčemž článek 4**

- 20 Leible/Lehmann, Die Verordnung über das auf vertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht („Rom I“) (Nařízení o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)), RIW 2008, 528, 534.
- 21 Nejužší spojitost se tímto způsobem stává „výplní mezer“, viz Leible/Lehmann, Die Verordnung über das auf vertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht („Rom I“) (Nařízení o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)), RIW 2008, 528, 536
- 22 Viz Leible/Lehmann, Die Verordnung über das auf vertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht („Rom I“) (Nařízení o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)), RIW 2008, 528, 536.
- 23 Viz ke vztahu mezi spravedlností pro jednotlivý případ a pružností na jedné straně a právní jistotou na straně druhé: Mankowski, Die Rom I-Verordnung – Änderungen im europäischen IPR für Schuldverträge (Nařízení Řím I – změny v evropském mezinárodním právu soukromém a procesním pro závazkové smlouvy), IHR 2008, 133, 137.
- 24 Viz Pfeiffer, Neues Internationales Vertragsrecht – Zur Rom I-Verordnung (Nové mezinárodní smluvní právo – k nařízení Řím I), EuZW 2008, 622, 625 a násl.
- 25 Viz čl. 5 a čl. 7 nařízení Řím I a více Mankowski, Die Rom I-Verordnung – Änderungen im europäischen IPR für Schuldverträge (Nařízení Řím I – změny v evropském mezinárodním právu soukromém a procesním pro závazkové smlouvy), IHR 2008, 133, 140, 144 a násl.
- 26 Viz čl. 8 a čl. 6 nařízení Řím I a více Mankowski, Die Rom I-Verordnung – Änderungen im europäischen IPR für Schuldverträge (Nařízení Řím I – změny v evropském mezinárodním právu soukromém a procesním pro závazkové smlouvy), IHR 2008, 133, 140 ff, 145 násl.
- 27 Viz Staudinger, Rechtsvereinheitlichung innerhalb Europas: Rom I und Rom II (Právní unifikace v rámci Evropy: Řím I a Řím II), AnwBl 2008, 8, 11 a násl. 31.
- 28 Čl. 4 nařízení Řím II.
- 29 Čl. 10 nařízení Řím II.
- 30 Čl. 11 nařízení Řím II.
- 31 Čl. 12 nařízení Řím II.; viz k těmto kategoriím také čl. 2 odst. 1 nařízení Řím I.
- 32 K tomuto pojmu viz Leible/Lehmann, Die neue EG-Verordnung über das auf außervertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht („Rom II“) (Nové nařízení ES o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy („Řím II“)), RIW 2007, 721, 722.
- 33 Čl. 2 nařízení Řím II.
- 34 Čl. 3 nařízení Řím II.
- 35 Čl. 1 odst. 2 lit. g) nařízení Řím II.
- 36 Viz Jan von Hein, Europäisches Internationales Deliktsrecht nach der Rom II-Verordnung (Evropské mezinárodní delikttní právo podle nařízení Řím II), ZEuP 2009, 6, 13; Wagner, Die neue Rom II-Verordnung (Nové nařízení Řím II), IPRax 2008, 1, 10; Leible/Lehmann, Die neue EG-Verordnung über das auf außervertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht („Rom II“) (Nové nařízení ES o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy („Řím II“)), RIW 2007, 721, 723 a násl. („zákonodárské vysvětlění chudoby“).
- 37 G. Wagner, Die neue Rom II-Verordnung (Nové nařízení Řím II), IPRax 2008, 1, 10.
- 38 Čl. 27-37 zaváděcího zákona k občanskému zákoníku - EGBGB.
- 39 Viz R. Wagner, Änderungsbedarf im autonomen deutschen internationalen Privatrecht aufgrund der Rom II-Verordnung? (Potřeba změny v autonomním německém mezinárodním právu soukromém na základě nařízení Řím II?), IPRax 2008, 314 a násl.

odstavec 1 v přehledu uvádí různé typy smluv a pro každý typ stanovuje rozhodné právo. Pod písmenem a) tohoto přehledu je například uvedeno: „Kupní smlouvy o movitých věcech podléhají právu státu, ve kterém má prodávající svůj obvyklý pobyt“. To je snadno srozumitelné pravidlo, za kterým se skrývá princip smluvně charakteristického výkonu. Přehled různých typů smluv – od kupních smluv přes smlouvy na poskytování služeb až po distribuční smlouvy a franšizové smlouvy určité povede k určitým problémům při vymezování a stanovování kvalifikace.²⁰

Spadá-li smlouva pod více nebo žádný z typů smluv uvedených v odstavci 1, upravuje odstavec 2 rozhodování subsidiárně podle charakteristického výkonu. Pokud není možné v konkrétním případě určit rozhodné právo ani tímto způsobem, protože není možné pro celou smlouvu zjistit charakteristický výkon – kupříkladu u směnné smlouvy, provádí pak odstavec 4 naprosto subsidiárně úpravu podle nejužší spojitosti.²¹

Důležité a správné rozhodnutí vydavatele nařízení spočívalo v tom, že zachoval únikovou doložku. To bylo všechno jiné než samozřejmé. Návrh komise z prosince 2005 chtěl tuto doložku bez náhrady vyškrtnout, a to v zájmu právní jistoty. Skutečně je jedním z hlavních problémů současného používání evropského práva, že soudy v různých členských státech používají únikovou doložku v rozdílném rozsahu.²² Nařízení ji nyní přesto v zájmu spravedlivého rozhodování každého jednotlivého případu zachovalo.²³ Ovšem úniková doložka je v odst. 3 formulována stručněji a doplněna o kritérium zjevnosti.²⁴ Pouze pokud z celkových okolností vyplývá, „že smlouva vykazuje zjevně užší spojitost s jiným státem než státem podle odstavce 1 nebo 2, použije se právo tohoto jiného státu“.

d) Zvláštní ustanovení pro spotřebitele a zaměstnance

Nová zvláštní ustanovení obsahuje nařízení nejen pro smlouvy o přepravě osob či věci a pojišťovací smlouvy,²⁵ ale také pro individuální pracovní a spotřebitelské smlouvy.²⁶ Právě u spotřebitelských smluv vyplývají

dalekosáhlé změny nejen oproti ještě platnému evropskému právu, ale také oproti návrhu komise z prosince 2005, který byl tak radikální, že stavěl spotřebitele ze třetích států zcela mimo ochranu zaručovanou nařízením a v ostatním zcela odboural volbu práva ve spotřebitelských smlouvách.²⁷ Další vývoje na téma ochrana spotřebitele bych však přenechal příspěvku pana *Staudingera* a místo toho se krátce věnoval nařízení Řím II.

2. Řím II

a) Oblast použití a zbývající prostor pro regulaci v národním právu

Nařízení Řím II zahrnuje čtyři typy mimosmluvních závazkových vztahů: protiprávní úkon,²⁸ bezdůvodné obohacení,²⁹ *Negotiorum gestio*³⁰ a *Culpa in contrahendo*.³¹ U těchto mimosmluvních závazkových vztahů³² se však musí jednat o občanské nebo obchodní věci a závazkové vztahy musí vykazovat spojitost s právem různých států.³³ Ani zde nezáleží na tom, zda právo označené podle nařízení je nebo není právem členského státu.³⁴

V porovnání s nařízením Řím I je věcná oblast použití nařízení Řím II značně omezena. Vyjmuty jsou zejména „mimosmluvní závazkové vztahy z porušení soukromí nebo z osobnostních práv, včetně pomluvy.“³⁵ Toto podstatné a politováníhodné vyloučení má politické důvody; nebylo jednoduše možné se dohodnout na pravidlu pro určování rozhodného práva, a proto padlo rozhodnutí nechat tuto oblast naprosto bez úprav.³⁶ Na úseku porušování osobnostních práv tak zůstává jinak nařízením potlačované národní delikttní kolizní právo naživu.³⁷ To také vysvětluje, že například v německé kodifikaci mezinárodního soukromého práva, v zaváděcím zákonu k občanskému zákoníku, byla sice autonomní ustanovení k mezinárodnímu smluvnímu právu³⁸ do značné míry zrušena, ale předpisy o mimosmluvních závazkových vztazích zůstávají zachovány.³⁹

b) Obecné otázky určování rozhodného práva v delikttním právu

Čl. 4 nařízení Řím II určuje v delikt-

ním právu jako základní pravidlo směrodatnost *lex loci delicti commissi*, přesněji: použití práva státu, ve kterém škoda nastala.⁴⁰ Míněno je tím u tzv. distančních deliktů místo, na kterém nastala událost.⁴¹ To znamená v porovnání například s dosavadním německým právem výraznou změnu: V Německu bylo v minulých deseti letech u distančních deliktů zásadně rozhodující právo místa plnění.⁴²

c) Rozvolnění

Čl. 4 odstavec 4 nařízení Řím II však rozvolňuje základní pravidlo *lex loci delicti commissi* v důležitém bodě: mají-li obě strany obvyklý pobyt ve stejném státě, podléhá protiprávní úkon právu tohoto státu.⁴³

d) Úniková doložka

Také u protiprávních úkonů obsahuje nové evropské právo nyní únikovou doložku ve čl. 4 odst. 3 nařízení Řím II. U zjevně užší spojitosti s jiným státem, než jaký je určen v rámci řádného určení rozhodného práva, se použije právo tohoto jiného státu. Přitom se v úvahu bere zejména akcesorická návaznost na právní poměr již existující mezi stranami.⁴⁴

e) Určení rozhodného práva pro právo bezdůvodného obohacování a *Negotiorum gestio*

Kromě protiprávních úkonů – také se zvláštními úpravami ve vztahu k ručení za škody způsobené vadou výrobku,⁴⁵ poškozování životního prostředí⁴⁶ a soutěžní právo⁴⁷ – upravuje nařízení Řím II také právo bezdůvodného obohacování a *Negotiorum gestio*. V obou případech se v první řadě navazuje akcesoricky na již existující právní poměr; subsidiárně na společný obvyklý pobyt nebo – pokud společný pobyt není dán – na místo nástupu bezdůvodného obohacení, příp. obchodního vedení.⁴⁸

f) Volba práva

V každém případě z německé perspektivy viděno představuje nařízení Řím II ohledně volby práva smluvními stranami u mimosmluvních

závazkových vztahů poměrně liberální základ a rozsáhlou možností autonomního určení rozhodného práva. Článek 14 ovšem rozlišuje podle toho, zda všechny strany mimosmluvního závazkového vztahu provádějí komerční činnost – v takovém případě je dokonce možná volba práva *ex ante*, nebo zda komerční činnost neprovádějí – pak přichází v úvahu pouze volba práva *ex post*.⁴⁹

III. Rozhraní obou nařízení

Po stručném představení přehledu obsahu obou nařízení bych chtěl závěrem nastínit ještě několik otázek, které leží na rozhraní obou norem, příp. ve kterých se obě nařízení překrývají.

1. *Culpa in contrahendo*

Uprostřed mezi oběma nařízeními leží institut *culpa in contrahendo*, který se hojně vyskytuje v národních právních řádech. Evropský zákonodárce se zde rozhodl v zásadě jednoznačně pro delikttní zařazení,⁵⁰ což může například německého právníka zpočátku poněkud překvapit. Ovšem nařízení Řím II ve svém článku 12 odstavec 1 znovu nařizuje, aby se na mimosmluvní závazkové vztahy z jednání před uzavřením smlouvy použilo právo, které se má pro smlouvu použít nebo které by se mělo použít, kdyby byla smlouva uzavřena. Tímto způsobem se znovu v mnoha případech stává relevantním smluvní statut. Porušení povinné ochrany, která se například v Německu velmi ráda stanovuje smluvně, pokud jsou dotčeny právní statky jako zdraví a vlastnictví, by podle koncepce nařízení Řím II ovšem pod *culpa in contrahendo* vůbec nemělo spadat, nýbrž by se mělo řešit čistě delikttně.⁵¹

2. Zpětný a další odkaz

Obě nařízení Řím I a Řím II obsahují také překrývající se pravidla, která se týkají obecné části mezinárodního práva soukromého. Kompletně vyloučen je *Renvoi*: podle nového evropského práva nepřicházejí v úvahu ani zpětný, ani další odkaz. Pokud tedy nařízení Řím I nebo Řím II odkazují na určité národní právo, berou se

v úvahu pouze jeho věcné předpisy, nikoliv však kolizněprávní ustanovení tohoto práva.⁵²

3. Ordre public

I u *Ordre public* jsou příslušná ustanovení obou nařízení nejen podobná, ale dokonce identická⁵³. Ovšem důvod (32) nařízení Řím II jasně říká, že nepřiměřená, rámec vyrovnání vzniklé škody překračující náhrada škody s odstrašujícím účinkem nebo trestní náhrada škody v závislosti na právním řádu členského státu dovolaného soudu může být považována za neslučitelnou s veřejným právem tohoto státu. Tím vkládá právo Společenství kontrolu *ordre public* v této citlivé oblasti do značné míry do rukou národního práva.⁵⁴

40 Čl. 4 odst. 1 nařízení Řím II.

41 Více G. Wagner, Die neue Rom II-Verordnung (Nové nařízení Řím II), IPRax 2008, 1, 4 a násl.; Jan von Hein, Europäisches Internationales Deliktsrecht nach der Rom II-Verordnung (Evropské mezinárodní delikttní právo podle nařízení Řím II), ZEuP 2009, 6, 16 a násl.

42 Viz čl. 40 odst. 1 zaváděcího zákona k občanskému zákoníku - EGBGB.

43 Více von Hein, Europäisches Internationales Deliktsrecht nach der Rom II-Verordnung (Evropské mezinárodní delikttní právo podle nařízení Řím II), ZEuP 2009, 6, 17 f; G. Wagner, Die neue Rom II-Verordnung (Nové nařízení Řím II), IPRax 2008, 1, 5; Leible/Lehmann, Die neue EG-Verordnung über das auf auBervertragliche Schuldverhältnisse anzuwendende Recht („Rom II“) (Nové nařízení ES o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy („Řím II“)), RIW 2007, 721, 725.

44 Více k únikové doložce von Hein, ZEuP 2009, 6, 18 f.; Wagner, IPRax 2008, 1, 6; Leible/Lehmann, RIW 2007, 721, 725 a násl. Čl. 4 odst. 3 věta 2 nařízení Řím II.

45 Čl. 5 nařízení Řím II.

46 Čl. 7 nařízení Řím II.

47 Čl. 6 nařízení Řím II.

48 Čl. 10 a 11 nařízení Řím II. Odstavec 4 obou norem obsahuje opět únikovou doložku.

49 Více von Hein, ZEuP 2009, 6, 19 a násl.

50 Viz čl. 1 odst. 2 lit. i) nařízení Řím I; čl. 2 odst. 1, 12 nařízení Řím II.

51 Viz důvod (30) nařízení Řím II a G. Wagner, Die neue Rom II-Verordnung (Nové nařízení Řím II), IPRax 2008, 1, 12 a násl.

52 Viz čl. 20 nařízení Řím I; čl. 24 nařízení Řím II.

53 Viz čl. 21 nařízení Řím I; čl. 26 nařízení Řím II.

54 Více von Hein, Europäisches Internationales Deliktsrecht nach der Rom II-Verordnung (Evropské mezinárodní delikttní právo podle nařízení Řím II), ZEuP 2009, 6, 23 a násl.; G. Wagner, Die neue Rom II-Verordnung (Nové nařízení Řím II), IPRax 2008, 1, 16 a násl.; Staudinger, Rechtsvereinheitlichung innerhalb Europas: Rom I und Rom II (Unifikace práva v rámci Evropy: Řím I a Řím II), AnwBl 2008, 8, 15; Gebauer, Strafschadensersatz und italienischer ordre public (Trestní náhrada škody a italský ordre public), ZEuP 2009, 409, 416-420.

4. Autonomní výklad

Snad nejdůležitější bod, který se dotýká obou nařízení, je postulát jednotné a autonomní interpretace⁵⁵ obou nařízení. Oba právní akty

⁵⁵ Viz Gebauer, Europäische Auslegung des Zivilrechts (Evropský výklad občanského práva), in: Gebauer/Wiedmann (Hrsg.), Zivilrecht unter europäischem Einfluss (2005) (Občanské právo pod evropským vlivem (2005), č. 8, kapitola 3 a následně).

Společenství obsahují koncepty, které nesmí být posuzovány brýlemi národních právních řádů, ale v jejich vlastní, právně autonomní souvislosti v rámci Společenství. Jinak hrozí renacionalizace nového práva. Rozhodující úlohu zde pravděpodobně bude hrát v příštích letech a desetiletích Evropský soudní dvůr. Svůj úkol dalšího rozvíjení evropského

práva soudní praxi může splnit pouze tehdy, když národní soudy v případech pochybností projeví nezbytnou ochotu předkládat příslušné materiály.

✿ Autor přednáší na univerzitě v německém Tübingenu.

Tento příspěvek byl přednesen v rámci XVII karlovarských právnických dnů.

Světové fórum mediačních center ve Florencii

Ve dnech **2. a 3. října t. r.** se v italské Florencii sešli představitelé vůdčích světových obchodně-mediačních center. Seminář byl organizován mediační komisí UIA pod patronací florentské Advokátní komory, Obchodní komory, Komory účetních a daňových poradců a Regionu Toskánsko.

Světové fórum mediačních center bylo zřízeno v roce 2001 a toto setkání bylo v pořadí již třinácté. Zástupci center se setkávají pravidelně každých osm měsíců, příští se má konat v červnu 2010 v Lublani ve Slovinsku. Cílem je zejména výměna zkušeností ohledně vývoje ADR, nejlepších praxí a příležitost spolupracovat na specifických projektech.

Zastoupena byla mediační centra zejména evropská (Belgie, Itálie, Řecko, Švýcarsko, Německo, Rumunsko, Slovinsko, Chorvatsko, Francie, Velká Británie, Holandsko, Srbsko, Bosna-Hercegovina, Lucembursko, Španělsko, Česká republika), americká, ale aktivně se též účastnili zástupci severní Afriky (Alžírsko, Tunisko), arabského světa (Libanon, Bahrajn), Austrálie a Číny.

Toto setkání bylo více než kdy jindy věnováno **budoucnosti mediace, poznatkům z psychologie a jejího působení na mediaci a co-mediaci, otázce, jak překonat častou neochotu k mediaci a jak navrhnout účinně smluvní doložky ADR.**

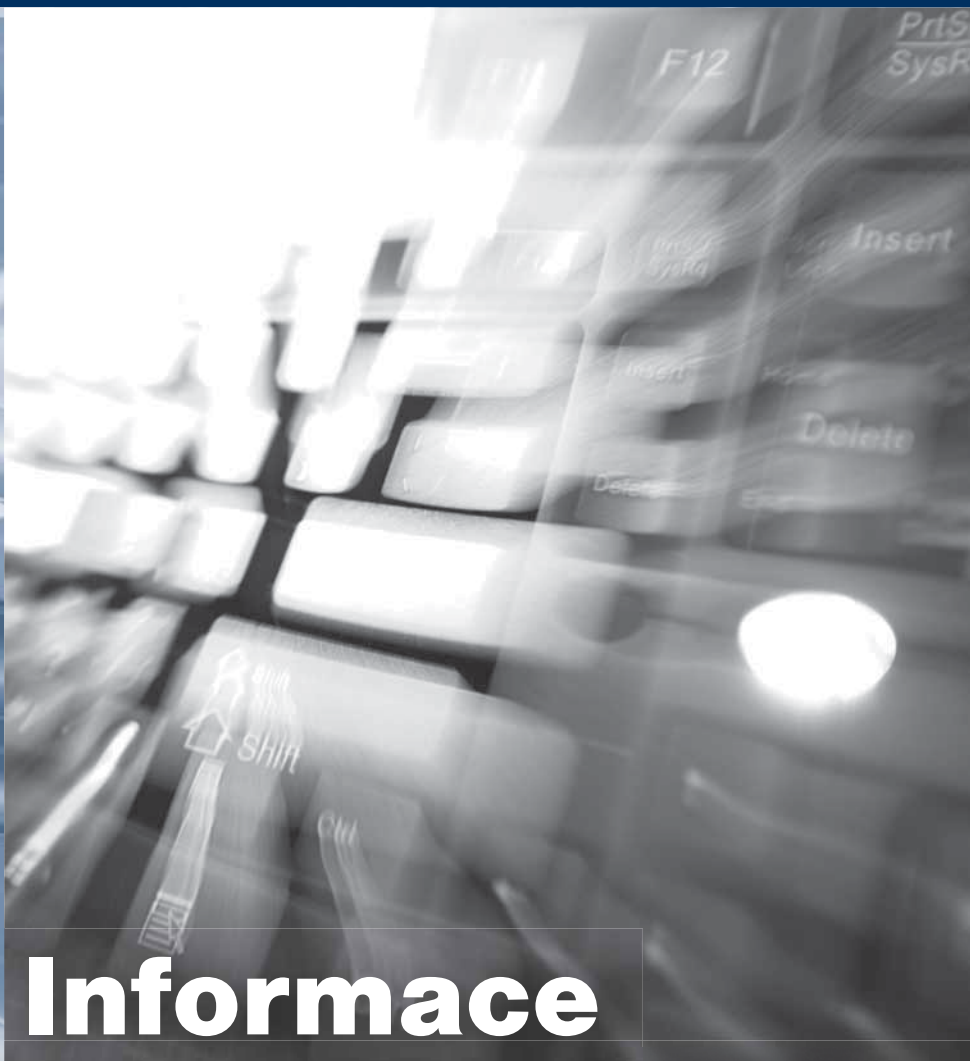
Pozornost byla věnována též **využití expertů** v souvislosti s mediačním řízením, které požadují strany či jejich poradci. Probíraly se různé aspekty v souvislosti s otázkou, zda je potřebné a přínosné, aby mediátor byl současně oním expertem či nikoli.

Zdůrazněno bylo vnímání mediace nejen jako alternativy k soudnímu řízení či arbitráži, ale jakožto **techniky** v řídicích obchodních vztazích. Paneľová diskuse představila různé přístupy tvorby smluvních doložek ve fázi návrhu obchodních smluv.

Podstatným efektem byla **výměna kontaktů a zkušeností se zakládá-**

ním mediačních center při advokátních komorách (Chorvatsko), lékařských komorách (Slovinsko), zkušeností se zaváděním soudní mediace, tj. mediace prováděné přímo soudci – mediátory v Holandsku a Slovinsku. Ve Slovinsku se mediace díky osvěceným představitelům ministerstev spravedlnosti a justice těší nebývalému rozmachu **zejména u právnických profesí (např. ve Slovinsku mohou provádět mediace z podnětu soudu pouze právníci).**

✿ JUDr. MARTINA DOLEŽALOVÁ, odbor mezinárodních vztahů ČAK

Informace a zajímavosti

MĚLI BYSTE VĚDĚT

- Přednášky a semináře pro advokáty a advokátní koncipienty ve vzdělávacích a školicích střediscích ČAK.... 74
12. ročník golfového turnaje české advokacie..... 75
- Pozvánka na seminář „První zkušenosti se souhrnnou novelou o. s. ř.“ v Hradci Králové 76
- Mezinárodní konference „Mimosoudní řešení sporů“ v Brně..... 77
- Diskuse s novináři potřetí: tentokrát o alimentech a tzv. mezinárodních únosech dětí 79
- CODEXIS GOLF CUP 2009 80
- Pozvánka na XIV. turnaj ve squashi a VIII. turnaj v bowlingu..... 81
- Pozvánka na 26. ročník Krakonošova poháru 82

Z PRÁVNICKÉ SPOLEČNOSTI

- Gratulace k 80. narozeninám JUDr. Dagmar Burešové 83
- Předsněmovní setkání členů volených orgánů ČAK..... 84

- NAKONEC 86 – 87

Přednášky a semináře pro advokáty a advokátní koncipienty ve Vzdělávacím a školicím středisku ČAK v Praze v Paláci Dunaj

• ve čtvrtek
26. listopadu 2009

Beck-online - předpisy, judikatura, komentáře a další texty v elektronické podobě

Lektor: Ing. Radim Krejčí, C. H. Beck

Číslo semináře: 41934

Poplatek za seminář: účast zdarma

Uzávěrka přihlášek: 16. listopadu 2009

• ve čtvrtek
3. prosince 2009

Elektronická komunikace, konverze dokumentů, datové schránky

Lektor: Mgr. Ing. Václav Král, advokát

Číslo semináře: 41932

Poplatek za seminář: 790 Kč

Uzávěrka přihlášek: 25. listopadu 2009

Seminář pořádá ČAK – region Praha a je určen přednostně pro pražské advokáty.

• ve čtvrtek
10. prosince 2009

První zkušenosti se souhrnnou novelou o. s. ř.

Lektor: JUDr. Jaromír Jirsa, místopředseda Městského soudu v Praze

Číslo semináře: 57903

Poplatek za seminář: 690 Kč

Uzávěrka přihlášek: 30. listopadu 2009

• v pondělí
21. prosince 2009

Evropský soud pro lidská práva a Česká republika – včera, dnes a zítra 2 ...aneb co se od loňského roku změnilo

Lektoři: JUDr. Eva Hubálková, vedoucí česko-estonsko-ukrajinského oddělení ESLP
JUDr. Vít Alexander Schorm, vládní zmocněnec pro zastupování ČR před ESLP
JUDr. Jiří Vogl, zástupce ředitele Ředitelství vnějších vztahů (DGAP) Rady Evropy

Číslo semináře: 41935

Poplatek za seminář: 500 Kč

Uzávěrka přihlášek: 11. prosince 2009

Semináře probíhají v Praze v Paláci Dunaj, Národní 10 (vchod z Voršílské ul. č. 14), pokud není uvedeno jiné místo konání, obvykle od 9.15 do 16.00 hodin s polední pauzou od 12 do 13 hod. Zájemci o účast na těchto akcích vyplní přihlášku, kterou naleznou na internetových stránkách, a zašlou ji e-mailem na adresu: seminare@cak.cz, a uhradí příslušný účastnický poplatek (včetně 19% DPH) na účet č. 6724361001/2700 konstantní symbol: 0308, variabilní symbol: desetimístné číslo složené z pětimístného čísla semináře (viz výše) a pětimístného evidenčního čísla advokáta u ČAK (objednatel) bez pomlčky či lomítka (např. 4190100312). Doklad o úhradě vezměte s sebou, daňový doklad obdržíte při prezenci, popřípadě poštou. Účastnické poplatky se bez vážné omluvy tři dny předem nevracejí. Sál je klimatizován. K dispozici je automat na kávu a minerální voda. Žádáme účastníky o včasný příchod, pozdní příchody ruší lektory i posluchače. 15 minut po začátku přednášky je již vstup do sálu omezen.

Bližší informace s podrobnějším programem naleznete na internetových stránkách ČAK na adrese www.cak.cz v levém menu nazvaném Vzdělávací akce. Telefonické informace na č. 224 951 778 – Marie Knížová. Těšíme se na setkání s vámi.

✦ Ing. LENKA PONDĚLÍČKOVÁ, vedoucí odboru výchovy a vzdělávání ČAK

Semináře pro advokáty pořádané pobočkou ČAK Brno v sále Veřejného ochránce práv

• v pondělí
30. listopadu 2009

Aktuální problémy občanskoprávní úpravy podílového spoluvlastnictví v praxi

Lektor: Mgr. Michal Králík, Ph.D., soudce KS v Brně, pobočka Zlín

Číslo semináře: 68921

Poplatek za seminář: 650 Kč

Uzávěrka přihlášek: 20. listopadu 2009

• v úterý
8. prosince 2009

Aktuální otázky a praktické poznatky z aplikace souhrnné novely o. s. ř. účinné od 1. 7. 2009

**Lektoři: JUDr. Jaromír Jirsa, místopředseda Městského soudu v Praze
JUDr. Michal Žižlavský, advokát**

Číslo semináře: 68923

Poplatek za seminář: 650 Kč

Uzávěrka přihlášek: 1. prosince 2009

Semináře se konají v sále Veřejného ochránce práv, Údolní 39, Brno v době **od 9.00 do 16.00 hodin**. Zájemci o účast na těchto akcích vyplní přihlášku, kterou naleznou na internetových stránkách ČAK, zašlou ji e-mailem na adresu: sekr@cakbrno.cz, modlitbova@cakbrno.cz a poukáží příslušný **účastnický poplatek** (tj. 650 Kč včetně 19% DPH/1 účastník) na účet **6724361001/2700**, konstantní symbol: 0308, variabilní symbol: číslo semináře a číslo osvědčení advokáta bez pomlčky či lomítka (např. 689010123). **Doklad o úhradě vezměte s sebou**. Účastnické poplatky se bez vážné omluvy tři dny předem nevracejí. Sál je klimatizován se stolovou úpravou, občerstvení zajištěno. Žádáme účastníky o včasný příchod.

Semináře pro advokáty pořádané v seminární místnosti pobočky ČAK Brno

• ve čtvrtek
3. prosince 2009

Doručování podle novely o. s. ř. a některé další vybrané změny v civilním řízení

Lektorka: JUDr. Ilona Schelleová, Dr., advokátka

Číslo semináře: 68922

Poplatek za seminář: 500 Kč

Uzávěrka přihlášek: 26. listopadu 2009

Semináře probíhají v seminární místnosti v Kleinově paláci, nám. Svobody 84/15, Brno v době od 9.00 do 13.00 hodin (**pokud není na pozvánce uvedeno jinak**).

Zájemci o účast na těchto akcích vyplní přihlášku, kterou naleznou na internetových stránkách ČAK, zašlou ji e-mailem na adresu: sekr@cakbrno.cz, modlitbova@cakbrno.cz. Vzhledem k omezené kapacitě seminární místnosti bude pro zařazení do semináře rozhodující pořadí doručení přihlášek. Příslušný **účastnický poplatek** (tj. 500 Kč včetně 19% DPH/1 účastník) poukáží účastníci – až po potvrzení přijetí přihlášky – na účet **6724361001/2700**, konstantní symbol: 0308, variabilní symbol: číslo semináře a číslo osvědčení advokáta bez pomlčky či lomítka (např. 689010123). **Doklad o úhradě vezměte s sebou**. Účastnické poplatky se bez vážné omluvy tři dny předem nevracejí. Žádáme účastníky o včasný příchod.

Bližší informace s podrobnějším programem naleznete na internetových stránkách ČAK na adrese www.cak.cz v levém menu nazvaném **Vzdělávací akce**. Telefonické informace: 542 514 401 pí Modlitbová. Těšíme se na setkání s vámi.

❖ JUDr. IRENA SCHEJBALOVÁ, ředitelka pobočky ČAK v Brně

12. ročník golfového turnaje české advokacie

ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KOMORA

ALLEN & OVERY

Ve čtvrtek **8. října 2009** se v areálu Golf Mladá Boleslav uskutečnil již 12. ročník golfového turnaje české advokacie. Turnaj, stejně jako v minulých letech, byl zorganizován za laskavého přispění České advokátní komory a advokátní kanceláře Allen & Overy. Letošního ročníku se zúčastnilo více než 40 golfistů z řad členů České advokátní komory.

V rámci programu turnaje byla uspořádána charitativní akce, jejíž výtěžek byl věnován občanskému sdružení Bolito na další fázi projektu rekonstrukce dětského oddělení Kliniky popáleninové medicíny Fakultní nemocnice Královské Vinohrady.

Všem účastníkům pořadatelé ještě jednou děkují za účast a příspěvek na charitativní projekt.

❖ JUDr. JAN MYŠKA, Ph.D.

Česká advokátní komora,
regionální pracoviště Hradec Králové,
vás zve na seminář pro advokáty a advokátní koncipienty

„První zkušenosti se souhrnnou novelou občanského soudního řádu“

Seminář se uskuteční v pátek 4. prosince 2009 ve velkém sálu Úřadu práce, Wonkova 1142 v Hradci Králové, od 9.00 do 15.00 hodin.

Lektor: JUDr. Jaromír Jirsa, místopředseda Městského soudu v Praze

Zájemci o účast na této akci nechť vyplní a zašlou přihlášku, která je dostupná na [www.cak.cz/Orgány Komory/regionální střediska/Východní Čechy](http://www.cak.cz/Orgány_Komory/), a poukáží účastnický příspěvek ve výši 300 Kč (včetně 19% DPH) na účet č. 6724361001/2700, konstantní symbol: 0308, variabilní symbol: 54903 společně s registračním čtyř- nebo pětimístným číslem advokáta, bez uvedení pomlčky či lomítka (např. ve formě 5490312304, advokáti, kteří mají registrační číslo čtyřmístné, dají mezi čísla 54903 a své registrační číslo nulu, tj. např. 549030123).

Přihlášky zasílejte na adresu: recepce@hjf.cz,

nebo v písemné podobě na adresu:

Regionální pracoviště ČAK

Dukelská 15

Hradec Králové

PSČ 500 02.

Uzávěrka přihlášek je 24. 11. 2009,

po tomto datu nechť zájemci telefonicky kontaktují regionální pracoviště v Hradci Králové, paní Evu Kušovou, tel. 495 534 081-2.

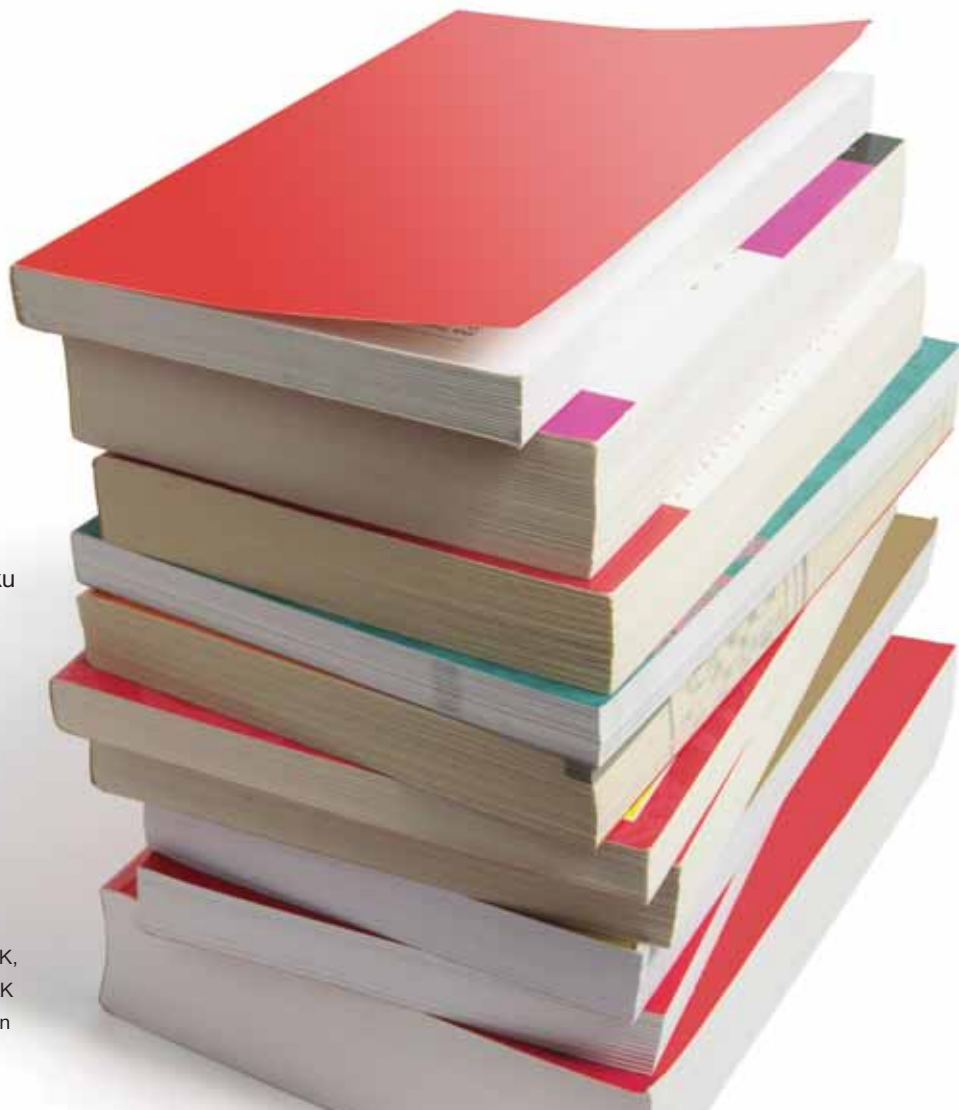
Koncipientům, kteří po skončení semináře předloží výkaz o své účasti na výchovných a vzdělávacích akcích ČAK bude vyznačena účast na volitelném semináři v rozsahu dvou polodenních seminářů.

Doklad o úhradě účastnického příspěvku advokáta vezměte s sebou. Daňové doklady o úhradě účastnického příspěvku obdrží účastníci při prezenci.

Účastnické příspěvky se bez vážně odůvodněné omluvy, sdělené nejméně 10 dnů před konáním semináře, nevracejí.

Těšíme se na setkání s vámi.

JUDr. MILAN JELÍNEK,
regionální představitel ČAK
pro Východočeský region

Mezinárodní konference „Mimosoudní řešení sporů“ v Brně

V dnech 21. a 22. 10. 2009 se v sídle Veřejného ochránce práv v Brně konala mezinárodní konference s názvem „Mimosoudní řešení sporů“. Konferenci pořádala Unie profesních mediátorů ČR ve spolupráci s brněnskou pobočkou Pracovní skupiny pro právo spolupráce při ČAK a Unii podnikových právníků v ČR. Záštitu nad ní převzala ministryně spravedlnosti JUDr. Daniela Kovářová, hejtman Jihomoravského kraje Mgr. M. Hašek a primátor města Brna Ing. R. Onderka. Partnerem konference bylo Francouzské velvyslanectví v ČR a odborným partnerem Univerzita J. A. Komenského v Praze.

Mottem celé konference bylo: „*Komunikace a efektivní řešení sporů versus soudní řízení*“. Na konferenci vystoupily cca dvě desítky přednášejících, včetně zahraničních hostů. Její program byl rozčleněn do dvou dnů tak, že první den byl věnován **obchodním a spotřebitelským sporům, legislativě a profesnímu uplatnění** a druhý pak **rodinným a mezinárodním sporům, sporům skupinovým, profesnímu vzdělávání a odbornosti mediátorů**. Toto rozdělení však nebylo dodržováno striktně a témata byla mísená v závislosti na zaměření jednotlivých přednášejících.

Pondělní dopoledne bylo převážně věnováno rozhodčímu řízení. Po zdravicích veřejného ochránce práv JUDr. Motejla a zástupců Jihomoravského kraje, města Brna a České advokátní komory bylo přistoupeno k odbornému programu. Mezi příspěvky, které mě zaujaly, patřil např. příspěvek **JUDr. Tomáše Horáčka, Ph.D.**, zástupce Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR. Podle jeho informací nápad žalob na tento soud neustále roste. V 50-60 % případů je žalovaný úplně nečinný. Tento jev je nejčastější u sporů, kde je žalobce podnikatelem, avšak žalovaný nikoliv. Tyto spory by však nebyly vhodné k mediaci, neboť pro tu je nutná aktivní účast obou sporných stran.

Z účasti na konferenci se bohužel omluvila **prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc.** Osobně jsem se na její vystoupení těšil, neboť paní profesorka je kapacitou v oblasti rozhodčího řízení. Její příspěvek s názvem „Alternativní metody řešení sporů mezi obchodníky“ přečetla Mgr. Turoňová, doktorandka na PF MU. V příspěvku paní profesorka provedla obecný přehled jednotlivých metod mimosoudního řešení sporů.

Unii pro rozhodčí a mediační řízení ČR představil **Mgr. Robert Waschka**. Jeho příspěvek měl podtitul „Zkušenosti z praxe moderního rozhodčího centra“. Způsob jeho prezentace však podle mého názoru měl někdy blíže spíše k propagaci centra než k příspěvku na odborné konferenci.

JUDr. Ondřej Dostál, Ph.D., LL.M., představil projekt stálého rozhodčího soudu pro oblast zdravotního pojištění. Podle jeho vyjádření je cílem zajistit pojištěncům v ČR lepší přístup ke spravedlnosti v této oblasti.

Velmi jsem přivítal příspěvek **JUDr. Martiny Kasikové**, předsedkyně OS Praha-východ nazvaný „Vztah justice a mimosoudních metod řešení sporů – příprava na soudní mediaci z pohledu soudce“. Jednalo se o velmi zajímavý „výlet do soudcovy duše“, tedy o představení pohledu, jakým se na mimosoudní metody řešení sporů dívají soudci.

JUDr. Marie Brejchová, LL.M., prezidentka Unie podnikových právníků, pohovořila o přístupu, který k mimosoudnímu řešení sporů zaujímá tato právnická profese.

Pařížské Centrum pro mediaci a rozhodčí řízení představila paní **Melanie Germain**. Její příspěvek potvrdil obecný trend zřizování center alternativních metod řešení sporů „pod jednou střechou“, tedy, že jedna instituce nabízí jak služby rozhodčího řízení, tak mediace.

Jako jeden z prvních řečníků vystoupil dopoledne též **Mgr. Jirí Kohoutek**, vrchní ředitel z Ministerstva spravedlnosti ČR. Jeho příspěvek se týkal návrhu zákona o mediaci v netrestních věcech, který je v současné době ministerstvem přepracováván. Mgr. Kohoutek nabídl statistiky počtů soudních sporů v ČR a určité ekonomické prognózy při úspěchu snah o zavedení mediace. Ohledně podoby připravovaného návrhu zákona bohužel zůstalo spíše u obecných informací.

První část odpoledního programu prvního dne konference patřila workshopu **Ing. Davida Grubera** nazvanému „Úvod do komunikace v obtížných situacích“. Ve svém vystoupení zábavnou formou vysvětloval psychologické vzorce lidského zkreslování (haló efekt, generalizaci, vynechání a dotvoření). Účastníky pobavil především popisem typických rozdílů v komunikaci mužů a žen.

Z mého pohledu asi nejzajímavější částí konference byla **odpolední diskuse nad připravovaným návrhem zákona o mediaci v netrestních věcech**. Diskuse se zúčastnili nejen přednášející, ale i ostatní účastníci, vč. PhDr. Tatjany Šiškové a Heleny Stöhrkové z Asociace mediátorů ČR. Z příspěvků v diskusi bylo zřejmé, že velká část účastníků konference se mediaci věnuje. Mezi přítomnými byli nejen právníci, ale i psychologové či sociální pracovníci.

Z diskuse vyplynulo, že drtivá většina přítomných vítá snahy o vytvoření legislativní úpravy mediace (k čemuž Českou republiku ostatně zavazuje komunitární právo). Někteří vyjádřili pouze politování nad tím, že tato právní úprava nebyla doposud přijata, ač se o její potřebnosti hovoří již několik let. K textu návrhu zákona o mediaci v netrestních věcech¹ zazněly zejména kritické kome-

¹ Poslední zveřejněné znění je to, jež bylo dne 5. března 2009 vráceno Legislativní radou vlády k přepracování. S textem je možné seznámit se na: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?k=4978&o=23&j=33&d=281981>

táře. Kritice byla podrobena zejména celková koncepce zákona, kdy velká část jeho ustanovení je věnována registru mediátorů, přístupu k výkonu povolání mediátora, jeho akreditaci a dohledové činnosti ministerstva, avšak nedostatečně je upravena nejdůležitější problematika v oblasti mediace, tj. důvěrnost informací sdělených v rámci mediace. Ohledně kvalifikace potřebné pro výkon povolání mediátora zazněly různé názory. Jednota mezi přítomnými zavládla ohledně názoru, že zvláštní nároky by měly být kladeny na mediátory v oblasti rodinného práva (ev. u mandatorní mediace, tj. mediace nařízené soudem).

Zajímavé bylo vystoupení **JUDr. Jaroslava Magury**, prezidenta Asociácie mediatorov Slovenska, který se s přítomnými podělil o zkušenosti se zákonnou úpravou mediace. Na Slovensku mají totiž mediaci upravenou zákonem již více než pět let.²

Diskuse nad připravovanou právní úpravou mediace se bohužel nezúčastnil žádný zástupce ministerstva spravedlnosti. Přítomní nad tím vyjádřili politování. Zazněly též hlasy, vyzývající, aby ministerstvo umožnilo větší zapojení odborné veřejnosti věnující se mediaci do přípravy tohoto právního předpisu.

Diskuse byla posledním bodem odborné části programu prvního dne konference. Po jejím skončení byli všichni účastníci pozváni na společenskou část programu, která se odehrávala na zámku ve Křtinách. Ti, kteří měli zájem, se mohli zúčastnit prohlídky nádherného barokního poutního chrámu Jména Panny Marie i s kostnicí. Poté již následoval společenský večer na zámku s bohatým občerstvením, výbornými moravskými víny a cimbálovou muzikou. Účastníci konference zde měli možnost diskutovat zážitky prvního dne konference, či se prostě jen dobře pobavit. Společenský večer se protáhl až do brzkých ranních hodin.

Váženým hostem společenského večera byla ministryně **JUDr. Daniela Kovářová**, která nemohla být přítomna během dne kvůli své účasti na zasedání vlády. Při jejím projevu na zahájení společenského večera zazněla informace, že za současné složité situace bohužel příprava zákona o mediaci v netrestních věcech nepatří mezi legislativní priority vlády.

Většina příspěvků druhého dne konference byla věnována mediaci. Mezi zajímavé příspěvky patřilo např. vystoupení paní Béatrice Brenneur, generální tajemnice GEMME, Evropské skupiny soudců pro mediaci, bývalé prezidentky Apelačního soudu v Lyonu. Dalším zahraničním hostem byla paní Verena Schlubach, německá mediátorka z organizace International Social Service.

O odborné přípravě mediátorů promluvil **PhDr. Jaroslav Veteška, Ph.D.**, z Univerzity J. A. Komenského v Praze. Velmi emotivní bylo vystoupení **Ing. Zuzany**

Baudyšové, ředitelky nadace Naše dítě. Rodinnou mediaci z pohledu psychologa představil **PhDr. Jeroným Klimeš**.

Ve svém vlastním příspěvku jsem se s účastníky konference podělil o zkušenosti s právní úpravou a praxí alternativních metod řešení sporů v USA, které jsem získal při svém studijním pobytu ve Spojených státech v minulém roce. **JUDr. Marie Brožová** přednesla příspěvek na téma „Srovnání jednotlivých metod mimosoudního řešení sporů uplatňovaných v ČR, výhody práva spolupráce“. **JUDr. Lenka Pavlová, Ph.D.**, pohovořila na téma „Specifika, úskalí a výhody rodinné mediace“.

Na závěr konference vedly **JUDr. Eva Vaňková** a **JUDr. Lenka Pavlová, Ph.D.**, workshop na téma neverbální komunikace a její využití v praxi. Řešení modelového případu rodinného sporu metodou práva spolupráce demonstrovala ve svém workshopu **JUDr. Eva Vaňková**. Tyto workshopy již probíhaly v uvolněné atmosféře a blížily se tak spíše hře.

Konferenci moderovaly **Ing. Stanislava Valešková** a **JUDr. Lenka Pavlová, Ph.D.**, které společně s **JUDr. Evou Vaňkovou** celou konferenci organizovaly.

Shrnutí

Můj celkový dojem z konference byl velmi příjemný. Pro mne jako právníka bylo velmi zajímavé vyslechnout názory a seznámit se s přístupy dalších profesí k oblasti mimosoudního řešení sporů, zejména psychologů a sociálních pracovníků.

Konference ukázala, která témata jsou v oblasti mimosoudního řešení sporů aktuální. Na prvním místě je to příprava legislativy u mediace v netrestních věcech. Její potřebu konstatovala většina účastníků konference.

Omlouvám se všem kolegům, jejichž příspěvky jsem nezminil. Neměl jsem bohužel možnost účastnit se všech částí konference a některá vystoupení mi proto bohužel unikla. Příspěvky všech přednášejících však byly shromážděny do sborníku, který má zatím podobu CD, ale v budoucnu by měla být k dispozici i jeho tištěná verze. V případě zájmu o získání sborníku je možné obrátit se na Unii profesních mediátorů ČR.

✿ **JUDr. ZBYŠEK KORDAČ, LL.M.**, koncipient, student doktorského studia na PF UK Praha.

2 Zákon č. 420/2004 Z.z., o mediácii a o doplnení niektorých zákonov, nabyt účinnosti 1. zří 2004.

Diskuse s novináři potřetí: tentokrát o alimentech a tzv. mezinárodních únosech dětí

Nad stále palčivějšími rodinněprávními tématy – jakými nepochybně jsou alimenty a tzv. mezinárodní únosy dětí – se dne 30. září 2009 na půdě ČAK v Paláci Dunaj konalo již třetí setkání zástupců právnických profesí s novináři v rámci volného cyklu „Diskutujte s těmi, kteří zákony skutečně aplikují“.

Akce, kterou moderoval autor celého projektu, vedoucí výboru vnějších vztahů ČAK JUDr. Václav Vlk, se tentokrát zúčastnila ministryně spravedlnosti a dlouholetá advokátka JUDr. Daniela Kovářová, nejvyšší státní zástupkyně JUDr. Renata Vesecká, bývalá ředitelka Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí JUDr. Lenka Pavlová, Ph.D., a prezident Soudcovské unie ČR, předseda Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou JUDr. Tomáš Lichovník.

Nedostatečná výše alimentů a nejednotnost rozhodování soudů o výši výživného v zemi byla prvním diskutovaným tématem; v jeho rámci položil moderátor i otázku, zda zavést pro soudce tabulky, stanovující alimenty v závislosti na věku dítěte a výdělku povinného rodiče, podobné německým či rakouským. Zatímco jako povinnost uloženou zákonem je přítomní právníci všech profesí odmítli, připustili jejich užitečnost jako nepovinné, orientační pomůcky, sloužící například jako vodítko pro rodiče uzavírající dohodu, a také jako prostředek, poněkud sjednocující zcela rozdílnou judikaturu.

Velké rozdíly mezi jednotlivými kraji a okresy při stanovování výše výživného potvrdilo šetření krajských soudů, které bylo děláno na podnět ministerstva spravedlnosti. „Se získanými informacemi ze všech krajů jsme se obrátili na Nejvyšší soud s žádostí o sjednocení judikatury,“ uvedla ministryně Kovářová.

Jak ale zdůraznil JUDr. Lichovník, největším problémem podle jeho vlastních soudcovských zkušeností s touto agendou je zjistit příjem povinného rodiče a stanovené výživné z něj následně vydobýt. To potvrdily i údaje doktorky Vesecké, podle nichž neplacení alimentů tvoří 85 procent trestných činů proti rodině a mládeži a dokonce šest procent veškeré kriminality. Přivítala proto zpřísnění sazby a přesné stanovení délky, po které se neplnění vyživovací povinnosti stává trestným činem, v novém trestním zákoníku.

V druhé části semináře, jejímž tématem byly tzv. mezinárodní únosy dětí, poukázala nejvyšší státní zástupkyně Vesecká úvodem na fakt, že zdaleka ne každý odvoz dítěte z území České republiky je trestným činem a že vzniklou situaci je pak třeba řešit pomocí civilního soudního řízení.

Všichni právníci se shodli na jednom: základem předcházení únosů dětí z ciziny nebo do ciziny je prevence. Žádný státní orgán nic nezmůže, jestliže si rodiče dělají naschvály. A každý, kdo si pořizuje dítě s občanem cizího státu, by si měl být vědom jeho práv, a především základní filozofie Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí. Ta jednoznačně stanovuje, že v případě rozchodu rodičů rozhoduje o jeho dalším osudu soud v místě, kde dítě dosud žilo.

JUDr. Pavlová zároveň poukázala na mezeru v této mezinárodní smlouvě, která nezohledňuje specifickou situaci nejmenších dětí, pro něž není nejdůležitějším zájmem návrat do původního domova, ale stálý a úzký kontakt s matkou; tento zájem dětí je přitom v analogických situacích preferován i v zemích s islámským právem.

Bývalá ředitelka Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí rovněž poukázala na dvojakou úlohu tohoto úřadu: na jedné straně má hájit práva dítěte (a k tomuto účelu byl již v roce 1930 zřízen), na druhou stranu je podle Haagské úmluvy „poštákem“, orgánem, přes který chodí žádosti.

✦ PhDr. IVANA CIHLÁŘOVÁ
✦ Foto RICHARD KLÍČNÍK

CODEXIS GOLF CUP 2009

Dne 15. 9. se uskutečnil v nádherném prostředí Darovanského dvora golfový turnaj s názvem CODEXIS GOLF CUP 2009, který organizovala společnost ATLAS consulting, s. r. o. s podporou partnerů akce, jimiž byli společnosti MERCEDES-BENZ, ČSOB, CC NOVASOFT – NOVAVOICE a EPRAVO.CZ.

Přátelského zápolení na zelených greenech se zúčastnili zejména členové ČAK. Na turnaj nakonec přijelo 78 golfistů, kapacita byla přeplněna a mnoho dalších zájemců bohužel zůstalo mezi náhradníky.

Deštivé ráno nelákalo ke hře, ale advokáti prokázali, že nejsou z cukru a dostavili se v hojném počtu. Nakonec se však ukázalo, že to byl pouze test odolnosti, počasí se umoudřilo a připravilo krásný golfový den.

První ročník turnaje CODEXIS GOLF CUP oficiálně zahájil předseda představenstva Michal Kocanda, následně účastníky pozdravili i zástupci partnerů Miloň Polešák (ČSOB) a Martina Vomastková (MERCEDES-

BENZ). Potom už se ozval startovací výstřel a začalo přátelské, ale přitom nemilosrdné klání – na golfu je krásné, že hráč nebojuje ani tak se soupeři nebo hřištěm, ale především sám se sebou. Aby se hráči trochu zahřáli, tak na hřiště vyrazily sympatické a sličné hostesky s kávou – na zahřátí byla samozřejmě určena ta káva ☺. V průběhu hry se po hřišti také pohyboval fotograf a účastníci si mohli hned po skončení odnést na památku fotografie i s logem turnaje a partnerů akce. Na závěr proběhlo vyhlášení vítězů s předáním hodnotných cen. Výsledky jednotlivých kategorií je možné najít na webu České golfové federace – www.cgf.cz. Speciální cenu za nejlepší výsledek mezi advokáty si odnesl **JUDr. Michal Strouhal** (na fotografii uprostřed).

Tradice turnaje CODEXIS GOLF CUP byla úspěšně založena!

♣ Ing. LUBOMÍR BROŽ

Pozvánka na XIV. turnaj ve squashu a VIII. turnaj v bowlingu

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

dovolujeme si vás pozvat na **XIV. turnaj ve squashu** a **VIII. turnaj v bowlingu** advokátů a advokátních koncipientů v Praze.

V pořadí **XIV. turnaj advokátů a advokátních koncipientů ve squashu se uskuteční dne 28. 11. 2009** na squashových kurtech v areálu SQUASHCENTRA Strahov (nové kurty), společnosti ESQUO, s. r. o., Praha 6-Strahov.

Prezence účastníků turnaje se uskuteční v sobotu **28. 11. 2009 v 9.30** ve sportovním a společenském areálu SQUASHCENTRA Strahov, společnosti ESQUO, s. r. o., Praha 6-Strahov.

Vlastní turnaj bude zahájen v 10.00 hodin po rozlosování a úhradě účastnického poplatku ve výši **650 Kč za hráče**. Účastnický poplatek zahrnuje pronájem kurtů, cenu vítězům a celodenní pitný režim v průběhu turnaje.

V pořadí již **VIII. turnaj v bowlingu advokátů a advokátních koncipientů** se uskuteční od **17.00 do 20.00 hodin** v bowlingovém sportovním klubu „RADAVA SC“ na adrese Milady Horákové 37, Praha 7 (u Strossmayerova náměstí).

Turnaj v bowlingu je koncipován jako turnaj jednotlivců ve dvou kategoriích, muži a ženy. Účastnický poplatek na turnaj v bowlingu je **350 Kč** za jednu osobu.

Slavnostní **zakoření obou turnajů** bude téhož dne, tj. **28. 11. 2009 v 20.30** hodin v restauraci ve sportovním klubu „RADAVA SC“. V průběhu společenského programu budou vyhlášeny výsledky a vyhodnoceny dosavadní **ročníky squashových turnajů**.

Žádáme vás, abyste závazné přihlášky do obou turnajů zasílali s uvedením jména, data narození, bydliště a sídla vaší advokátní kanceláře či zaměstnavatele **nejpozději do 25. 11. 2009** na jednu z těchto adres:

AK JUDr. Petr Meduna, Revoluční 23, Praha 1,
tel. 224 215 182, fax 224 228 258,
e-mail: meduna@akmeduna.cz

JUDr. Marek Bánský, Elišky Krásnohorské 10/2,
Praha 1,
tel. 224 812 325, fax 224 812 325,
e-mail: marek.bansky@akbansky.cz

Organizátoři dále sdělují, že nebudou již potvrzovat písemně došlé přihlášky.

Vážené kolegyně a kolegové, věříme, že XIV. ročník turnaje ve squashu a VIII. turnaj v bowlingu naváže na dosavadní tradici a zúčastníte se v hojném počtu jako v minulých letech. Těšíme se na sportovní i společenskou úroveň klání.

Za organizační výbor

JUDr. Petr Meduna & JUDr. Marek Bánský
viceprezident viceprezident

Pozvánka na 26. ročník Krakonošova poháru

Milí přátelé známé bílé stopy,
přijměte jako každoročně pozvání ke sportovní a společenské kratochvíli na běžkách.

Závod KRAKONOŠŮV POHÁR 2010 se koná v sobotu 30. ledna 2010 od 11.00 hodin ve Špindlerově Mlýně.

Prezence závodníků na 8 km dlouhou trasu stopy BUĎ FIT (poblíž restaurace Myslivna) započne o 20 minut dříve,
tj. od 10.40 hodin. Vyhlášení výsledků bude jako tradičně po závodě v nedaleké Myslivně.

Chcete-li přijet, uhradte **startovné 200 Kč/osobu** na účet 221442101/0100 Mileny Zeithamlové u Komerční banky
Praha 10, s použitím variabilního symbolu „301“.

Ubytování pro tento ročník nabízí na páteční a sobotní noc 29. a 30. ledna 2010
VZ Bedřichov s rezervací do 14. prosince 2009.

Přihlásit se můžete vyplněním a odesláním přihlášky **on-line** nejpozději **do 15. ledna 2010.**

Pozvánku on-line naleznete na
http://www.action-m.com/krakonosuvpohar/prihlaska_online_2010.html.

Nezapomeňte, prosím, informovat a pozvat i kolegy.

Za organizátory
Milena Zeithamlová

Agentura Action M, Vršovická 68, 101 00 Praha 10,
mobil 602 324951, tel 267 312 333-4, fax 267 310 503, www.action-m.com

Gratulace k 80. narozeninám JUDr. Dagmar Burešové

Milá Dášo!

Tak jsme Ti všichni vždy říkali. Když jsem před mnoha léty do advokacie vstupoval, znal jsem Tvé jméno dříve než příjmení. To bylo počátkem let šedesátých, když už Tvoje advokátní hvězda zářila zejména na poli pracovního a občanského práva. Byla jsi už tehdy expert, a když jsme se my neexperti někdy na Tebe obrátili s prosbou o radu v problémech práva pracovního a náhrad škod, vždy jsi nás trpělivě poučila.

Po roce 1968 Tě ocenili jako advokátku známi klienti zvučných jmen, jako je Ivan Medek, Milan Kundera, matka Jana Palacha a řada z redakcí vyhozených novinářů. Takovýchto zastoupení bylo víc než sto, šlo zejména o lidi propuštěné z práce nebo jinak perzekvované.

Avšak čas oponou trhnul, jak pravil básník, a zmizela i doba normalizace. Stala ses první demokratickou ministryní spravedlnosti České republiky v polistopadové éře. Významná byla Tvoje pomoc při přeměně advokacie na advokacii svobodnou, nezávislou a soukromou, takže již v dubnu 1990 byl připraven nový zákon o advokacii, který vstoupil v platnost 1. července téhož roku.

Plně ses věnovala politice, za Občanské fórum jsi byla zvolena v roce 1990 do České národní rady a stala ses na dva roky její předsedkyní. Je jistě Tvojí zásluhou, že poslanci v České národní radě se navzájem neosočovali a nenadávali si, jako tomu bývá dnes v Poslanecké sněmovně.

Vedle všech Tvých aktivit a zásluh se zapomíná na to, že po roce 1990 jsi byla po dobu dvou let starostkou Českého junáka a pomáhala obnovit jeho činnost.

A na místě nikoliv posledním: byla jsi příkladnou sportovkyní, hrála jsi závodně volejbal a košíkovou a pouze lituji, že se už s Tebou jako výbornou lyžařkou nemohu potkávat na krkonošských sjezdovkách.

Milá Dášo, upřímně Ti přeji prožití mnoha a mnoha dalších let.

Václav Král

Vážená paní kolegyně,

doufám, že i v této situaci mohu použít oslovení kolegyně, neboť předpokládám, že advokacie pro Vás byla a stále je životním posláním. Dovolte mi, abych jménem svým, jménem představenstva ČAK i jménem dlouhé řady dalších kolegů vyjádřil co nejsrdečnější gratulaci k Vašemu významnému životnímu jubileu. Vaše životní dráha a skutky jsou pro advokáty stále vzorem toho, jak by se advokát měl chovat v profesním i osobním životě.

Pevně věřím, že své zkušenosti budete i nadále svým kolegům a kolegyním předávat. K tomu Vám přeji především pevné zdraví a hodně štěstí.

JUDr. Martin Vychopeň,
předseda ČAK

Předsněmovní setkání členů volených orgánů ČAK

PODĚKOVAT VOLENÝM FUNKCIONÁŘŮM I ZAMĚSTNANCŮM ZA PRÁCI, VYKONANOU PRO ČESKOU ADVOKÁTNÍ KOMORU BĚHEM UPLYNULÝCH LET – TO BYLO SMYSEM SETKÁNÍ, SVOLANÉHO ODCHÁZEJÍCÍM PŘEDSEDOU KOMORY JUDR. VLADIMÍREM JIROUSKEM NA 15. ŘÍJNA 2009, V PŘEDVEČER 5. SNĚMU ČAK, DO RESTAURACE U MEDVÍDKŮ V CENTRU PRAHY.

Za přítomnosti advokátní elity i řady zahraničních hostů ze Slovenska, Německa, Rakouska, Chorvatska, Makedonie a Srbska ocenění „Za přínos české advokacii“ a obraz Kaňkova paláce (dámy též kytici) z Jirouskových rukou postupně převzali: JUDr. Jiří Císař, regionální zástupce ČAK v Severočeském regionu a předseda trestní sekce, JUDr. Josef Hašek, první porevoluční předseda kárné komise, JUDr. Milan Jelinek, regionální představitel ČAK ve Východočeském regionu, JUDr. František Hrudka, místopředseda kontrolní rady, na jehož bedrech spočinula o den později odpovědnost předsedy sněmovní volební komise, JUDr. Zora Krejčí, místopředsedkyně kárné komise, tajemník ČAK JUDr. Ladislav Krym, dále místopředseda kontrolní rady a reprezentant Komory na nedávné konferenci IBA v Madridu JUDr. Jan Matějka, vedoucí kontrolního oddělení ČAK JUDr. Marcela Marešová, předseda kontrolní rady JUDr. Jan Mikš, předseda kárné komise JUDr. Bohuslav Sedlatý, ředi-

telka pobočky ČAK v Brně JUDr. Irena Schejbalová, JUDr. Tomáš Sokol, bývalý ministr vnitra, kterého již třikrát zvolila laická veřejnost Právníkem roku, ředitelka Komory JUDr. Michaela Strážová, Julie Šindelářová, regionální zástupkyně ČAK v Severočeském regionu, a místopředseda kárné komise JUDr. Jaroslav Vovsik.

Pozvání na pódium, gratulací a dárku – ještě tiskem vonícím Dějinám advokacie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku – se „nevyhnuli“ ani přítomní jubilanti – bývalý předseda komory JUDr. Karel Čermák, jenž v září oslavil pětasedmdesáté narozeniny, dlouholetá pracovnice zahraničního odboru ČAK JUDr. Jana Wursto-

vá, které tu její sedmdesátku samozřejmě nikdo nevěří, a nastávající osmdesátník, předseda zkušební komise JUDr. Milan Skalník. Ze zdravotních důvodů bohužel na setkání chyběla JUDr. Dagmar Burešová; jak ujistil doktor Jirousek, dárek v tomto případě putoval k jubilantce domů.

Poděkování a dárkům se nevyhnul ani sám předseda ČAK Jirousek. Téměř šest let ve funkci mu budou jistě připomínat dva milé obrazy – pohled na Brno, který mu jménem brněnské pobočky předal „místopředseda pro Mora-

vu“ JUDr. Petr Poledník, a obraz Bratislavy od předsedy Slovenské advokátní komory JUDr. Štefana Detvaie.

Nepochybně největším překvapením ale byl obrovský dort ve tvaru Kaňkova paláce (i s marcipánovým Jirousekem, vyhlížejícím z okna pracovny na Národní třídu), který pod pódium dopravily členky mezinárodního oddělení ČAK ve velkých kuchařských čepicích. A po rozkrájení dortu už se jen jedlo, pilo a povídalo....

✦ IVANA CIHLÁŘOVÁ
✦ Foto JAKUB STADLER

Z právníkova zápisníku

Ať již anekdoty či humorné historky vyprávějí o Skotech, rybářích nebo lordech, postihují obecnější lidské vlastnosti a běžné životní situace. Proto si jimi slouží pedagogické působení, které se řídí heslem „pouč tím, že pobavíš“. Vtipy mohou také být zjemnělou podobou slovní agrese a působivým argumentem ve sporech domácích i soudních. Tím končím s teoretizováním (vědecké úvahy o humoru náležejí někdy k hodně nudnému čtení) a uvedu pár příkladů. Až dodatečně mne napadlo, že jejich výběr a mé komentáře k nim mohla ovlivnit nedávná papežova návštěva v naší zemi.

Opět jednou mi došel dopis, v němž mi oznamovali, že jsem vyhrál v loterii a mám se podílet na jejím pokračování. Protože jsem se žádné loterie nezúčastnil, dopis jsem hodil do koše a nezabýval se tou směsicí textu jednak velmi výrazného, a jednak čitelného pouze s lupou. Připomenul jsem si, jak jsem účast v podobném podniku vymlouval jedné své předem natěšené známé. Vyprávěl jsem anekdotu, jejíž aktér se po několik dnů modlí: *Pane Bože, dejž, ať vyhraji v loterii. Konečně se mu Bůh zjeví a říká: Milý synu, rád bych vyhověl tvému přání, abys však vyhrál v loterii, musel by sis do ní nejdříve vsadit.*“ Dodal jsem, že v té loterijské věci musí být nějaká čertovina, jestliže se tam nabízí něco, čeho není schopen sám Stvořitel. Uvažoval jsem pak ještě obecněji o mocnostech nebeských i pekelných a ve svých odborných poznámkách našel zápisek: *Soutěžní jednání nemusí býti nezbytně nekalým, ohrožuje-li veřejné dobro. Kohler za účelem podepření této úvahy neváhá tvrditi, že „sotva existuje nějaká nemorálnost, jež by aspoň jednou také již k pokroku lidstva nepřispěla; vždyť kultura nemůže postrádati ďábla“* [viz Hamann, L. in Hamann, L., Drábek, J., Buchtela, R. *Nekalá soutěž* (komentář). Právnické knihkupectví a nakladatelství, 1930, s. 14 a 15].

Hranice mezi dobrem a zlem někdy vůbec patří do kategorie „mlhavých množin“; existují například „zbožné lži“. K tomu zde budiž uvedena skutečná příhoda: Český sexuolog se podílel na mezinárodním výzkumu, při němž se zkoumalo, jak jsou spolehlivé prezervativy různých značek. Jedna z jeho výzkumnických povinností spočívala v tom, že každý rok musil – metodou náhodného výběru – zakoupit veletucet těchto ochranných pomůcek a doručit je vedoucímu řešiteli do Švýcarska. Náš sexuolog hodlal předat osobně ony objekty výzkumu, neboť se s jeho koordinátorem měl setkat na konferenci v Irsku. Tam byl však zadržen celníkem, který dané výrobky – již s ohledem na jejich množství – pokládal za obchodní zboží, přičemž takový dovoz do Irsku nebyl dovolen. Celník si nechal vysvětlit sexuologovu verzi případu a zdá se, že jí uvěřil. Chvilí si lámal hlavu, jak se vypořádat se situací, na kterou právní předpis nepamatoval. A našel řešení v jedné z rub-

rik celní deklarace. Vyzval našeho specialistu, aby vystavil čestné prohlášení, podle něhož „předmětné výrobky“ byly určeny k osobní potřebě po dobu tří denního pobytu v Irsku. (Mimoходом: Historka naznačuje, že Irové doveďou i v rámci EU chránit své národní hodnoty vehemenně a přece jen flexibilně. Docela aktuální, což?)

Současné ekonomické obtíže prý byly vyvolány „žítím na úvěr“. Takový život nad poměry má ovšem velmi dlouhou tradici. Naznačuje to anekdota o lordovi, který se chvástá: *Lady Gwendolino, náš rod je velmi starobylý. Máme prokazatelně dluhy již z dob Viléma Dobývatele.* Ostatně pro nadměrné půjčky a jejich motivaci můžeme nalézt vysvětlení v jednom z nejstarších lidských hříchů – v závisti nad majetkem bližního. Bible nabízí i obecnější vysvětlení ekonomických propadů, neboť hovoří o sedmi létech tučných následovaných sedmi léty hubenými. Číselné vyjádření nemusíme brát doslova, jde stejně – jako v jiných biblických podobenstvích – o metaforu, která má vyjádřit cykličnost ekonomického života.

Když chceme pomocí práva řešit potíže našeho pozemského bytí, měli bychom si připomínat myšlenku básníka a výtvarníka Jiřího Koláře. Ze svého pařížského exilu napsal manželce: *Svět se topí v příkazech a není v jeho moci uskutečnit jediné z deseti hlavních přikázání* (Kolář, J. *Psáno na pohlednici*. Praha: Mladá fronta, s. 93). Jeho slovům přisvědčuje například množství anekdot, které se týkají zhusta porušovaného pravidla „nezesmilniš“. V jednom z těch vtipů pán podezírá manželku z nevěry a pověří soukromého detektiva, aby ji sledoval. Po čase mu „očko“ podá tento písemný raport: *Sledovaná se večerního dne setkala v podvečerních hodinách v kavárně hotelu X, známém to místu galantních schůzek, s dobře oděným mužem středního věku. Objednali si kávu a zákusky a velmi živě spolu konverzovali. Po hodině se odebrali do druhého patra hotelu a do pokoje č. 28, v němž byl muž přechodně ubytován. Sledoval jsem pak jejich počínání klíčovou dírkou. Bouřlivě se objímali a v okamžiku, kdy již oba byli v negligé, zhasli světlo. Dále jsem již nemohl ničeho z jejich počínání spatřit. Objednatel této informace si pak povzdechne: Zase ta strašná nejistota.*

Připomínám si tuto anekdotu, když čtu o návrzích, jak urychlit soudní řízení. Často by možná stačilo více uplatňovat tak zvaný „důkaz z obecné lidské zkušenosti“, jakým často operují soudy na západ od našich hranic – nepočínat si jako smutný a stále nejistý hrdina naší historky. Nepáchat právníký hřích rozhodovací nerozhodnosti, který vede k situacím hodným slova „předokazováno“.

Kresba pro Bulletin advokacie LUBOMÍR LICHÝ

Víte, že ...

- autorem slavného obrazu sálu Pas-Perdus v pařížském Justičním paláci byl secesní a impresionistický malíř Jean Béraud? Béraud (1849-1936) se narodil v Petrohradě v době, kdy zde jeho otec Jean Béraud st. pracoval na sochařské výzdobě katedrály sv. Izáka. Dříve, než se definitivně rozhodl pro malířskou dráhu, studoval Béraud ml. v Paříži krátce i práva. Jeho malířská tvorba je zaměřena především na každodenní život v metropoli na Seině. Na zmiňovaném obraze jsou znázorněni advokáti, promenující se v talárech a čekající na své klienty. V překladu znamená totiž název sálu „Ztracené kroky“, resp. čas promarněný čekáním.

- vynikajícím znalcem těsnopisu byl žižkovský advokát Jan Sejk? Již v r. 1904 byl Sejk předsedou Prvého

pražského spolku stenografů Gabelsborských, při vzniku republiky se stal dokonce ředitelem těsnopisecké kanceláře v revolučním Národním shromáždění. Kromě advokacie a praktické těsnopisecké činnosti byl Jan Sejk i komisařem ve státní komisi pro komorní těsnopis.

- advokátem v Casale a Turině byl i významný italský politik druhé poloviny 19. století Urbano Rattazzi (1808-1873)? Poprvé se stal poslancem v r. 1848, v parlamentu vystupoval pro připojení Lombardie a Piemontu, i v další politické dráze usiloval o sjednocení Itálie. Po Cavourově demisi se stal v letech 1859-1860 premiérem, v čele vlády pak stál znovu v r. 1862 a 1867.

✿ JUDr. PhDr. STANISLAV BALÍK

Leitartikel	
Vladimir Jirousek: Das Wort zum Abgang	3
Aktuelles	
Bericht von der 5. Vollversammlung der Tschechischen Rechtsanwaltskammer Ivana Cihlářová	4
Beschluss der 5. Vollversammlung der Tschechischen Rechtsanwaltskammer	9
Die neu gewählten Mitglieder der Organe der Tschechischen Rechtsanwaltskammer	10
Die neu gewählten Funktionäre der Tschechischen Rechtsanwaltskammer	12
Gespräche mit dem neuen Präsidenten der Tschechischen Rechtsanwaltskammer, JUDr. Martin Vychopeň Ivana Cihlářová	14
Informationen über den Galaabend im Rahmen des Wettbewerbs Jurist des Jahres 2009	16
Die Taufe der Geschichte der Rechtsanwaltschaft in Tschechien, Mähren und Schlesien Ivana Cihlářová	21
Die Kammer der Gerichtsvollzieher der Tschechischen Republik macht auf Neuigkeiten im Zwangsvollstreckungsgesetz aufmerksam	22
Informationen über Pflichtbeiträge der Rechtsanwälte für das Jahr 2010	24
Fünf tausend Stichworte. Gespräch mit Prof. Dušan Hendrych, Leiter des Autorenteam der dritten Auflage des Beckschen juristischen Wörterbuchs Red.	28
Aus Rechtstheorie und Praxis	
Artikel	
Zusammenfassung	32
Das neue Antidiskriminierungsgesetz Ladislav Jouza	33
Kommentar zum Artikel „Verfassungsrechtliche Beschränkungen der Steuerverwaltung“ Václav Pátek	35
Einige Anmerkungen zum neuen Konzentrationsprinzip im Zivilrechtsstreit Karel Svoboda	38
Einige Anmerkungen und eine Überlegung im Bezug auf den 109. Versuch der Berichtigung der Zivilprozessordnung Václav Vlk	39
Die Vereinfachung der Regeln zur Bestimmung und zum Ersatz der Aufwendungen auf rechtliche Vertretung bei einer außergerichtlichen Regelung der Ansprüche des Geschädigten Jiří Gregůrek	44
Aus der Rechtsprechung	
Die Entlohnung des bestellten Verteidigers, der Beginn der Präklusionsfrist	45
Das Recht auf Verteidigung	46
Aus der Rechtsprechung des EuGH	51
Aus der Fachliteratur	
Marian Kokeš, Ivo Pospíšil (Hrsg.): In dubio pro libertate – de libertate non dubitare. Zu Ehren von Eliška Wagnerová (Vojtěch Lažanský)	55
Radovan Suchánek, Věra Jirásková und Koll.: Die Verfassung der Tschechischen Republik in der Praxis. 15 Jahre Gültigkeit des Grundgesetzes (Marek Ivič)	56
Pavel Šturma, Michal Tomášek et al.: Neue Phänomäne des Rechts zu Beginn des 21. Jahrhunderts, III. Band: Die Veränderungen des öffentlichen Rechts (Jan Sváček)	57
Miroslav Bázlik, Patrik Ambrus: Die englische Rechtssprache und ihre grammatikalische Struktur (Stanislav J. Kavka)	58
Aus der Rechtsanwaltschaft	
Kolumne von Karel Čermák	
Komunismus und Konsumismus	62
Aus der tschechischen Rechtsanwaltschaft	
Novemberliches Nachsinnen Stanislav Balík	63
Aus der Disziplinarpraxis Jan Syka	64
Aus der Sitzung der Tschechischen Rechtsanwaltskammer icha	66
Das Fußballturnier in Březolupy und der Wanderpokal der Tschechischen Rechtsanwaltskammer werden zur Tradition Aloisie Jurkovičová	67
Aus Europa	
Zur Entwicklung des internationalen Privatrechts (Rom I – das maßgebende Recht für vertragliche Schuldverhältnisse, Rom II – das maßgebende Recht für außervertragliche Schuldverhältnisse) Martin Gebauer	68
Weltforum von Mediationszentren in Florenz Martina Doležalová	72
Informationen und Wissenswertes	
Was Sie wissen sollten	
Vorlesungen und Seminare für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltskandidaten in den Ausbildungs- und Schulungszentren der Tschechischen Rechtsanwaltskammer	74
12. Jahrgang des Golfturniers der Tschechischen Rechtsanwaltschaft Jan Myška	75
Einladung zum Seminar „Erste Erfahrungen mit der umfassenden Reform der Zivilprozessordnung“ in Hradec Králové	76
Internationale Konferenz „Außergerichtliche Streitbeilegung“ in Brünn Zbyšek Kordač	77
Diskussionsrunde mit Journalisten - zum dritten mal: diesmal über Unterhalt und so genannte internationale Kindesentführungen Ivana Cihlářová	79
CODEXIS GOLF CUP 2009	80
Einladung zum XIV. Squashturnier und VIII. Bowlingturnier	81
Einladung zum 26. Jahrgang des Rubezahlpokals	82
Aus der juristischen Gesellschaft	
Glückwünsche an JUDr. Dagmar Burešová Václav Král, Martin Vychopeň	83
Treffen der Mitglieder der gewählten Organe der Tschechischen Rechtsanwaltskammer vor der Vollversammlung Ivana Cihlářová	84
Zum Schluss	
Aus dem Notizbuch des Rechtsanwalts Petr Hajn	86
Zeichnung von Lubomír Lichý	87
Wussten Sie, dass.... Stanislav Balík	87
Inhaltsverzeichnis	88
Zusammenfassung/Summary	89
Table of Contents	90

Ladislav Jouza: Das neue Antidiskriminierungsgesetz

Am 1. September 2009 ist das Gesetz Nr. 198/2009 Smlg., über die Gleichbehandlung und über rechtliche Mittel zum Schutz gegen Diskriminierung – das so genannte Antidiskriminierungsgesetz in Kraft getreten, das trotz des Vetos des Präsidenten der Tschechischen Republik verabschiedet wurde. Der Artikel beschäftigt sich mit der Erläuterung der grundlegenden Begriffe des Gesetzes, wie der Diskriminierung und ihrer Formen, der Anstiftung oder der Anweisung zur Diskriminierung, der Belästigung, der Verfolgung, der sexuellen Belästigung, der positiven Diskriminierung usw. Weiterhin beschäftigt sich der Autor mit der Beweislastverschiebung auf den Arbeitgeber und die hieraus folgenden praktischen Konsequenzen und mit der Anwendung des Gesetzes.

Václav Pátek: Kommentar zum Artikel „Verfassungsrechtliche Beschränkungen der Steuerverwaltung“

Der Beitrag ist eine Reaktion auf den Artikel „Verfassungsrechtliche Beschränkungen der Steuerverwaltung“ der Autoren Jan Jirásek und Tomáš Kocourek, beide Assistenten von Richtern am Höchsten Verwaltungsgericht, der in der Ausgabe Nr. 7-8/2009 des Bulletin der Rechtsanwaltschaft veröffentlicht wurde. Der Autor polemisiert mit dem Standpunkt, der in dem vorangegangenen Artikel vertreten wird und führt Argumente zur Stützung der Richtigkeit der Entscheidung des Verfassungsgerichts der Tschechischen Republik an, die durch die Autoren kritisiert wurde.

Karel Svoboda: Einige Anmerkungen zum neuen Konzentrationsprinzip im Zivilrechtsstreit

Die umfassende Reform der Zivilprozessordnung, Gesetz Nr. 7/2009 Smlg., hat ab dem 1. Juli 2009 eine neues Konzentrationsprinzip in Zivilrechtsstreitigkeiten, die von Interpretationsunklarheiten begleitet werden, eingeführt. Der Autor untersucht vom Standpunkt eines Richters, aus Möglichkeiten zur Lösung der Situation, in der es dem Gericht im Vorverfahren oder bei der ersten Verhandlung nicht gelungen ist, sich die entscheidenden materiellrechtlichen Tatsachen klar zu machen und diese mit den Verfahrensbeteiligten zu besprechen.

Václav Vlk: Einige Anmerkungen und eine Überlegung im Bezug auf den 109. Versuch der Berichtigung der Zivilprozessordnung

Der Artikel ist teilweise eine Reaktion auf den Artikel von JUDr. Jaromír Jirsa „Warum sollten wir Angst haben vor einer zusammenfassenden Reform?“, der in der Ausgabe Nr. 6/2009 des Bulletin der Rechtsanwaltschaft veröffentlicht wurde, teilweise eine kritische Sichtweise eines Rechtsanwalts auf die Grundsätze der Verfahrenskonzentration, die durch das Gesetz Nr. 7/2009 neu geregelt wurden. Das Problem sieht der Autor u.a. in der Unvorhersehbarkeit der Entscheidung des Gerichts in Verbindung mit der Unübersichtlichkeit der Rechtsordnung. Der Autor beschäftigt sich mit weiteren Aspekten und problematischen Fragen der neuen Konzentration, wie mit der Frage von nicht vorgeschlagenen Beweisen, den Veränderungen bei dem System der Rechtsmittel, Datenbanken u.ä. Der Autor äußert seinen Zweifel darüber, dass die neue Konzentration zu einer gerechten Entscheidungspraxis der Gerichte führt

Jiří Gregůrek: Die Vereinfachung der Regeln zur Bestimmung und zum Ersatz der Aufwendungen auf rechtliche Vertretung bei einer außergerichtlichen Regelung der Ansprüche des Geschädigten

Ab dem 1. 7. 2009 ist die Vereinbarung zwischen der Tschechischen Rechtsanwaltskammer und dem Tschechischen Büro der Versicherer über den Ersatz von Aufwendungen auf rechtliche Vertretung bei einer außergerichtlichen Regelung von Ansprüchen des Geschädigten, die auf Grundlage einer Fahrzeug-Haftpflichtversicherung geltend gemacht werden, in Kraft getreten. Die Vereinbarung vereinfacht die Regeln

für die Bestimmung der Höhe der Aufwendungen auf rechtliche Vertretung, ohne dass es zu einer Veränderung des Umfangs der Versicherungsdeckungssumme kommen würde, der sich aus dem Gesetz Nr. 168/1999 Smlg. ergibt. Die Vereinbarung wurde im Amtsblatt der Tschechischen Rechtsanwaltskammer, Jahrgang 2009, 2. Teil, veröffentlicht.

Ladislav Jouza: New Anti-discrimination Act

As of 1 September 2009 Act No. 198/2009 Coll. on equal treatment and on remedies of protection against discrimination – the so-called Anti-discrimination Act came into effect despite the veto of the president of the Czech Republic. The article deals with an interpretation of the basic concepts of the Act such as discrimination and its forms, incitement or trends towards discrimination, harassment, persecution, sexual harassment, positive discrimination, etc. The author is also engaged in the question of the shift of the burden of proof to the employer and its practical consequences and application.

Václav Pátek: Commentary to an article on “Constitutional Limits of Tax Administration”

The report comes as a reaction to the article “Constitutional Limits of Tax Administration” by authors Jan Jirásek and Tomáš Kocourek, assistant judges of the Supreme Administrative Court, published in issues no. 7-8/2009 of the Legal Profession Bulletin. The author polemises the opinion supported in the previous article and presents arguments in support of the correctness of the decision of the Constitutional Court of the Czech Republic criticised by the authors.

Karel Svoboda: A few comments to the new civil dispute concentration regime

The comprehensive amendment to the Civil Procedure Code, Act No. 7/2009 Coll., introduced a new civil

dispute concentration regime which is accompanied by interpretative ambiguities. The author in his position as a judge analyses the possible ways of dealing with a situation when the court does not have the time to clarify and discuss crucial facts of substantive law with parties during preparatory or initial proceedings.

Václav Vlk: Several comments and one deliberation over the 109th attempt to correct the Civil Procedure Code

The article is a partial response to the article by JUDr. Jaromír Jirsa “Why should we be afraid of a comprehensive amendment?”, published in the Legal Profession Bulletin No. 6/2009, and partially a lawyer’s critical view of the principles of proceedings concentration of the newly amended Act No. 7/2009. The author sees the problem, among other things, in the unpredictability of the court’s decision in connection with the unclear rule of the law. The author engages in further aspects and problematical issues of new concentration such as the issue of evidence not presented, changes to the regime of remedies, data boxes and so on. The author expresses doubt over the new concentration being able to contribute to just decisions made by courts.

Jiří Gregůrek: Simplification of the rules for determining and payment of legal representation costs during out-of-court settlement of claims of the injured party

On 1 July 2009 the agreement between the Czech Bar Association and the Czech Insurers Bureau came into effect on payment of legal representation costs during out-of-court settlement of claims of the injured party enforced from motor liability insurance. The agreement simplifies the rules for determining the level of legal representation costs without any changes to the extent of insurance cover arising from Act No. 168/1999 Coll. The agreement was published in the Journal of the Czech Bar Association, Year 2009, Section 2.

Leading Article

Vladimír Jirousek: Farewell article	3
---	---

News

Report on the 5 th CBA Assembly Ivana Cihlářová	4
Resolution of the 5 th CBA Assembly	9
Newly elected members of the CBA bodies	10
Newly elected CBA officials	12
Interview with the new CBA Chairman, JUDr. Martin Vychopeň Ivana Cihlářová	14
Information about the Lawyer of 2009 gala night	16
The launch of the History of the Legal Profession in Bohemia, Moravia and Silesia Ivana Cihlářová	21
Chamber of Executors of the Czech Republic draw attention to what is new in executory proceedings	22
Information about mandatory payments of lawyers for 2010	24
Five thousand entries. Interview with Professor Dušan Hendrych, head of the team of authors of the third edition of Beck's Legal Dictionary Red.	28

Legal Theory and Practice**Articles**

Summary	32
New Anti-discrimination Act Ladislav Jouza	33
Commentary to an article on "Constitutional Limits of Tax Administration" Václav Pátek	35
A few comments to the new civil dispute concentration regime Karel Svoboda	38
Several comments and one deliberation over the 109th attempt at correcting the Civil Procedure Code Václav Vlk	39
Simplification of the rules for determining and payment of legal representation costs during out-of-court settlement of claims of the injured party Jiří Gregůrek	44

Case-law

Remuneration of the appointed defence counsel, start of the preclusive deadline	45
Right to defence	46
ECJ Case-law	51

Professional Literature

Marian Kokeš, Ivo Pospíšil (ed.): In dubio pro libertate – de libertate non dubitare. In honour of Eliška Wagnerová (Vojtěch Lažanský)	55
Radovan Suchánek, Věra Jirásková et al.: Constitution of the Czech Republic in practice. 15 years of the validity of the Constitution Act (Marek Ivíčič)	56
Pavel Šturma, Michal Tomášek et al.: New trends in law in the early 21 st century, volume III: Transformation of public law (Jan Sváček)	57
Miroslav Bázlik, Patrik Ambrus: Legal English and its Grammatical Structure (Stanislav J. Kavka)	58

Legal Profession**Karel Čermák's Column**

Communism and Consumerism	62
---------------------------------	----

Czech Legal Profession

November reflection Stanislav Balík	63
Disciplinary Practice Jan Syka	64
Meeting of the CBA Board of Directors Icha	66
Football tournament in Břežolupy for the CBA Challenge Cup is becoming a tradition Aloisie Jurkovičová	67

Europe

Developments in international private law (Rome I – applicable law for contractual business obligations, Rome II – applicable law for non-contractual business obligations) Martin Gebauer	68
World Forum of Mediation Centres in Florence Martina Doležalová	72

Information and Points of Interest**You should know**

Lectures and seminars for lawyers and legal trainees at the CBA educational and training centres	74
12 th Golf Tournament of the Czech Legal Profession Jan Myška	75
Invitation to the "First experience with the overall amendment of the Civil Procedure Code" in Hradec Králové	76
International conference "Out-of-court Dispute Settlement" in Brno Zbyšek Kordač	77
Third discussion with the press: this time about maintenance and so-called international abduction of children Ivana Cihlářová	79
CODEXIS GOLF CUP 2009	80
Invitation to the XIV Squash Tournament and VIII Bowling Tournament	81
Invitation to the 26 th Krakonoš Cup	82

Legal community

Congratulations JUDr. Dagmar Burešová's eightieth birthday Václav Král, Martin Vychopeň	83
Pre-assembly meeting of members of the elected CBA bodies Ivana Cihlářová	84

Finally

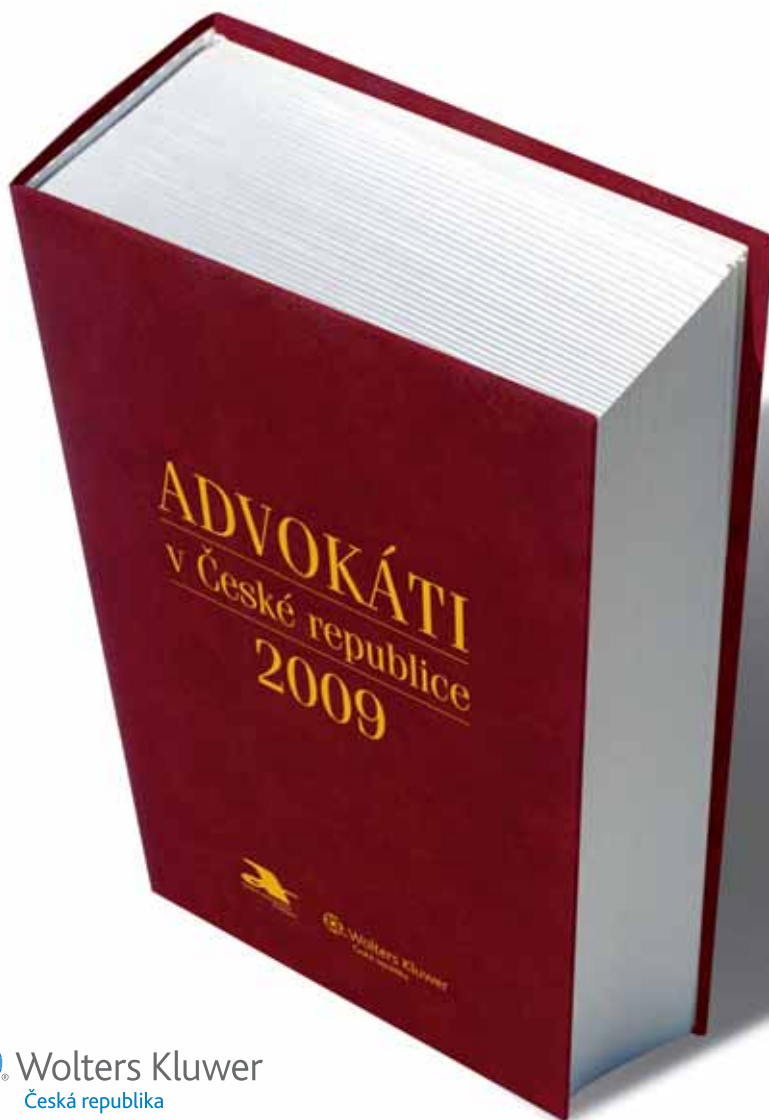
Lawyer's notebook Petr Hajn	86
Drawing by Lubomír Lichý	87
Do you know that... Stanislav Balík	87

Inhaltsverzeichnis	88
Zusammenfassung/Summary	89
Table of Contents	90

Česká advokátní komora se společností Wolters Kluwer ČR
vydávají při příležitosti 5. sněmu ČAK v roce 2009 reprezentativní publikaci

ADVOKÁTI V ČESKÉ REPUBLICCE 2009

| 871 Kč včetně DPH | cca 900 stran | exkluzivní vazba |

Wolters Kluwer
Česká republika

*ilustrace foto

Publikace obsahuje ucelený seznam advokátů působících v České republice, doplněný komerční prezentací některých významných advokátních kanceláří

Firma	
Jméno, příjmení	
Ulice, č.p.	
Obec, PSČ	
E-mail	
Tel.	
IČ	DIČ

Objednávám publikaci

ADVOKÁTI V ČESKÉ REPUBLICCE 2009

Dostupnost publikace: říjen 2009

ks

Všechny knihy si můžete snadno objednat na internetové adrese www.wkcr.cz. Při objednávkách knižních titulů v hodnotě 1 000 Kč a výše Vám není účtováno poštovné. Publikace můžete osobně zakoupit také přímo na adrese nakladatelství, každý všední den v době od 7.30 do 17.30 hod.

Při osobním odběru Vám poskytneme slevu 15 %.

Wolters Kluwer ČR, a. s., U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3
tel.: 246 040 400, fax: 246 040 401, e-mail: obchod@wkcr.cz
www.wkcr.cz

Advokátní kancelář HAVEL & HOLÁSEK s.r.o. hledá do svého rychle se rozšiřujícího týmu (více než 80 právníků, 50 studentů právnických fakult a celkem více než 200 spolupracovníků) nové kolegy.

Mezinárodní rankingové agentury *Thomson Reuters*, *Practical Law Company* či *Legal500* a další řadí kancelář mezi vedoucí na českém právním trhu.

Podle výsledků oficiálních českých právních soutěží *Právník roku* a *Právnická firma roku* za poslední dva roky patří kancelář mezi tři nejúspěšnější české právní firmy.

Kancelář je českým členem prestižní mezinárodní sítě *State Capital Group*, která sdružuje 140 advokátních kanceláří s více než 10 000 právníky po celém světě.

PRAHA

Advokáty/Advokátky

- Fúze, akvizice a prodeje podniků
- Farmacie a zdravotnictví
- Veřejné zakázky, hospodářská soutěž, právo EU
- Řešení sporů a vymáhání pohledávek
- Telekomunikace, IT, IP a mediální právo
- Právo v oblasti sportu
- Bankovníctví, finance a kapitálové trhy
- Italská právní deska

Konciipienty/Konciipientky

- Fúze, akvizice a prodeje podniků
- Farmacie a zdravotnictví
- Nemovitosti a výstavba
- Řešení sporů a vymáhání pohledávek
- Pracovní právo

Právník/Právníčka

- Professional support lawyer

BRNO

Advokáty/Advokátky

- Veřejné zakázky, hospodářská soutěž, právo EU
- Fúze, akvizice a prodeje podniků
- Nemovitosti a výstavba
- Právo obchodních společností
- Řešení sporů a vymáhání pohledávek

Konciipienty/Konciipientky

- Fúze, akvizice a prodeje podniků
- Nemovitosti a výstavba
- Řešení sporů a vymáhání pohledávek

BRATISLAVA

Advokáty/Advokátky/ Konciipienty/Konciipientky/ I celé právní týmy

- Všechny oblasti právních služeb

Nabízíme:

- možnost profesního růstu
- vynikající finanční ohodnocení
- mladý kolektiv rychle se rozvíjející advokátní kanceláře
- spolupráce s odborníky z partnerských poradenských společností či prestižních zahraničních právních firem
- studijní a pracovní pobyty v zahraničí

Očekáváme:

- výbornou znalost platného práva
- zkušenosti v mezinárodní nebo přední české právní firmě
- výbornou znalost anglického, případně dalšího světového jazyka
- flexibilitu a vysoké pracovní nasazení
- schopnost týmové práce v mezinárodním kolektivu
- loajalitu a zájem o trvalý profesní růst v rámci kanceláře

Profesní životopis v anglickém či českém jazyce prosím zašlete na adresu:
HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.,
advokátní kancelář
Týn 1049/3, 110 00 Praha 1
kariera@havelholasek.cz
Více informací o nabízených pozicích: www.havelholasek.cz

bnt – pravda & partner, v.o.s.

bnt

Advokátní kancelář **bnt – pravda & partner, v.o.s.**, která je součástí mezinárodní sítě advokátních kanceláří a která se zaměřuje na oblast obchodního práva, finančního práva a práva nemovitostí

hledá kandidáta/kandidátku na pozici

ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT / ADVOKÁTNÍ KONCIPIENTKA s praxí

Nabízíme:

- pracovní příležitost v mezinárodní advokátní kanceláři
- zajímavou a samostatnou práci
- možnost profesního růstu
- zajímavé finanční ohodnocení

Požadujeme:

- velmi dobrou znalost anglického nebo německého jazyka slovem i písmem; dobrá znalost dalšího jazyka je výhodou
- praxi v advokátní kanceláři nebo jinou obdobnou praxi (minimálně jeden rok)
- flexibilitu a schopnost týmové práce
- samostatnost, odpovědnost a pečlivost
- zájem o trvalý odborný růst

Nabídky se strukturovaným životopisem prosím zasílejte na adresu: bnt – pravda & partner, v.o.s., Palác Langhans, Vodičkova 707/37, 110 00 Praha 1 nebo na e-mail: monika.lukasova@bnt.eu

Bratislava • Budapešť • Kyjev • Minsk • Norimberk • Praha • Riga • Tallinn • Vilnius • Varšava •

VAŠE PRAVIDELNÉ DARY POMOHOU LIDEM
POSTIŽENÝM PŘÍRODNÍMI KATASTROFAMI ČI VÁLKAMI
A OBĚTEM NEDEMOKRATICKÝCH REŽIMŮ.

ČLOVĚK V TÍSNI, O.P.S., SOKOLSKÁ 18, 120 00 PRAHA 2,
T: 608 129 140, E: KP@CLOVEKVITISNI.CZ

200 KORUN
ZNAMENÁ JÍDLA NA
10 DNÍ PRO RODINU, KTERÁ
PŘEŽILA ZÁPLAVY
V ASIIL.

300 KORUN
STAČÍ NA SEŠITY
A TUŽKY PRO PADESÁT
DĚTÍ V AFGHÁNISTÁNU.

ZA 500 KORUN
LZE KOUPIŤ 3 600
TABLET NA VÝROBU PITNÉ
VODY A ZABRÁNIT
EPIDEMIÍM.

POMÁHAT
S NÁMI JE
SNADNÉ

PODPOŘTE KLUB
PŘÁTEL ČLOVĚKA V TÍSNI

WWW.CLOVEKVITISNI.CZ/KLUB

Lovells

Mezinárodní advokátní kancelář se sídlem v centru Prahy rozšiřuje svůj tým a proto přijme:

ADVOKÁTNÍHO KONCIPIENTA/ KONCIPIENTKU

Požadujeme:

- výbornou znalost angličtiny (znalost dalšího cizího jazyka výhodou)
- schopnost týmové práce a komunikace v mezinárodním kolektivu
- vysoké pracovní nasazení a flexibilitu
- profesionální vystupování
- dlouhodobý zájem o práci v advokacii

Nabízíme:

- zajímavou práci v mezinárodní právní firmě s kancelářemi v Evropě, Asii a Severní Americe
- odpovídající platové ohodnocení
- práci v mladém kolektivu pražské kanceláře
- možnost dalšího vzdělávání a profesního růstu

www.lovells.com

Nabídky se stručným životopisem v českém a anglickém jazyce zašlete, prosím, faxem na číslo 224 210 004 nebo prostřednictvím e-mailu k rukám Michaely Kádnerové (michaela.kadnerova@lovells.com), případně poštu na adresu Lovells, Na Příkopě 22, 110 Praha 1.

ŠACHTA &
PARTNERS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

přijme do svého týmu advokáty a advokátní koncipienty s praxí

Nabízíme

Zajímavou práci pro významnou mezinárodní i českou klientelu, spolupráci se zahraničními partnery, dynamický pracovní kolektiv, možnost profesního růstu a finanční ohodnocení odpovídající pracovním výsledkům.

Požadujeme

Vysoké pracovní nasazení, schopnost týmové práce, aktivní přístup, vysokou úroveň odborných znalostí, výbornou znalost AJ, flexibilitu a dlouhodobý zájem o práci v advokacii.

V případě zájmu zašlete svůj životopis v českém a anglickém jazyce k rukám slečny Šárky Babákové, hr@jurista.cz.

ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s., advokátní kancelář

Radlická 28/663, 150 00 Praha 5, tel.: +420 251 566 005, fax: +420 251 566 006

www.jurista.cz

Jsme přední investiční a poradenská společnost působící v oblasti investic, strategického poradenství a restrukturalizací společností.

Do svého týmu spolupracujících osob hledáme vhodné kandidáty na pozice:

Advokát se smlouvou o výhradní spolupráci Advokátní koncipient

Požadujeme:

Vysokou úroveň odborných znalostí, vysoké pracovní nasazení, časovou flexibilitu, schopnost samostatné práce, předpoklady pro týmovou spolupráci.

Nabízíme:

Zajímavou práci podpořenou zájemem renomované a stabilní společnosti, motivující finanční ohodnocení, příjemné pracovní prostředí v dynamickém kolektivu.

www.garris.cz

V případě Vašeho zájmu zašlete profesní životopis na e-mail: job@garris.cz

ALLEN & OVERY

At Allen & Overy, we believe that how you work is just as important as what you achieve. We are looking for **SENIOR TRAINEES** or **JUNIOR ADVOCATES** interested in **FINANCE and/or BANKING**, who see things differently. Ours is an organisation that thrives on the eclectic mix of personalities, backgrounds and opinions our people bring with them. It makes our Prague office an exciting and stimulating place to work where we can offer innovative, original and highly effective legal services to our clients.

Our people are a part of a global team in 31 major business centres worldwide. Could you be one of them?

**We're looking for team players...
...not sheep**

If you are interested in learning more about what we could offer you in Prague, please contact us at

recruitment.prague@allenovery.com

Allen & Overy means Allen & Overy LLP and/or its affiliated undertakings.

nejúspěšnější mezinárodní advokátní kancelář působící v České republice
(Chambers Europe 2008)

nejlepší advokátní kancelář v České republice dle výběru klientů
(International Law Office 2008)

nejúspěšnější advokátní kancelář střední a východní Evropy v oblasti M&A
(Financial Times/Mergermarket 2007)

nejúspěšnější advokátní kancelář v České republice
(International Financial Law Review/Euromoney 2006)

nejúspěšnější advokátní kancelář v České republice
(International Financial Law Review/Euromoney 2004)

WEIL GOTSHAL

WEIL, GOTSHAL & MANGES

nabízí pracovní příležitosti pro

ADVOKÁTY a ADVOKÁTNÍ KONCIPIENTY

Kandidát by měl splňovat následující požadavky:

- velmi dobrá znalost platného práva
- motivace k vysokému pracovnímu nasazení
- výborná znalost anglického jazyka
- předchozí praxe a studijní zkušenosti získané v zahraničí výhodou

Chcete-li získat praktické zkušenosti v oboru, stát se členem týmu renomované mezinárodní advokátní kanceláře a získat nadstandardní finanční ohodnocení, zašlete nám, prosím:

průvodní dopis a Curriculum Vitae v českém a anglickém jazyce

Písemné nabídky s uvedením Vaší kontaktní adresy a telefonního čísla zašlete na adresu:

WEIL, GOTSHAL & MANGES s.r.o. advokátní kancelář

k rukám Kláry Koppové a Marty Krížkové

Křížovnické nám. 193/2, 110 00 Praha 1, tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310

e-mail: klara.koppova@weil.com, martina.krizkova@weil.com

